

Virksomhets- og økonomiinstruks

1 Innledning

Instruks for fylkesmenn (*Fylkesmannsinstruksen*) gitt ved kgl. res 7.august 1981, endret ved kgl. res 10. november 1988 og 6. juli 1999 er overordnet denne instruks.

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartement (KMD) 00.12.2018, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 01.01.2019. Kopi av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Instruksens virkeområde er virksomhets- og økonomistyring av fylkesmannen. Formålet med fylkesmannens virksomhets- og økonomistyring er at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og at statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte.

Virksomhets- og økonomistyringen hos fylkesmannen skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv, med de tilføyelser/presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder således i sin helhet, også de punkt som ikke er omtalt i denne instruksen.

Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, da denne er bygget opp som et supplement til disse dokumentene.

2 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannens formål, rolle, tilknytning til KMD og fagdepartementene, forutsetninger og krav til embetets ledelse, krav til organisering og krav til samordning og samhandling er regulert i *Fylkesmannsinstruksen*.

Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter som fylkesmannen har ansvar for. En oversikt over disse framkommer i kapittel 5 i denne instruksen.

Fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder er:

Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

Fylkesmannen skal som sektormyndighet medvirke til iverksetting av nasjonal politikk. Dette gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter.

Samordningsmyndighet

Fylkesmannen skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Fylkesmannen skal ta samordningsinitiativ i fylket overfor andre statlige virksomheter og andre aktører der det er aktuelt, for sikre at nasjonale mål nås på tvers av nivå og sektorer,

og for å sikre samordning av statens styring av kommunene.

Rettsikkerhetsmyndighet

Fylkesmannen er klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak og vedtak gjort i spesialisthelsetjenesten, og tilsynsmyndighet etter særlovgivningen. I tillegg har fylkesmannen førstelinjeansvaret på flere områder. Fylkesmannen skal sikre likebehandling og rettsikkerhet for alle parter i sin forvaltning av lover og forskrifter.

Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

Fylkesmannen skal holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Fylkesmannen skal ta de initiativ som er påkrevd, og fremme forslag til løsninger i den utstrekning fylkesmannen finner det formålstjenlig. Fylkesmannen skal formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet.

Fylkesmannen er et ordinært statlig forvaltningsorgan.

Ansvarsfordeling og samarbeid med FMFA

Fylkesmennes fellesadministrasjon (FMFA) blir ny virksomhet fra 1. januar 2019. FMFA skal levere gode administrative tjenester som understøtter fylkesmannsembetenes samfunnsoppdrag. FMFA blir delegert ansvar for styrings-, drifts- og utviklingsoppgaver innen embetenes administrative områder. Det innebærer at embetene skal følge de instruksjoner som gis av FMFA på dette området.

Innenfor områdene IKT, dokumentforvaltning og informasjonssikkerhet med unntak av informasjonssikkerhet i løpende drift i fylkesmannsembetene, får FMFA delegert ansvar for alle oppgaver.

På anskaffelsesområdet vil FMFA ha ansvar for å inngå for å inngå rammeavtaler og gjennomføre anskaffelser som er felles for alle embetene, være kompetansesenter for embetene, bistå med praktisk med gjennomføring av anskaffelser over terskelverdi og koordinere avrop på rammeavtaler overfor DIFI. Embetene er pålagt å rådføre seg med FMFA ved anskaffelser over terskelverdi, men det er det enkelte embetet som er avtalepart.

Innenfor økonomi- og personal-/HR-området vil FMFA ha ansvar for informasjon og veiledning, rådgivning, kvalitetssikring, standardisering av prosesser, utarbeidelse av maler og verktøy og utarbeidelse av retningslinjer.

FMFA vil være en underlagt virksomhet av KMD. KMD har ansvaret for etatsstyringsmøter og formell styringsdialog med FMFA. FMFA skal ha en hensiktsmessig og god dialog med fylkesmannsembetene herunder møter tilpasset behov og risiko.

3 Departementets styring av Fylkesmannen

3.1 Departementets overordnede ansvar

KMD har det administrative etatsstyringsansvaret for fylkesmannen, i tillegg til å ha

samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til fylkesmannen. KMD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet over fylkesmannen innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til fylkesmannen, jf. *Fylkesmannsinstruksen*.

I tråd med intensjonene i Reglementet skal departementets styringsansvar bygge på prinsippene om mål- og resultatstyring og ta utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar.

Ansvars- og samarbeidsforhold mellom departementene knyttet til finansiering av fylkesmannen, fremkommer i *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, datert august 2009.

3.2 Styringsdialogen

I styringsdialogen med fylkesmannen skal embetets resultater og måloppnåelse vektlegges, samt at embetet kan identifisere og håndtere risikoer som kan hindre måloppnåelse.

Styringsdialogen skal være dokumentert. Tildelingsbrevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen det enkelte år fremgår.

3.2.1 Tildelingsbrev

Etatsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrevet og oppfølgingen og rapporteringen på dette. I tildelingsbrevet formidles og presiseres de mål og resultater departementene forventer som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder bevilgninger som stilles til disposisjon, samt en oversikt over embetets budsjetttildelinger og fullmakter i budsjettåret.

Det utarbeides et foreløpig tildelingsbrev til fylkesmannen som sendes embetet for tilbakemelding før endelig tildelingsbrev utarbeides. Tilbakemeldingen gir blant annet grunnlag for departementenes vurdering av forholdet mellom oppgaver og ressurser innen fagområdene.

Tildelingsbrevet til fylkesmannen utarbeides av KMD i samarbeid med oppdragsgivende departementer.

Supplerende tildelingsbrev etterfølger det ordinære tildelingsbrevet og gis av KMD eller andre departement, direktorat eller tilsyn som gir oppgaver og /eller midler til fylkesmannen. Belastningsfullmakt skal brukes når budsjettfullmakter ikke kan tildeles ved delegering.

Ved behov for å instruere eller gi styringssignaler til embetene utover tildelingsbrev, skal dette alltid nedfelles skriftlig og gis i egne brev.

3.2.2 Etatsstyringsmøte, sektorvise styringsmøter og fagmøter

Felles etatsstyringsmøte

KMD avholder i utgangspunktet to årlige felles etatsstyringsmøter. Tidspunktene vil framgå

av tildelingsbrevet. De felles etatsstyringsmøtene er felles for alle departement som gir oppgaver til fylkesmannen og ledelsen i alle embetene. Ved behov vil fagdepartementet invitere berørte direktorat/tilsyn til å delta i felles etatsstyringsmøte. Før møtet på våren vil embetet motta en samlet skriftlig tilbakemelding på sin årsrapport. Dette møtet tar utgangspunkt i kravene som er stilt i tildelingsbrevet og som rapporteres i årsrapporten. Måloppnåelse og rapporterte resultater gjennomgås, og det gis tilbakemelding til embetene på resultatene. På høsten er hovedtemaet for møtet styringsdokumentene for neste år. Det skrives referat fra etatsstyringsmøtene med kopi til Riksrevisjonen.

Sektorvise styringsmøter

Fagdepartementene, eventuelt direktorat/tilsyn med delegert myndighet, avholder sektorvise styringsmøter ved behov for utdyping og presisering av styringssignaler i tildelingsbrev og denne instruksen. Embetsledelsen skal alltid være representert i de sektorvise styringsmøtene. Møtefrekvens og øvrig deltakelse i møtene avgjøres av fagdepartementet, og møtene skal som hovedregel være varslet i tildelingsbrevet. Det skal skrives referat fra de sektorvise styringsmøtene, som sendes i kopi til KMD og Riksrevisjonen.

Fagmøter

Fagmøter skal dekke behovet for faglige avklaringer, og omfatte tolkning av regelverk, opplæring, saksbehandlingsrutiner, fagkonferanser og lignende. Det stilles ikke krav om at embetsledelsen eller ledelsen i departementene, direktorat eller tilsyn deltar. Det skal ikke gis nye styringssignaler i fagmøtene. Styringssignaler som er gitt i tildelingsbrev eller etatsstyringsmøtet/styringsmøter, kan utdypes eller forklares. Det skal ikke forekomme ressursdiskusjoner i fagdialogen.

3.2.3 Lederkontrakt og kontraktsamtale

KMD utnevner fylkesmannen på åremål og utarbeider årlig lederkontrakt. Det inngås ny lederkontrakt etter at kontraktsamtalen er gjennomført.

Departementet innkaller fylkesmannen til kontraktsamtale en gang i året. Samtalene gjennomføres som regel i vårhalvåret. I kontraktsamtalen gjennomgås lederkontrakten og oppnådde resultater i tillegg til punkter som skal inn i lederkontrakten for kommende år. DFU-departementene har anledning til å spille inn til kontraktsamtalene.

3.2.4 Årsrapport

Årsrapporten fra fylkesmannen utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i tildelingsbrevet og skal gi et dekkende bilde av embetets resultater. KMD sender nærmere presiseringer og beskrivelse av teknisk løsning for utarbeidelse av årsrapport i november det enkelte år.

Årsregnskapet skal være en del av årsrapporten og skal utarbeides i tråd med til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Årsrapporten skal ferdigstilles i den elektroniske løsningen for dette innen 1. mars det enkelte år.

Årsrapporten vil være utgangspunkt for det felles etatsstyringsmøtet som gjennomføres om

våren.

Årsrapporten skal inneholde følgende deler i nevnte rekkefølge:

I Fylkesmannens beretning

- Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse
- Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året
- Sentrale forhold i internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater
- Sted, dato og fylkesmannens signatur

II Introduksjon til embetets hovedtall

- Embetet og samfunnsoppdraget
- Organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

III Årets aktiviteter og resultater

- Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater. Herunder:
 - Gjennomførte evalueringer
 - Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet/og eller faste oppgaver i VØI
 - Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet
 - Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk
 - Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet

IV Styring og kontroll i embetet

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging. Herunder:
 - Embetets risikostyring
 - Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak
 - Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet
 - Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier), innkjøpsrutiner mv.
 - Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet
 - Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

V Vurdering av framtidsutsikter

- Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
- Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

VI Årsregnskap

- Ledelseskommmentarer med fylkesmannens signatur
- Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- Oppstilling av artskontorrapportering med noter

3.2.5 Rapportering gjennom året

Fylkesmannen skal pr. 31. august rapportere på regnskapstall og prognose for resten av året på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutineene for ressursrapportering. Vesentlige avvik fra budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

Fast rapportering til statsregnskapet skal skje i tråd med årlige rundskriv fra Finansdepartementet.

Rapporteringen tilpasses de styringsbehov departementene til enhver tid har, og skal framgå av tildelingsbrevet.

3.2.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

KMD skal ha kopi av all korrespondanse mellom fylkesmannen og Riksrevisjonen. Fylkesmannen skal rapportere i årsrapporten, eventuelt også i lederlønnsamtalen, hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.3 Ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mellom departementene og fylkesmannen

Dersom fylkesmannen vurderer at det er uklarerheter i de rammer, målsetninger og føringer som formidles, har fylkesmannen et selvstendig ansvar for å ta opp saken med aktuelt departement.

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for snarlig å informere aktuelt departement dersom det oppstår vesentlige avvik med betydning for måloppnåelsen, herunder budsjett.

Dersom fylkesmannen ser at gjeldende regelverk og ordninger kan ha/har vesentlige utilsiktede konsekvenser, skal virksomheten snarlig informere aktuelt departement om dette. Fylkesmannen skal også uoppfordret gi aktuelt departement beskjed dersom virksomheten ser mulige forbedringstiltak som departementet kan iverksette (endringer i lov, forskrift, instruks) som kan bidra til å nå overordnede målsetninger. Departementene vil også kunne be om særskilte evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer.

KMD skal holdes orientert om saker av vesentlighet som fylkesmannen tar opp med fagdepartementene.

4 Fylkesmannsembetets interne styring

Departementet har ansvaret for overordnet kontroll med underliggende virksomheter, iht. Bestemmelsene pkt. 1.5.2. Dette skal inngå i den ordinære styringen og oppfølgingen av embetet.

4.1 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannen er embetets øverste leder og leder embetet innenfor gjeldende lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer, instruksjoner og budsjetter.

Fylkesmannen skal fastsette instruksjoner for virksomhetens interne virksomhets- og

økonomistyring innenfor rammen av denne instruks.

Ledelsen i embetet skal basere seg på gjeldende lederplattform i staten.

Fylkesmannen kan innenfor gjeldende rammer for styring, samhandling og organisering, vurdere hvilken intern organisering av embetet som best understøtter egen måloppnåelse.

4.1.1 Godtgjørelser/andre utbetalinger til fylkesmannen

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og andre oppgavepliktige tilleggsytelser til fylkesmannen.

4.2 Fylkesmannens planlegging, gjennomføring og oppfølging

Fylkesmannen skal gjennom sin planlegging, gjennomføring og oppfølging sørge for å utnytte tilgjengelige ressurser på en mest mulig formålstjenlig og effektiv måte.

Fylkesmannen skal utarbeide strategi for virksomheten samt interne styringsdokumenter i form av virksomhetsplan, årsplan eller tilsvarende. Det skal også utarbeides budsjett og prognoser for å sikre avviksrapporing og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse. Risikostyring skal brukes som verktøy i planarbeidet, jf. punkt 4.2.1 Risikostyring.

Strategier og interne styringsdokumenter skal ha både ettårig og flerårig perspektiv.

Fylkesmannen må sikre at planer og strategier er i tråd med departementenes mål og prioriteringer. Likeledes at finansieringsordningens krav til ressursdisponering ivaretas.

4.2.1 Risikostyring

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Fylkesmannen skal aktivt bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten og inngår således som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko og om denne er akseptabel.

I tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev skal embetet gi en vurdering av situasjonen for gjeldende budsjettår. Eventuelle vurderinger av høy risiko for manglende måloppnåelse skal fremkomme i tilbakemeldingen.

Fylkesmannen skal i forbindelse med innspill til det årlige etatsstyringsmøtet sende inn en oversikt over de vesentligste risikomomentene som kan hindre måloppnåelse. Fristen fastsettes i den årlige bestillingen av innspill til etatsstyringsmøtet.

4.2.2 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Frekvens og omfang av evalueringene

skal bestemmes ut fra risiko og vesentlighet. Resultatinformasjonen skal benyttes i virksomhetens planlegging for de påfølgende år.

4.2.3 Arbeidsgiverrollen

Fylkesmannen skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer på personalområdet.

4.2.4 Regnskapsprinsipp og regnskapsføring

Fylkesmannsembetet skal utarbeide et virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. Bestemmelsene punkt 3.4.2.

Fylkesmannen avgjør i samråd med departementet eventuelle endringer i regnskapsprinsipp for virksomhetsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.4.2.

Fylkesmannen skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan og skal rapportere til statsregnskapet etter statens kontoplan.

Det vises for øvrig til årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

4.2.5 Tilskudds- og stønadsforvaltning

Fylkesmannen skal påse at alle tilskudds- og stønadsordninger som embetet forvalter skal følges opp i samsvar med kapittel 6.3, 6.4 og 6.5/7.3 og 7.4 i Bestemmelsene og de presiseringer og føringer fra departementene som formidles i årlige tildelingsbrev og regelverk for ordningene. Forvaltningen av tilskudds-/stønadsordninger må baseres på embetets vurdering av risiko og vesentlighet.

4.3 Krav til fylkesmannens internkontroll

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for å innrette embetets systemer og rutiner for internkontroll og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn. Fylkesmannen skal rapportere umiddelbart til ansvarlig departement dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, se kap. 4.2.1.

4.4 Kommunal- og moderniseringsdepartementets øvrige krav

4.4.1 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Fylkesmannen skal ha et system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet, jf. Lov av 17. juni 2005 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

4.4.2 Likestilling og mangfold

Fylkesmannen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre

diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, jf. likestillings- og diskriminerings-loven § 26.

Alle offentlige virksomheter skal redegjøre for faktisk tilstand når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten. De skal også redegjøre for planlagte og iverksatte likestillingstiltak for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn.

Offentlige virksomheter skal dessuten redegjøre for likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Fylkesmannen skal redegjøre for dette i årsrapporten i forbindelse med rapportering av nøkkeltallene på likestilling.

4.4.3 Kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet i fylkesmannsembetet skal være basert på Statens kommunikasjonspolitikk og gjeldende regelverk som offentlighetsloven og forvaltningsloven.

4.4.4 Klart språk

Fylkesmannsembetet skal ha klart språk i interne og eksterne dokumenter og i all nettkommunikasjon.

Embetet kan hente veiledning og tips på nettsiden til det sentrale klarspråksprosjektet www.klarspråk.no

4.4.5 Etiske retningslinjer

Embetet skal med utgangspunkt i retningslinjene videreutvikle og styrke den etiske bevisstheten blant de ansatte, og slik legge et godt grunnlag for lederes og ansattes muligheter for etisk refleksjon.

4.4.6 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det legges til grunn at arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i embetet. Departementet forventer at embetet foretar skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det utarbeides nødvendige beredskaps- og kriseplaner, og anbefaler at embetet hvert år bør arrangere eller delta i krise- og beredskapsøvelser.

Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen) skal være kortfattet, overordnet og inneholde:

- vurdering av risiko knyttet til hendelser som embetet har et ansvar for å forebygge eller håndtere
- vurdering av sårbarhet i kritiske samfunnsfunksjoner som embetet har ansvaret for
- vurdering av eventuelle avhengigheter til og fra andre virksomheter uavhengig av sektor
- vurdering av risiko knyttet til opprettholdelse av egen drift.

Virksomheten skal sende en rapport som inneholder den overordnede ROS-analysen, en omtale av virksomhetens kompetanse på området og plan for nødvendig kompetanseheving innen samme frist som årsrapporten.

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) med tilhørende forskrifter gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermverdig informasjon eller objekt. Embetet skal innen samme frist som for årsrapporten, sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden til departementet.

Rapporten skal særskilt redegjøre for oppfølging av eventuelle mangler og avvik som embetet har identifisert ved forrige rapportering. Embetet må vurdere nivå på sikkerhetsgradering av rapport om sikkerhetstilstand som sendes KMD. Embetet skal vurdere behov for å sikkerhetsklarere personell jf. sikkerhetsloven med tilhørende forskrifter.

4.4.7 Informasjonssikkerhet

Fylkesmannen skal ha et dokumentert styringssystem for informasjonssikkerhet (ISMS), basert på anerkjente standarder, f.eks. ISO 27001/27002. Departementet viser til [Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet](#). IKT-systemer og informasjonsaktiva skal klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal rapporteres. Status i informasjonssikkerhetsarbeidet i fylkesmannsembetet rapporteres i årsrapporten.

4.4.8 E-forvaltning og IKT

Fylkesmannen skal tilby brukerrettede digitale tjenester som bidrar til å gjøre hverdagen enklere og mer effektiv for næringsdrivende, innbyggere og forvaltning. Brukeren skal ikke behøve å rapportere inn opplysninger forvaltningen allerede kjenner til, tjenester som ikke krever brukernærhet skal være tilgjengelige digitalt, og det skal vurderes om manuelle tjenester kan fases ut der digitale tjenester gir et tilstrekkelig godt tilbud til brukerne.

Det skal legges til rette for at embetets IKT-systemer bruker nasjonale/sektorspesifikke felleskomponenter og registre, og utveksler informasjon digitalt med forvaltningen for øvrig.

4.4.9 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser

Fylkesmannen skal ha systemer og rutiner som sikrer etterfølgelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Fylkesmannen må gjennom en strategi for innkjøp og oppfølging av denne sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig.

Fylkesmannen skal med jevne mellomrom evaluere sin innkjøpspraksis.

Det vises til kap. 2 i denne instruks hvor ansvarsforholdene på anskaffelsesområdet er definert mellom FMFA og embetene. Her fremgår det blant annet at embetene skal bruke

FMFA ved anskaffelser over terskelverdi.

5 Oversikt over Fylkesmannens faste oppgaver

Kapittel 2 i denne instruksen gir en kort beskrivelse av fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder knyttet til fylkesmannens roller. Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter. En oversikt over disse framkommer i dette kapitlet. Bakgrunnsinformasjon som er den enkelte oppdragsgivers ansvar, skal gi nyttig informasjon til løsning av oppgaven og er ikke en del av denne instruksen, men ligger som lenker i den elektroniske styringsportalen.

5.1 Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

5.1.1 Folk og samfunn

Oppgaver
Alle embetene BLD Folk og samfunn
<p>5.1.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi råd og veiledning til kommunene om hvordan universell utforming kan implementeres i planarbeid og tjenester. • Videreutvikle samarbeidet med fylkeskommunene for å fremme universell utforming innenfor regionen. • Spre kunnskap om virkemidler og finansieringsordninger som er knyttet til Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019. • Sørge for at universell utforming er kjent i eget embete og blir praktisert innen egen forvaltning og at fylkesmannens kompetanse på universell utforming videreutvikles. <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
Alle embetene BLD Folk og samfunn
<p>5.1.1.2</p> <p>Fylkesmannen skal fremme likestilling knyttet til kjønn, etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk på de områder fylkesmannen har lovpålagt ansvar for.</p> <p>Fylkesmannen skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • være en pådriver for at kommunene arbeider aktivt for å fremme likestilling gjennom å bidra til å gjøre aktivitets- og redegjøringsplikten og arbeidsmetoden som følger av plikten i Likestillings - og diskrimineringsloven kjent. • sørge for at problemstillinger, metoder og mål for likestilling er kjent i eget embete og blir praktisert innen egen forvaltning og at fylkesmannens kompetanse på likestilling videreføres. • spre kunnskap om: <ul style="list-style-type: none"> ◦ metoden som ligger i aktivitetsplikten for arbeidsgiver og offentlig myndigheter og tjenesteutøvere.

<ul style="list-style-type: none"> ○ relevante tilskuddsordninger på likestillingsfeltet (se Bufdir.no). ○ statistikk som synliggjør status og utvikling knyttet til likestilling og levekår (se. Bufdir.no). <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.3 Organisere statsborgerseremonier.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KMD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.4 Ha et bevisst forhold til bruk av samiske språk.</p>
<p>Alle embetene KMD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.5 Konsultere Sametinget eller andre berørte samiske interesser med målsetning om å oppnå enighet.</p>
<p>Alle embetene UD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.6 Behandle saker om apostille og påføre dokumenter apostillestempel. Fylkesmannen skal føre et register eller protokoll med oppgave over foretatte attestasjoner hvor bl.a. nummeret på apostillen skal framgå, dato, navn på underskriver og stilling.</p>
<p>Alle embetene UD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.7 Honorær konsul skal ha eksekvatur fra myndighetene i mottakerstaten for å utøve sitt virke. Fylkesmannen skal undersøke om det er noe til hinder for at aktuell kandidat godkjennes som et annet lands honorære konsul i Norge.</p>
<p>FMVL KMD Folk og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.1.8 Fylkesmannen i Vestland skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Behandle søknader og utbetale statlig tilskudd til politiske partiers kommune- og fylkesorganisasjoner over kap. 577 Tilskudd til de politiske partiene. ● Utføre sekretariatsfunksjon for Partilovnemnda og utføre arkivtjenester for nemnda og Partirevisjonsutvalget.

5.1.2 Barnehage og opplæring

<p>Oppgaver</p>
<p>Alle embetene KD Barnehage og opplæring</p>

5.1.2.1

Informere og veilede lokal barnehagemyndighet, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale politikken på barnehage- og opplæringsområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.2

Informere, veilede og legge til rette for deltakelse i nettverk, statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.3

Veilede skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen.

Se til at prøver blir gjennomført i henhold til formål og retningslinjer, og legge til rette for og veilede skoler og kommuner i oppfølging av resultatene.

Se til at eksamen blir gjennomført i henhold til regelverk og retningslinjer. I dette ligger gjennomføring av den sentrale sensuren og klagebehandling ved eksamen.

Melde endringer i ansvarsfordelingen mellom embetene på eksamensområdet innen 1.

februar hvert år til Utdanningsdirektoratet, post@udir.no, for registrering i

Prøvetjenesten eller i Eksamenstjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.4

Rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet.

FMOV | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.5

Følge opp og veilede norske friskoler i utlandet på eksamens- og prøvefeltet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMAG | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.6

Behandle søknader om eksamen i videregående opplæring i utlandet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMNO | FMTF | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.7

Ivareta koordineringsansvar for samisk fjernundervisning, og samarbeide om gjennomføring av tiltak i rammeverket for samisk fjernundervisning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.8

Bidra til utvikling av læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplanen i finsk som andrespråk, herunder kvensk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.3 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.1.3.1

- Bidra til at ny kunnskap tas i bruk i de kommunale barnverntjenestene og/eller andre i tjenester rettet mot utsatte barn og familier i kommunen.
- Bidra til at erfaringer fra lokalt utviklingsarbeid blir spredt.
- Bidra til å videreformidle og spre strukturer for kunnskap- og kompetanseutvikling i samarbeid aktuelle samarbeidspartnere som universitet- og høyskoler, RKBU/RBUP, Bufetat, brukerorganisasjoner med flere.

5.1.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.1

Fylkesmannen har en fagrolle på folkehelseområdet som innebærer å være pådriver for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid på lokalt og regionalt nivå. Dette skal skje bl.a. gjennom formidling av råd og veiledning om nasjonale normer og standarder for godt folkehelsearbeid, herunder effektive strategier og tiltak i folkehelsearbeidet. Fylkesmannen skal bidra til at psykisk helse inkluderes som en likeverdig del av folkehelsearbeidet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.2

Bidra til å gjøre nasjonale strategier, retningslinjer, veiledere, rundskriv og handlings- og tiltaksplaner på folkehelseområdet og innen helse- og omsorgsfeltet kjent og implementert. Det gjelder også for de ulike pakkeforløpene på helse- og omsorgsfeltet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.3

Være pådriver for å nå målet om god helse for alle, og likeverdige helse- og

omsorgstjenester til hele befolkningen, inkludert urbefolkning, innvandrerbefolkningen og andre sårbare grupper som innsatte i fengsel og personer med rus- og/eller psykiske helseutfordringer. Dette innebærer blant annet at fylkesmannen påser at aktuelle grupper involveres i planlegging av tjenestene og ved vurdering av kompetansebehov, samt påser at helse- og omsorgstjenestene benytter tolketjenester av god kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.4

Ha dialog med kommunen om kapasitet og kvalitet i helsestasjon-, skolehelse- og jordmortjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.5

Informere, gi råd og veilede helse- og omsorgstjenesten i kommunene om rekrutterings- og kompetansetiltakene under *Kompetanseløft 2020*.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.6

Følge med på at det opprettes og godkjennes et tilstrekkelig antall LIS1- og turnusstillinger for leger og turnusplasser for fysioterapeuter, og gjennomføre fastsatte opplærings- og veiledningstiltak.

I ny spesialistutdanning for legene har kommunene fått et utvidet ansvar for gjennomføring av den felles del 1 i kommunene (tidligere turnustjeneste) og for leger i videre spesialisering (LIS) i allmenntidrett og samfunnsmedisin (del 3).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMVL | FMTF | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.7

Regionansvar for administrasjon av turnustjenesten for fysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.8

Administrere ventelisteordningen for turnusfysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.9

Bistå i arbeidet med implementering av generelle smitteverntiltak, og følge opp arbeidet med riktig bruk av antibiotika i kommunehelsetjenesten, for å motvirke utvikling av antibiotikaresistens. Fylkesmannen skal også bidra aktivt for å øke andelen som vaksineres mot sesonginfluensa, spesielt for ansatte i helsetjenesten. Fylkesmannen skal bidra til oppfølging av hepatitt strategien og arrangere årlig smittevernkonferanser for kommunale ledere og annet personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.10

Bidra til å gjennomføre *Omsorg 2020* som en helhetlig plan, herunder bl.a. *Demensplan 2020*, kompetanse- og rekrutteringstiltak under *Kompetanseløft 2020*, innovasjonssatsing, pårørendeprogram, velferdsteknologi-program, frivillighetsstrategi og Husbankens investeringsordning til sykehjem, og omsorgsboliger.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.11

Fylkesmannen skal bistå og gi faglig veiledning til Husbanken i saksbehandling av søknader til investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser. Dette for å bidra til å sikre god kvalitet på prosjektene som mottar tilskudd og at det kan gis forsvarlige og gode tjenester i byggene som mottar tilskudd. I tillegg skal fylkesmannen bidra til å sikre at sykehjem og omsorgsplasser som er innvilget tilskudd lokaliseres og utformes ut fra prinsippene om normalisering og integrering og er tilpasset personer med demens. Videre skal fylkesmannen følge med på utviklingen og gjennomføringen av kommunens planer for reovering, modernisering og bygging av heldøgns omsorgsplasser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.12

Fylkesmannen skal arbeide målrettet og bidra til styrkingen og oppfølgingen av det kommunale psykisk helse og rusarbeidet, herunder også identifisere kommuner, tjenester og områder med risiko for mangelfull måloppnåelse. Fylkesmannen skal bistå kommunene i planarbeid og understøtte lokal tjenesteutvikling.

Fylkesmannen bidrar til at alle kommuner tar i bruk BrukerPlan og/eller annet kratleggingsverktøy og at kommunene rapporterer på IS-24/8 om kommunalt psykisk helse- og rusarbeid. Fylkesmannen understøtter at kommunene bruker data fra kartleggingene i arbeidet med å forbedre tjenestene.

Fylkesmannen skal samarbeide med de regionale kompetansesentrene om tverrsektorielle kompetanse- og kvalitetsutviklingstiltak innen rus, psykisk helse og vold, selvmordsforebyggende arbeid og oppfølging av pårørende, herunder også flerfaglige lokale og regionale fora og nettverk. Bruker- og pårørendeorganisasjoner bør inngå i samarbeidet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.13

Bidra til at tjenestene tar i bruk verktøy for innhenting av brukererfaring og brukertilfredshet at brukermidvirkning ivaretas i lokal tjenesteutvikling. Verktøyet skal være tilpasset alle befolkningsgrupper, inkludert aktuelle innvandrergupper.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.14

Fylkesmannen skal i all sin virksomhet vurdere konsekvenser for befolkningens helse og trivsel, og fordelingen av denne, der det er relevant.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.15

Fylkesmannen skal, i samarbeid med aktuelle kompetansemiljøer, helsetjenester og fylkeskommunen, bistå med å arrangere fagdager og kompetansegivende kurs for helsepersonell om arbeid med endring av levevaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.16

Ha oversikt over etablerte koordinerende enheter for habilitering og rehabilitering i kommuner og helseforetak, og understøtte utviklingsarbeidet, og bistå kommunene i arbeid for å utvikle et differensiert tilbud innen habilitering og rehabilitering og koordinering som ivaretar tilbud til hele bredden av målgrupper.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.17

Fylkesmannen skal:

- følge opp kommuner med risiko for svikt i tjenestetilbudet til barn, unge og familier med tilsyn, råd, veiledning og samordning.
- gjennom tilsyn, råd, veiledning og samordning være en pådriver overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet
- bistå i gjennomføringen av nasjonale kompetansehevende tiltak rettet mot barnevernstjenesten
- gjøre fortløpende vurderinger av kvalitet og risiko knyttet til barneverntjenestenes oppfølging av barn og unge. Vurderingen skal ta utgangspunkt i fylkesmannens modell for vurdering av risikobildet.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.18

Kommunenes halvårsrapportering på barnevernsområdet:

Følge opp og kontrollere kommunenes halvårsrapporteringer på barnevernområdet, samt indikatorene for satsing på kommunalt barnevern, jf. rundskriv [Q 31/2014](#).

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.19

Fylkesmannen bør bidra i forberedelsene der fylkeskommunen søker om midler i Program for folkehelsearbeid i kommunene.

I fylker der fylkeskommunen mottar midler igjennom programmet, bør fylkesmannen delta i samarbeidsorganet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.20

Fylkesmannen skal samarbeide med utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester i deres oppdrag med å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene i kommunene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

5.1.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | **KLD** | JD | LMD | Miljø og klima

5.1.5.1

Avgi uttalelser til konsesjonssøknader om vannkraft, søknader om opprustings- og utvidelsesprosjekter og følge opp og avgj uttalelser i prosesser for revisjon av vannkraftkonsesjoner.

Følge opp naturforvaltningsvilkår i vassdragskonsesjoner gjennom pålegg om undersøkelser og tiltak i tråd med veileder M-721/2017.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.5.2

Vannforvaltning:

- Ha en miljøfaglig samordningsrolle i prosesser knyttet til kunnskapsgrunlaget for regionale vannforvaltningsplaner, herunder sikre at karakterisering og klassifisering av vannforekomstene er oppdatert, holde fagsystemet Vannmiljø og Vann-Nett oppdatert, også med status for egne tiltak, videreføre og igangsette delprogram under regionale overvåkingsprogram og ved behov gi råd og veilede andre sektorer, kommuner og vannområder.
- Gjennomføre myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften (avløp, akvakultur, delegert industri etc.)
- Bidra i arbeidet i grenseoverskridende vannområder og internasjonale vannregioner.
- Iverksette tiltak på eget myndighetsområde i tråd med plan og tiltaksprogram.
- Ivareta landbrukets sektoransvar ved gjennomføringen av vannforskriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | **KLD** | Miljø og klima

5.1.5.3

Vurdere behov for, gjennomføre og overvåke kalking i innsjøer skadet av menneskeskapt forsurening, samt overvåke og vurdere innsjøer hvor kalking forsøksvis er avsluttet.

I samarbeid med Miljødirektoratet utrede behov og sørge for mest mulig optimal kalking i laksevassdrag. Data fra overvåking skal registreres i vannmiljøsystemet, og kalkingsdata skal registreres i kalkingsbasen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.4

Forvalte verneområder, bistå og veilede aktører i verneområdeforvaltningen, sørge for gjennomføring av skjøtsel og andre tiltak inkludert besøksforvaltning, oppdatere kunnskapsgrunnlag og bevaringsmål, løpende oppdatere Naturbase ved vernevedtak og melding om oppstart av planarbeid samt når det gjelder forvaltningsplanstatus og -behov, og holde Miljødirektoratet oppdatert på den økologiske tilstanden i norske Ramsarområder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.5

Bidra i arbeidet med nytt vern, inkludert gjennomføre verneplanprosesser innenfor skogvern, marint vern og begrenset suppleringsvern, samt bidra i arbeidet med forskriftsendringer for eksisterende verneområder. Tilrådingene sendes Miljødirektoratet innen avtalte frister.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.5.6

Bidra til å ivareta miljøverdier i kulturlandskapet, herunder administrere tilskuddsordning for verdifulle kulturlandskap. Sørge for fortløpende oppdatering av datasettet Verdifulle kulturlandskap i Naturbase. Koordinere arbeidet Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap, ved å bidra til målrettede tiltak gjennomføres, sørge for at nye områder i UKL kommer i gang og og at UKL-områdene blir brukt som grunnlag for landbruksbasert næringsutvikling.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima

5.1.5.7

Rovvilt:

- Bidra til at skader på husdyr og tamrein forårsaket av rovvilt blir lavest mulig.
- Sørge for god kommunikasjon og dialog med berørte aktører.
- Sørge for en balansert forvaltning og god samordning av landbruks-, dyrevelferds- og miljøvirkemidler.
- Være miljø- og jordbruksfaglig veileder og eventuelt sekretariat for regional rovviltneemnd.
- Forvalte betingete fellingstillatelser på rovvilt så effektivt som mulig i forbindelse med skadesituasjoner og i henhold til gjeldende frister for saksbehandling. Før vedtak om skadefelling av ulv skal fylkesmannen gjøre en vurdering av innsats for å avdekke genetisk status så langt det er mulig.
- Administrere kvotejakt på gaupe og lisensfelling på bjørn, ulv og jerv.
- Uten opphold varsle SNO ved felling, eller forsøk på felling, av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn. Gi SNO oppdatert oversikt over godkjente båser for fangst av jerv.
- Følge opp varslingsplikt mellom fylker ved observasjon av ulv utenfor ulvesonen.
- Behandle søknader fra kommunale fellingslag om bruk av løs, på drevet halsende hund ved skadefelling av ulv. Bruk av slik hund skal rapporteres til Miljødirektoratet, jf brev om delegering av 14.07.2017.

Rovviltarbeidet skal skje i tråd med føringer fra rovviltnemnda og den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.8

Utøve myndighet og ivareta oppgaver knyttet til viltforvaltningen, primært arter som ikke er høstbare.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMMR | FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.9

Delta i oppfølging av vedtatte planer, arbeid med rullerende handlingsprogram og verdiskapingsprogram for de sju regionale villreinplanene: Setesdal (Heiplanen), Hardangervidda, Nordfjella, Rondane – Sølnekletten, Forollhogna, Ottadalen (Reinheimen-Breheimen) og Dovrefjell.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMIN | FMMR | FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.10

I samarbeid med berørte embeter (OP, MR) har Fylkesmannen i Trøndelag ansvaret for forvaltningen av moskus.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.11

Truete arter og naturtyper:

- Sikre at nødvendige tiltak for trua arter og naturtyper blir gjennomført. . Handlingsplaner og faggrunnlag skal legges til grunn for de artene og naturtypene der det er tilgjengelig.
- Oppdatere fortløpende kunnskap i relevante fagdatabaser og bidra til å utarbeide beslutningsgrunnlag og faggrunnlag.
- Informere og veilede kommuner og grunneiere

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.12

Koordinere og gjennomføre bekjempelse, kartlegging og overvåking av fremmede skadelige organismer i og utenfor verneområder, og bidra med faglig veiledning overfor kommunene og allmennheten. Behandle søknader om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.13

Ha dialog med SNO om naturoppsyn og tiltak knyttet til blant annet verneområder hvor

fylkesmannen er forvaltningsmyndighet, motorferdsel i utmark, laks, handlingsplaner for truede arter mv. Holde SNO lokalt løpende orientert om alle forhold eller hendelser som kan gi grunnlag for anmeldelse eller annen oppfølging.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.14

Friluftsliv:

- Opptre som grunneier og rettighetshaver for statlig sikret friluftsområder på vegne av staten innen sitt fylke, og bistå Miljødirektoratet ved behov.
- Avgjøre søknader om midlertidig omdisponering av statlig sikret friluftsområde i inntil 10 år.
- Bidra til drift og videre utvikling av Skjærgårdstjenesten i aktuelle fylker, herunder tilskudsforvaltning og driftstilskudd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.15

Ivareta oppgaver på eget myndighetsområde og veilede kommunal myndighet innen motorferdsel.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.16

Ivareta oppgaver etter markaloven i samsvar med markalovens formål, blant annet å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i Marka og sikre Markas grenser. Fylkesmannen i Oslo og Viken skal som regionalt fagorgan for markasaker arbeide for en enhetlig forvaltning av Marka og økt kunnskap om Marka og markaloven hos kommuner og fylkesmenn med arealer i Marka. Fylkesmannen i Oslo og Akershus er også sekretariat for Markarådet.

FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.17

Videreføre og lede den regionale arbeidsgruppen for kortnebbgås i Trøndelag, og være observatør i den nasjonale gruppen for kortnebbgås som samordner de ulike norske interessegruppernes innspill til den internasjonale planen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.18

Ha det nasjonale ansvaret for oppfølging av tiltak, overvåking og kartlegging av storsalamander.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | KLD | Miljø og klima

5.1.5.19

<p>Delta i arbeidsgruppa for edelkreps. FMOV leder denne gruppa i neste femårsperiode, mens sekretariatsfunksjonen rulleres mellom de deltakende fylkesmennene.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMIN KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.20 Følge opp handlingsplan for hortulan</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMNO KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.21 Følge opp handlingsplan for hubro og den prioriterte arten svarthalespove</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMRO KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.22 Følge opp handlingsplan for åkerrikse</p>
<p>FMTL KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.23 Følge opp handlingsplan for elvemusling</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMTF KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.24 Bistå i Barentssamarbeidets miljøarbeidsgruppe (WGE), herunder delta i vanngruppen og naturverngruppen. Bistå vannregionmyndighetene i samarbeidet med Finland om internasjonal vannregion i tråd med avtale og memorandum fra 2013. Lede og være sekretariat for Den norsk-finske grensevassdragskommisjonen. Koordinere det grensenære samarbeidet og lede prosjekter under Den norsk-russiske miljøvernkommisjon. Bistå i en norsk-russisk arbeidsgruppe om laksesaker.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.25 Fiskeforvaltning:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utføre oppgaver og saksbehandling for å ivareta bestandene av anadrom laksefisk• Ivareta allmenhetens adgang til fiske i friskmeldte gyrovassdrag og kalkede vassdrag• Samarbeide med fylkeskommunen om innlandsfiskeforvaltningen <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMVT KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.5.26 Bidra i arbeidet med å hindre spredning av gjedde i Telemark</p>
<p>FMVT KLD Miljø og klima</p>

5.1.5.27 Bidra i regional koordineringsgruppe for bekjempelse av G. salaris i Drammensregionen. Vurdere bevaring av fiskebestanden i Sandeelva, i samråd med direktoratet
FMOV KLD Miljø og klima
5.1.5.28 Lede regional koordineringsgruppe for bekjempelse av G. salaris i Drammensregionen. Vurdere bevaring av fiskebestander i Drammensregionen, i samråd med direktoratet
FMOV KLD Miljø og klima
5.1.5.29 Være sekretariat for fagråd Skagerakkysten.
FMMR KLD Miljø og klima
5.1.5.30 Ivareta oppgaver i Driva- og Raumaregionen: Lede arbeidet med bevaring av fiskebestander; lede regional koordineringsgruppe og lede lokal referansegruppe i Drivaregionen ifm. bekjempelse av G. salaris. Lede arbeidet med reetablering av fiskebestander i Raumaregionen etter bekjempelse av G. salaris
FMMR KLD Miljø og klima
5.1.5.31 2019 er det femte året etter endt bekjempelse av G. salaris i Raumaregionen. Dersom overvåkingsresultatene er positive også neste år, vil Mattilsynet friskmelde vassdragene i 2019. Fylkesmannen som tiltakshaver får ansvar for å markere denne begivenheten
FMMR KLD Miljø og klima
5.1.5.32 Videreføre arbeidet med Herje genbank.
FMTF KLD Miljø og klima
5.1.5.33 Lede arbeidet med bevaring av fiskebestander i Skibotnregionen etter bekjempelse av G. salaris. Dersom behov, bistå ifm. oppvekstanlegg for genbankmateriale.
FMTF KLD Miljø og klima
5.1.5.34 Følge utviklingen med etablering av selvreproduserende bestander av pukkellaks.
FMTF KLD Miljø og klima
5.1.5.35 Bidra som sakkyndig i relevante prosesser knyttet til forvaltningen av Neidenelva dersom disse startes opp, etter nærmere avtale med KLD/Miljødirektoratet. Bidra i arbeidet med oppfølging av forvaltningsplan Tana. Bidra i arbeidet med å vurdere krogarn som redskap i sjølaksefisket.
FMVL KLD Miljø og klima

5.1.5.36 Videreføre prosjektet "redningsaksjonen for Vossolaksen" i tråd med revidert prosjektplan
FMVL KLD Miljø og klima
5.1.5.37 Lede lokal koordineringsgruppe for genbank Hardanger, bistå i tilbakeføring av overskuddsrogn og bistå i koordineringen av innsamling av biologisk materiale fra de Hardangerfjordfjordbestandene som skal inn i genbanken
FMVL KLD Miljø og klima
5.1.5.38 Etter nærmere avtale med direktoratet ha ansvar for drift og utvikling av Lakseregisteret - anadrome vassdrag og Lakseregisteret - sjølaksefiske
FMVL KLD Miljø og klima
5.1.5.39 Vurdere allmenhetens adgang til laksefiske i Lærdalselva, jf. presisering fra departementet om praktisering av § 26 i lakse- og innlandsfiskeoven (2013) og St. prp. 86 (2011-2012)
FMRO KLD Miljø og klima
5.1.5.40 Holde seg orientert og oppdatert om etablering av ny genbank på Ims og bistå direktoratet dersom det oppstår behov.
FMNO KLD Miljø og klima
5.1.5.41 Vurdere allmenhetens adgang til laksefiske i Vefsnaregionen, jf. presisering fra departementet om praktisering av § 26 i lakse- og innlandsfiskeoven (2013) og St. prp. 86 (2011-2012).
FMIN KLD Miljø og klima
5.1.5.42 Være norsk prosjektleder for den norske delen av prosjektet Vänerlaksen – Två Länder-én elv under Interreg Sverige-Norge
FMOV FMIN FMVT FMVL FMTF KLD Miljø og klima
5.1.5.43 Levere bidrag til ny forvaltningsstrategi for storørret.
FMOV FMIN FMVT FMAG FMRO FMVL FMTF KLD Miljø og klima
5.1.5.44 Revidere fylkesvis kultiveringsplan.
Alle embetene KLD Miljø og klima
5.1.5.45 Grunnforurensning- og sedimentområdet:

- Følge opp grunnforurensningslokaliteter innenfor eget myndighetsområdet hvor det er behov for miljøtekniske undersøkelser og tiltak.
- Følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder og ved prioriterte verft. Dette inkluderer oppfølging av overvåking i etterkant av gjennomført tiltak.
- Ivareta oppgaver knyttet til oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for forurensete sedimenter og grunn og løpende oppdatere relevante fagdatabaser.
- Ha dialog med og informere Miljødirektoratet i saker om spredning av miljøgifter eller helsefare, spesielt om disse er av prinsipiell karakter og hvor det kan forventes å bli kontroversielt.
- Veilede kommunen om forurenset grunn.
Vedlikeholde egne lokaliteter i databasen Grunnforurensning

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.46

Ved akutt forurensning gi de interkommunale utvalgene mot akuttforurensning (IUAene) i fylket miljøfaglig bistand etter behov. Veilede kommunale myndigheter ved håndtering av hendelser av lokal karakter. Inngå i Miljødirektoratets kriseorganisasjon under statlige aksjoner mot akutt forurensning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.47

Delegerte virksomheter (herunder forskriftsregulerte industribransjer, avløps-, avfallsbehandlings- og gjenvinningsanlegg):

- Behandle søknader om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.
- På eget initiativ ta opp tillatelser til ny vurdering, jf. forurensningsforskriften § 36-19, herunder følge opp BAT(Best Available Techniques) konklusjoner som vedtas.
- Vedlikeholde og løpende oppdatere Forurensning.
- Gå gjennom og kvalitetssikre egenkontrollrapporter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.48

Veilede og følge opp kommunal myndighet i avløpssaker, og veilede og bistå kommuner, avfallsselskaper og andre aktører i oppfølging av nasjonal avfallspolitik.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMMR | FMTL | FMNO | FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.49

Sørge for at avfallsplaner i havner er godkjent og regodkjennes hvert tredje år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene KLD Miljø og klima
5.1.5.50 Bistå Miljødirektoratet i forvaltning av tilskuddsmidler for arbeid med marin forsøpling.
Alle embetene KLD Miljø og klima
5.1.5.51 Koordinere arbeidet med marin forsøpling i fylket. Fylkesmannen skal sammen med relevante private og offentlige aktører sørge for et godt samarbeid mellom aktørene i regionen slik at oppryddingsarbeidet samordnes og effektiviseres.
Alle embetene KLD HOD JD KMD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
5.1.5.52 Fylkesmannen skal ha dialog med alle kommuner og formidle relevant kunnskap og informasjon om klimatilpasning og klimaendringer og følge opp kommunene for å iverksette nasjonale føringer for tilpasning til klimaendringer. Bakgrunnsinformasjon
FMVT FMAG KLD Miljø og klima
5.1.5.53 Bidra i krypsivprosjektet på Sørlandet ved Delta i styringsgruppa for krypsivprosjektet på Sørlandet og lede prosjektets FoU-gruppe.

5.1.6 Landbruk og mat

Oppgaver
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
5.1.6.1 Gjennomføre reindriftspolitikken på regionalt nivå: <ul style="list-style-type: none"> • Bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre i hht. reindriftsloven • Veilede om økt produksjon og økt bærekraftig slakteuttak overfor distriktsstyrer og siidaandelshavere. Bakgrunnsinformasjon
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
5.1.6.2 Videreutvikle dialog og gjennomføre møter i samarbeidsforumet med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
5.1.6.3

Bruke den regionale og lokale kunnskapen til å forberede søknader til Reindrifststyret, og være vedtaksmyndighet etter reindrifstlovens bestemmelser, herunder;

- Forberede søknader om distriktsgrenser
- Forberede søknader om øvre reintall
- Forberede søknader om gjeterhytter, gjerder og anlegg
- I dialog med reindrifststyrene reagere ved brudd på bruksreglene ihht. reindrifstlovens bestemmelser.
- Iverksette tiltak ved ulovlig oppførte gjerder, anlegg og gjeterhytter
- Iverksette sanksjoner og tvangstiltak etter reindrifstlovens kap. 11 i tett dialog med Landbruksdirektoratet

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.4

Følge opp planlegging, gjennomføring og etterkontroll av prosjekter finansiert over Reindrifstens Utviklingsfond (RUF).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.5

Følge opp inngåtte reinbeiteavtaler og avtaler om oppføring og vedlikehold av reingjerder.

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.6

Grunnlagsdata i Melding om reindrift (MOR):

- Bidra med utvikling av nytt fagsystem etter forespørsel fra Landbruksdirektoratet
- Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om avvik mellom MOR og vedtak truffet i Reindrifststyret.

FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.7

Utarbeide en plan og risikovurdering for gjennomføring av reinpramming etter mal fra Landbruksdirektoratet. Frist 1.4 og 1.9.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.8

Bidra til bevisstgjøring omkring det ansvar offentlige myndigheter har når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter, samt følge opp internasjonale konvensjoner og lover knyttet til den grenseoverskridende reindriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.9 Gi innspill til endringer og forbedringer i reindrifftsavtalen til Landbruksdirektoratet innen 01.09.
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
5.1.6.10 Bidra til å oppdatere og kvalitetssikre reindriffts-næringens arealbrukskart og øke kunnskapen om reindriffts arealbehov og reindriffts medvirkning i arealprosesser, gjennom dialog med kommunene Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.11 Samhandle med Mattilsynet om beitesituasjonen og dyrevelferdsmessige forhold i landbruks- og reindriffts-næringen. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.12 Innrette bruken av virkemidlene i skogbruket slik at de styrker langsiktige investeringer i oppbygging og skjøtsel av ny skog med hensyn til skogproduksjon og fremtidig verdiskaping Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.13 Bidra til økt bruk av skogråstoff til bioenergi og økt bruk av tre.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.14 Tilfredsstillende oppfølging av hovedplan for skogbruksplanlegging. Sikre planmessig oppfølging av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i dialog med kommunene. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.15 Påse at kommunene overvåker skogen av hensyn til skogskader, og melder skader til NIBIO. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.16 Påse at kommunene gjennomfører resultatkartlegging av skogbruk og miljø. Frist for ajourhold i ØKS 31.12. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.17 Tydeliggjøre kommunenes lovpålagte kontrollansvar knyttet til foryngelsesplikten i

skogbruksloven. Mangelfull kontroll bør få konsekvenser for kommunens tildeling av økonomiske virkemidler på skogområdet. Frist for ajourhold i ØKS 31.12.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.18

Bidra til videreutvikling av skogsveinettet gjennom veiledning, bistand i arbeidet med kommunale hovedplaner for skogsveier og tilstandsregistrering av eldre veier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.19

Informere om og administrere skogfondordningen. Kopi av revisjonsberetning sendes Landbruksdirektoratet innen 1.6.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.20

Bidra til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin årlige rapport om bærekraftig skogbruk.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.21

Fylkesmannen skal informere og påse at kommunene gjennomfører risikobasert stedlig kontroll av skogkulturtiltak finansiert gjennom NMSK og/eller skogfond.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.22

- Mobilisere til utvikling av ulike produksjoner i og i tilknytning til landbruket regionalt og overfor kommunene. Følge opp ambisjonene som er synliggjort i meld.St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling, meld. St. 31 (2014-2015) Gården som ressurs- marknaden som mål, samt strategi for reiseliv basert på landbruket og reindrifta sine ressurser.

- Forvalte midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak i landbruket.

- Følge opp Regionalt næringsprogram, i samarbeid med det regionale partnerskapet, og gi signal til Innovasjon Norge om prioriteringer i forvaltning av IBU-midler innen 01.02. med kopi til LMD.

Alle embetene | **LMD** | ASD | HOD | JD | KMD | KD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Landbruk og mat | Helsedirektoratet

5.1.6.23

Synliggjøre Inn på tunet som aktuelt tiltak innenfor arbeidet på helse-, omsorgs-, utdannings-, arbeids-, og sosialområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.24

Videreutvikle økologisk jordbruk som en del av landbruket i fylket Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.25 Være en regional pådriver og samarbeide med regionale aktører for å bidra til å oppnå målsettingene om nok og trygg mat, økt matmangfold, interesse for utvikling av Matnasjonen Norge og matglede på institusjoner. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.26 Gi innspill om endringer og forbedringer i jordbruksavtalen etter nærmere bestilling fra Landbruksdirektoratet.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.27 Behandle klager etter konsesjonsloven, jordloven, skogloven og odelsloven. Gi faglig støtte og opplæring av kommunene i regelverket etter eiendomslovgivningen, slik at nasjonal politikk blir ivaretatt. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.28 Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om saker etter jord- og konsesjonslovgivningen som har vært til behandling hos Sivilombudsmannen.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.29 Formidle nasjonal politikk for jordvern og kulturlandskap. Fylkesmannen skal påse at jordvernet blir ivaretatt i kommunale og regionale planer, i tråd med regjeringens jordvernstrategi. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.30 Ivareta landbrukets interesser i arbeidet med nye verneområder og i utarbeidelse og oppfølging av faggrunnlaget for arter og naturtyper Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.31 Medvirke til at kommunene ivaretar landbrukets interesser i sine klima- og energiplaner.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.32 Bidra med informasjon, opplæring og kvalitetssikring slik at kommunene rapporterer korrekt gjennom den nye applikasjonen for KOSTRA-Landbruk

Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.33 Fylkesmannen skal være et kompetansesenter for kommunene på landbruk gjennom formidling av nasjonal politikk og bevisstgjøring av kommunenes rolle og ansvar med vekt på god forvaltning og kontroll av økonomiske og juridiske virkemidler. Arrangere minst en fagbasert samling for kommunene hvert år der forvaltning og kontroll av produksjonstilskudd er et sentralt tema. Samlingen skal bidra til kompetanseheving og likebehandling.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
5.1.6.34 Forvalte regelverket for regulering av svine- og fjørfeproduksjonen, samt kontrollere at produsentene overholder konsesjonsgrensene og reglene for driftsfellesskap. Kopi av brev der fylkesmannen fatter vedtak om driftsfellesskap eller når konsesjoner faller bort skal sendes Landbruksdirektoratet. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat Areal, by og samfunn
5.1.6.35 Fylkesmannen skal fremme kandidater til nasjonal jordvernpris og kulturlandskapspris. Frist for innsending av nominasjoner er 01.04.
FMOV FMIN FMVT FMVL FMMR FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
5.1.6.36 Fylkesmannen skal ivareta oppgaver knyttet til de statlige villreinnemndene
FMOV LMD Landbruk og mat
5.1.6.37 Ivareta særskilt satsing på jord og jordkultur i regi av fylkesmannsembetet i Oslo og Viken.

5.1.7 Kommunal styring

Oppgaver
Alle embetene KMD Kommunal styring
5.1.7.1 Økonomiforvaltning Fylkesmannen skal:
<ul style="list-style-type: none"> • Veilede/informere kommuner om økonomibestemmelsene i kommuneloven og tilhørende forskrifter. • Informere kommuner om veiledere på økonomiområdet og tilby kommunene

veiledning/opplæring.

- Veilede/informere kommuner om KOSTRA, kommuneproposisjonen, statsbudsjettet, inntektssystemet, nye/oppdaterte lov- og forskriftsendringer og annen relevant styringsinformasjon.
- Melde kommuner inn eller ut av ROBEK.
- Fordele skjønnsmidler etter retningslinjene for skjønnsfordelingen. Skjønnsmidler skal fordeles etter en helhetlig vurdering av behovet i hver enkelt kommune.
- Ved behov foreta saksbehandling som gjelder naturskade/uforutsette hendelser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.2

Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven, herunder:

- Låneopptak og budsjettvedtak for ROBEK-kommuner.
- Kommunale vedtak om garantier over 500 000 kroner.
- Låneopptak for interkommunale selskaper hvor minst en av deltakerkommunene er oppført i ROBEK.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.3

Modernisering i kommunene

Stimulere til lokal omstilling og modernisering i kommunesektoren ved å gi en del av skjønnsrammen som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene, slik at de kan prøve ut nye løsninger på sine utfordringer. Det skal ikke gis prosjektskjønnsmidler til ordinær drift.

Prosjekter som mottar skjønnsmidler, skal evalueres og formidles.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.4

Kommuneinndeling

- Stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, synliggjøre konsekvenser av status quo og der det er hensiktsmessig bidra til kommunesammenslåinger.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse om inndelingsloven.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter inndelingsloven og prosessene ved grenseendring og grensefastsettelse, og tolke loven i aktuelle saker.
- Bistå kommuner som har vedtatt å slå seg sammen, blant annet ved veiledning om kommuneloven og annet relevant regelverk.
- Forberede og, der fylkesmannen har myndighet, avgjøre saker om endring og/eller

fastsettelse av kommune- eller fylkesgrenser i tråd med inndelingsloven og rundskriv H-10/15.

- Melde kommuner inn i ROBEK, jf. inndelingsloven § 16 a.
- Motta uttalelser fra fellesnemnda om årsbudsjetter og økonomiplaner for kommunene, jf. inndelingsloven § 26, tredje ledd.
- Lovlighetskontroll med budsjettvedtak etter at utredning om sammenslåing eller deling er satt i gang, jf. inndelingsloven § 28.
- Ved behov bistå kommuner med hjelp til å forhandle fram en avtale om det økonomiske oppgjøret ved grensejustering eller deling, jf. inndelingsloven § 18.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.8 Arealforvaltning, by og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.1.8.1

Fylkesmannen skal legge regjeringens føringer til grunn i sitt arbeid. Det vises særskilt til hensyn som fremgår av Plan- og bygningslovens formål i §§1-1 og 3-1, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og alle statlige planretningslinjer og bestemmelser. Videre skal føringer gitt i meldinger til Stortinget følges opp.

Fylkesmannen skal formidle nasjonal politikk og prioriteringer tidlig i den regionale og kommunale planleggingen, veilede om riktig forståelse og praktisering av plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter og samarbeide med fylkeskommunen om dette.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.1.8.2

Fylkesmannen skal følge opp arbeidet med konsekvensutredninger for planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder at samfunnssikkerhet og klimatilpasning ivaretas der det er behov for dette, og bidra til beslutningsrelevante plan- og utredningsprogram.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.1.8.3

Fylkesmannen skal ivareta oppgaver i henhold til rundskriv H-2/14 om bruk av innsigelser. Rundskriv og retningslinjer om nasjonale interesser og innsigelser fra departementene og statsetatene, skal legges til grunn for arbeidet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

5.1.8.4

Fylkesmannen skal medvirke til at regionale og kommunale kystsoneplaner legger til rette for en balansert bruk og vern av kystsonen, samt at arealbruken på sjø og land sees i sammenheng.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

5.1.8.5

Fylkesmannen skal bidra til at regionale og kommunale planer i fjell og utmark avklarer langsiktige utbyggingsgrenser og sikrer balanse mellom utbygging og vern.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | KLD | LMD | Areal, by og samfunn

5.1.8.6

Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, og bidra til at disse legges til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

5.1.8.7

Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, og bidra til reduserte klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene. Fylkesmannen skal veilede og følge opp kommunene slik at vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, finnes igjen i relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet regelverk.

Fylkesmannen skal formidle til kommunene at arealplanlegging er et av de viktigste virkemidlene for å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren og fra endret arealbruk (avskoging, nedbygging av myr mv.) Et viktig element i fylkesmannens oppgaver på klimaområdet er også vurderinger av om planforslaget er i tråd med rundskriv (osv.) eller om det skal vurderes innsigelse.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

5.1.8.8

Fylkesmannen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer legges til grunn ved utbygging av fornybar energi og kraftlinjer gjennom oppfølging av enkeltsaker i meldings-, søknads- og detaljplanfasen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | Areal, by og samfunn

5.1.8.9

Fylkesmannen kan klage på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven der nasjonale eller vesentlig regionale interesser blir berørt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.8.10

Veilede kommuner til å kunne stille krav om forsvarlig massehåndtering.

5.1.9 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.1.9.1

Informere og veilede kommunene om mål, innhold og metoder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.2

Gjennomføre øvelser med kommuner. I øvelsen skal kommunens kriseorganisasjon og overordnet beredskapsplan øves.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.3

Gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i kommunene. Tilsynene skal gjennomføres i tråd med veiledning for fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsetilsynet

5.1.9.4

Fylkesmannen skal føre tilsyn med helsemessig og sosial beredskap i helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten basert på egne risikovurderinger. Når disse tilsynene skal gjennomføres, skal det være som felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.10 Tilskuddsforvaltning / forvaltning av økonomiske virkemidler

Oppgaver

Alle embetene | **HOD** | Tilskudd og økonomiske virkemidler | Helsedirektoratet

5.1.10.1

Forvalte tilskudd på folkehelse og helse- og omsorgstjenesteområdet, inkludert informasjon og veiledning om ordningene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMVL FMTF HOD Tilskudd og økonomiske virkemidler Helsedirektoratet
5.1.10.2 Forvalte midler til å videreføre arbeidet med å bedre legesituasjonen i Finnmark og Sogn og Fjordane. Bakgrunnsinformasjon
FMTF HOD Tilskudd og økonomiske virkemidler Helsedirektoratet
5.1.10.3 Forvalte midler til veiledningsgrupper i allmenntilleggsmedisin og samfunnsmedisin for leger i Nord-Norge. Bakgrunnsinformasjon
FMOV FMVT FMVL FMTL FMTF HOD Tilskudd og økonomiske virkemidler Helsedirektoratet
5.1.10.4 Forvalte tilskudd til Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene ASD Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.5 Sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet forvalte Tilskudd til utvikling av sosiale tjenester i NAV-kontoret og Tilskudd til oppfølgingstjenester i bolig. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene BLD Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.6 Fordele midler til stillinger i det kommunale barnevernet.
Alle embetene KD Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.7 Forvalte tilskudd etter gjeldende retningslinjer og regelverk på barnehage- og opplæringsområdet, inkludert informasjon, veiledning og kontroll. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KLD Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.8 Fylkesmannen skal behandle søknader om tilskudd til: <ul style="list-style-type: none">• Vanmiljøtiltak, kalking (kap. 1420 post 70.1)• Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt (kap. 1420 post 72)• Rovvilttiltak (kap. 1420 post 73)• Friluftsmål, ordningen Skjærgårdstjenesten (kap. 1420 post 78)• Verdiskaping basert på naturarven (kap. 1420 post 81)• Truede arter og naturtyper (kap. 1420 post 82)• Fisketiltak (kap. 1425 post 70)• Vilttiltak (kap. 1140 post 71)

- Tilskot til tiltak i prioriterte kulturlandskapsområde (kap. 1420 post 81)
- Tilskot til tiltak for ville pollinerende insekt (kap. 1420 post 81)

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.9

Veilede og følge opp kommunene i forvaltningen av økonomiske virkemidler og regelverk knyttet til foretakets inntekter og velferd, og påse at forvaltningen skjer i samsvar med overordnede nasjonale føringer. Kopi av rundskriv/brev vedr. produksjonstilskudd som utarbeides av embetet og kopi av dispensasjonsvedtak knyttet til avløsning ved sykdom og fødsel skal sendes Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.10

Plan for risikobaserte kontroller ifm. forvaltningen av de økonomiske virkemidlene skal utarbeides årlig. Landbruksdirektoratet utarbeider veiledning til hvordan planarbeidet skal gjennomføres. Bekreftelse på at kontrollplan er utarbeidet sendes Landbruksdirektoratet innen 1.4.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.11

Gjennomføre strafferettslige vurderinger av feil som avdekkes i forvaltningen av de økonomiske og juridiske virkemidlene. Kopi av politianmeldelser sendes til Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.12

Fylkesmannen skal ha årlig dialog med Mattilsynet, der oppfølging av avkortning i dyrevelferdssaker og samarbeidet regionalt og lokalt er tema.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.13

Følge opp informasjonssikkerheten i de fagsystemene Landbruksdirektoratet stiller til rådighet, i tråd med fellesføringer for informasjonssikkerhet i kap. 5.2.2. Vi ber spesielt om at brukertilganger i fagsystemene gjennomgås regelmessig, og minimum en gang per år. Det bes om at eventuelle sikkerhetshendelser knyttet til Landbruksdirektoratets fagområder rapporteres til direktoratet, til adressen "sikkerhet@ldir.no".

FMTF | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.1.10.14

Fylkesmannen i Troms og Finnmark skal løpende og innen 1. desember fatte vedtak om og innen 31. desember utbetale statsrefusjon for dekning av utgifter til tiltak som iverksettes på fastlandet, ihht. forskrift om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard § 5.

Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.15 Fylkesmannen skal gjennomføre minst en temabasert kartlegging og utredning innen produksjonstilskudd hvert år. Dere skal ta utgangspunkt i tema hvor det er størst utfordringer i eget fylke. Arbeidet skal bidra til bedre kunnskap om hvordan kommunen følger opp det aktuelle området, om regelverket følges, og hvordan det kan gjøres forbedringer m.v.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler Klagesaksbehandling
5.1.10.16 Forvalte regelverket og behandle klagesaker innen produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.17 Forvalte regelverket og være vedtaksmyndighet etter klimaberettiget skade og erstatninger etter offentlige pålegg. Prognosere erstatningsomfanget ved skader grunnet klima. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler Klagesaksbehandling
5.1.10.18 Forvalte regelverk, og være vedtaks- og klagemyndighet for tilskudd til skogbruk og skogfond.
Alle embetene LMD Tilskudd og økonomiske virkemidler Klagesaksbehandling
5.1.10.19 Forvalte regelverk, være vedtaks- og klagemyndighet for tilskudd til miljøtiltak i jordbruket.
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.20 Forvalte regelverk og være vedtaksmyndighet for tilskudd til reindrift.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler Klagesaksbehandling
5.1.10.21 Forvalte regelverk og behandle klagesaker for tilskudd til grønt- og potetproduksjon.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler Klagesaksbehandling
5.1.10.22 Forvalte regelverk, være vedtaks- og klagemyndighet for velferdstiltak i jordbruket.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.23

Forvalte regelverk og være vedtaksmyndighet for tilskudd til veterinære reiser og tilskudd til kommunale veterinærtjenester (stimuleringsstilskudd).

5.2 Samordningsmyndighet

5.2.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | ASD | Folk og samfunn

5.2.1.1

Fylkesmannen skal følge opp og veilede kommuner som har mottatt tilskudd til utvikling av sosiale tjenester og tiltak i kommunene etter sosialtjenesteloven for å sikre forankring, framdrift og faglig kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Folk og samfunn | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet

5.2.1.2

Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014–2020) angir retningen for arbeidet med boliger og oppfølgingstjenester for vanskeligstilte på boligmarkedet ut 2020. Strategien skal bidra til at kommunene møter en samordnet stat og får bedre rammebetingelser i arbeidet. Barn og unge er en prioritert målgruppe i Bolig for velferd. I den resterende strategiperioden er to tiltak prioritert. Det er å tilrettelegge for at vanskeligstilte barnefamilier bor i egnet bolig, og å etablere arbeidsprosesser for helhetlig tilbud av boliger og bo- og oppfølgingstjenester for mennesker med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser som mangler eller risikerer å miste boligen sin.

Fylkesmannen skal:

Koordinere sektorovergrepene oppgaver og virkemidler og bidra til at ulike statlige satsinger ses i sammenheng med Bolig for velferd, f.eks. Opptappingsplanen for rusfeltet (2016-2020), Opptappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021), regjeringens arbeid mot barnefattigdom jf. Prop. 1 S (2018-2019) for Barne- og likestillingsdepartementet, Nasjonal strategi for samordnet tilbakeføring etter gjennomført straff, Regjeringens strategi for psykisk helse "Mestre hele livet" og 0-24-samarbeidet.

Koordinere regionale fora for boligsosiale problemstillinger. Foraene skal bidra til å samordne regionale aktørers tiltak og virkemidler for kommunenes arbeid med framskaffelse av boliger og tjenester til vanskeligstilte. Fylkesmannen skal i samarbeid med Husbanken ta initiativ til å opprette slike fora der dette ikke allerede er etablert.

Bidra til at kommunene framskaffer egnede boliger til vanskeligstilte personer gjennom tilstrekkelig og variert boligbygging.

Legge til rette for at kommunene tar boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging. Fylkesmannen skal i dialog med kommunene om planarbeid formidle hensyn til integrering, folkehelse, helse- og omsorgstjenester, barn- og unges oppvekstvilkår, universell utforming, sosiale tjenester og boligsosiale forhold.

Medvirke til at muligheter i veiviseren.no, veileder for boligsosialt arbeid på nett, blir kjent

i kommunene.

Opprette en kontaktperson for Husbanken og kommunene i boligsosiale spørsmål

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.2.1.3

Ha oversikt over utviklingen innen det systematiske folkehelsearbeidet inkludert psykisk helse i kommunene og fylkeskommunen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.2 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.2.2.1

Koordinert innsats for utsatte barn og unge og deres familier (0-24 samarbeidet)

Fylkesmannen skal gjennom sin kunnskap om situasjonen og behovene i fylket være en pådriver for tverretattlig samarbeid og samordning om utsatte barn og unge og deres familier, i fylket og i kommunene. Formålet med arbeidet er bedre samordnede tjenester og mer helhetlig innsats for at alle barn og unge skal få den støtten og hjelpen de har behov for slik at de kan mestre eget liv.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Familier, barn og unge | Helsedirektoratet

5.2.2.2

Veilede kommunene om miljørettet helsevern som integrert del av det lokale folkehelsearbeidet og være pådriver overfor kommuner med skoler og barnehager som mangler godkjenning etter helselovgivningen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.3 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.2.3.1

I dialog med primær- og spesialisthelsetjenesten fremme god samhandling, bidra til rolleavklaring mellom tjenester og nivåer, samt understøtte sammenhengende tjenesteforløp for den enkelte på tvers av fag, tjenester og sektorer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.2.3.2

Bidra til kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom å:

- bruke Ipløs-data til planlegging og styring, og samarbeide med Helsedirektoratet om å arrangere IPLOS-temadager for kommunene annet hvert år.
- ta i bruk ny teknologi, ny kunnskap og nye faglige metoder, herunder blant annet velferdsteknologi.
- inngå et formalisert samarbeid med KS og Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT), samt samarbeide med fylkeskommunene, regionale fagmiljø, fylkeseldreråd og aktuelle organisasjoner om gjennomføring av eldreforamen Leve hele livet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.2.3.3

Fylkesmannen skal være en pådriver for at kommuner og helseforetak følger opp kravene i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. Formålet er å oppnå kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i tjenestene. Forskriften understreker øverste ledelses ansvar for å etterspørre kvalitetsdata, ta i bruk styringssystemer og etablere en kultur i organisasjonen for åpenhet og læring.

Fylkesmannens rolle er å være pådriver, arrangere samlinger for kommuner, støtte opp og veilede kommunen i prosesser som fører til kvalitetsforbedring og økt pasientsikkerhet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.4 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.2.4.1

Gjennom tidlig involvering, høringsuttalelser m.m. bidra til at klima- og miljøhensyn blir ivaretatt i utredninger og planprosesser og konseptvalgutredninger, bypakker/bymiljø/byvekstavtaler, Nasjonal Transportplan, interkommunalt plansamarbeid, regionale planer og annen overordnet planlegging etter plan- og bygningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat | Samfunnsikkerhet og beredskap

5.2.4.2

Koordinere arbeidet på klimatilpasning internt og mellom embeter, samt sørge for at hensyn til klimaendringer blir integrert i relevante oppgaver.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.3

Bidra til å styrke kunnskapen og gjennomføre informasjonstiltak om reduserte utslipp fra jordbruksdrift og hvordan jordbruket kan tilpasses et klima i endring.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.4

Synliggjøre hvordan skog og trevirke kan bidra positivt i klimasammenheng og til det grønne skiftet gjennom å erstatte fossile utslipp samt styrking av skogens karbonopptak.

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.5

Arbeide for økt produksjon og bruk av bioenergi i samarbeid med Innovasjon Norge.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.5 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.2.5.1

Kommunerettet samordning:

- Ivareta et tverrsektorielt samordningsansvar i forholdet mellom regional statsforvaltning og kommunene, jf. departementets retningslinjer for fylkesmannens samordningsfunksjon og kommunerettet styring (H-2143).
- Fylkesmannsembetene skal gi råd og veiledning til kommunene for å bygge opp om målsettingen i enkelte av de bilaterale avtalene fra konsultasjonsordningen mellom staten og kommunesektoren. Dette gjelder avtaler der det ligger forventninger om samarbeid mellom KS regionalt og fylkesmannsembetene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Tilsyn

5.2.5.2

Samordning av statlig tilsyn med kommunesektoren:

- Fylkesmannen skal arbeide for at det i statlige tilsyn tas hensyn til egenkontrollen i kommunene, og at tilsyn med den enkelte kommune er hensiktsmessig.
- Fylkesmannen skal samordne det statlige tilsynet med kommunene i tråd med gjeldende kommunelov § 60 e og ny kommunelov §§ 30-6 og 30-7 når denne trer ikraft. Samordningen skal bidra til at statens tilsyn med kommunene samlet sett er oversiktlig, enhetlig og forutsigbart.
- Fylkesmannen skal arbeide for at det statlige tilsynet med kommunene bidrar til læring og forbedring i kommunene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.6 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver
<p>Alle embetene KMD BLD HOD JD KLD LMD Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet</p>
<p>5.2.6.1 Fylkesmannen skal samordne statlige interesser og bidra til at fylkeskommunen og kommunene får et mest mulig helhetlig bilde av statens forventninger og krav i planleggingen. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p>
<p>5.2.6.2 Fylkesmannen skal samordne statlige innsigelser til kommunale planer. Det vises til eget brev fra KMD av 22.12.2017, ref. 14/2150-149, for en nærmere beskrivelse av oppgaven. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p>
<p>5.2.6.3 Fylkesmannen skal føre en oversikt over antall behandlede plansaker ved oppstart og offentlig ettersyn, antall dispensasjoner til uttalelse, behandlede klagesaker knyttet til plan- og bygningsloven, omfanget av innsigelser, meklinger, og klager fremmet av fylkesmannen (settesfylkesmannssaker).</p>
<p>Alle embetene LMD Areal, by og samfunn</p>
<p>5.2.6.4 Ajourholde informasjonssystem for beitebruk i utmark (IBU).</p>
<p>FMTL FMNO FMTF LMD Areal, by og samfunn</p>
<p>5.2.6.5 Bidra til at reinbeitedistriktene har utarbeidet distriktsplaner som et viktig grunnlag for kommunale og fylkeskommunale planleggingsprosesser. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene LMD Areal, by og samfunn</p>
<p>5.2.6.6 Belyse konsekvenser og ivareta landbrukets- og reindriftens interesser i arealplansaker, saker etter naturmangfoldloven og ved større tiltak og prosesser. Legge til rette for samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer. Bakgrunnsinformasjon</p>

Alle embetene KMD Areal, by og samfunn
5.2.6.7 Fylkesmannen skal i samarbeid med regionale sektormyndigheter være en pådriver for økt bruk av kart og GIS i fylket. Fylkesmannen skal veilede og støtte kommunene og i geodataspørsmål og bidra til at disse har kunnskap om tilgjengelig geografisk informasjon. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KMD LMD Areal, by og samfunn
5.2.6.8 Fylkesmannen skal i samarbeid Kartverket bidra til at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon, som innebærer oppfølging av krav til det offentlige kartgrunnlaget (DOK). Her inngår kunnskap om datasettene, kunnskap om hvordan datasettene blir gjort tilgjengelige og kunnskap om å bruke de på riktig måte. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KMD Areal, by og samfunn
5.2.6.9 Fylkesmannen skal delta i og ivareta Fylkesmannens regionale satsingsområder i Norge Digitalt samarbeidet i fylket.
Alle embetene KMD Areal, by og samfunn
5.2.6.10 Fylkesmannen skal i samarbeid med Kartverket følge opp tiltakene i Nasjonal Geodatastrategi og tilhørende handlingsplan
Alle embetene LMD Areal, by og samfunn
5.2.6.11 Ivareta landbrukets interesser i kartsamarbeidet Geovekst og informere om nytten av Geovekst og Norge Digitalt.
Alle embetene LMD Areal, by og samfunn
5.2.6.12 Følge opp ajourholdet av arealressurskartet (AR5) i samarbeid med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), og bidra til at kommunene holder arealressurskart (AR5) oppdatert.

5.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver
Alle embetene JD HOD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
5.2.7.1 Ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse for fylket (fylkesROS) med oppfølgingsplan

som er utarbeidet i samarbeid med regionale samfunnssikkerhetsaktører, og i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.2

Ta initiativ til, bidra i, veilede og samordne sivil beredskapsplanlegging og det sivil-militære samarbeidet i fylket, herunder øvelser og kompetansehevende tiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.3

Ha oppnevnt et fylkesberedskapsråd og benytte dette i den regionale samordningen av samfunnssikkerhetsarbeidet, herunder arrangere minimum ett møte i året og felles øvelse hvert fjerde år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.4

Ha en revidert beredskapsplan og plan for krisekommunikasjon basert på fylkesROS og utarbeidet i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.5

Ha underliggende planverk knyttet til nasjonale beredskapstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.6

Ha systemer for på kort varsel å kunne motta og eventuelt videreformidle varsel og meldinger i henhold til gjeldende rutiner og retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.7

Øve og evaluere egen kriseorganisasjon minimum en gang i året.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.8

Ved uønskede hendelser samordne krisehåndteringen i regionen gjennom fylkesberedskapsrådet, med øvrige aktuelle aktører og med berørte kommuner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.9

Ved uønskede hendelser benytte krisestøtteverktøyet DSB-CIM. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.10 Ved uønskede hendelser varsle DSB og sende situasjonsrapport iht. gjeldende varsling og rapportering på samordningskanal. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene ASD HOD JD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
5.2.7.11 Varsle Helsedirektoratet om større hendelser i fylket som berører helse- og sosialsektoren. Varsle Arbeids- og velferdsdirektoratet om større hendelser i fylket som medfører økt behov for sosiale tjenester etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.
Alle embetene JD HOD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
5.2.7.12 Ta initiativ til og følge opp evalueringer etter regionale øvelser og uønskede hendelser for å sikre læring og utvikling. Evalueringsrapporter skal sendes til DSB. Bakgrunnsinformasjon
FMOV FMIN FMTL FMNO FMTF JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.13 Bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett, med spesiell fokus på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.
Alle embetene JD Miljø og klima Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.14 Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap innen ekstremvær og klimaendringer. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.15 Fylkesmannen skal gjennomføre et årlig sivil-militært kontaktmøte for landsdelen. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.16 Bidra med skogfaglig kompetanse i regional og lokal skogbrannberedskap. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene LMD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.17 Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap på Landbruks- og matdepartementets

område, jf. brev av 20.4.2012.
FMTL FMNO FMTF LMD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.18 Lede arbeidet i beredskapsutvalgene for reindrift og bidra til god dialog og samhandling med Mattilsynet og Landbruksdirektoratet om beitesituasjonen og dyrevernmessige forhold.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.19 Fylkesmannens skal på anmodning bistå i Forsvarets og /eller politiets arbeid med objektsikring, jf. instruks om sikring og beskyttelse av objekter. Bakgrunnsinformasjon

5.2.8 Tilsyn

Oppgaver
Alle embetene HOD ASD BLD Helsetilsynet
5.2.8.1 Fylkesmannen skal årlig legge en plan for å samordne tilsyn på Statens helsetilsyns områder. Planlagte tilsyn registreres i NESTOR. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene HOD BLD Helsetilsynet
5.2.8.2 Fylkesmennene innen samme region skal i fellesskap legge en plan for tilsyn med spesialisthelsetjenesten og med Bufetat. Dette arbeidet koordineres av hhv. Kontaktfylkesmannen for helseregion og koordinerende fylkesmann for tilsyn med Bufetat. Bakgrunnsinformasjon
FMOV FMIN FMVL FMTL FMTF BLD Helsetilsynet
5.2.8.3 Ved tilsyn med Bufetat skal koordinerende fylkesmann for tilsyn med Bufetat samordne det regionale samarbeidet og være bindeleddet til Bufetat i regionen. Som følge av strukturreformen vil Helsetilsynet ta initiativ til at det inngås nye avtaler om hvem som skal være koordinerende fylkesmann for tilsynet med Bufetat. Bakgrunnsinformasjon
FMOV FMVL FMTL FMTF HOD Helsetilsynet
5.2.8.4 Statens helsetilsyn har utpekt en fylkesmann i hver helseregion som kontaktfylkesmann for oppgaver som gjelder spesialisthelsetjenesten: Fylkesmannen i Oslo og Viken (Helseregion Sør-Øst), Fylkesmannen i Vestland (Helseregion Vest), Fylkesmannen i Trøndelag (Helseregion Midt-Norge) og Fylkesmannen i Troms og Finnmark (Helseregion Nord). Bakgrunnsinformasjon

FMOV | FMIN | FMRO | FMVL | FMNO | FMTF | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.2.8.5

Tilsynet med de fylkesovergripende helseforetakene skal samordnes og harmoniseres av fylkesmannen i begge fylkene. Dette gjelder Helse Fonna HF (Fylkesmannen i Vestland, etter avtale med Fylkesmannen i Rogaland) og UNN/Narvik HF (Fylkesmannen i Troms og Finnmark etter avtale med Fylkesmannen i Nordland). Tilsyn med porteføljen fra Sykehuset Innlandet HF som overføres til Akershus universitetssykehus HF fra 1. januar 2019 skal ivaretas av fylkesmannen i Oslo og Viken.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilsyn

5.2.8.6

Delta i det regionale/lokale samordningsarbeidet og samordne tilsynsaktiviteten med andre tilsynsetater, herunder HMS-etatene, i tråd med tilsynsmyndighetenes retningslinje for samordnet tilsyn og felles tilsynsprofil.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3 Rettssikkerhetsmyndighet

5.3.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.3.1.1

Gi råd og veiledning til politiet, vegmyndighetene, helsepersonell og publikum i spørsmål om helsekrav til førerkort. Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra førerkortforskriftens helsekrav, samt ta imot meldinger om ikke oppfylte helsekrav, jf. helsepersonelloven § 34. Fylkesmannen skal vurdere disse meldingene og sende tilrådning til politiet om å tilbakekalle føreretten hvis helsekravet ikke er oppfylt. Førerkortsakene skal registreres i registreringssystemet Trafikk, eller tilsvarende register etter nærmere presisering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.2

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal behandle søknader om godkjenning av ugyldige ekteskap etter ekteskapsloven §§ 16 og 18 a, og brudvigingslova § 11.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.3

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.:

- Fylkesmannen skal behandle saker som følger av ekteskapsloven og lov om

anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner.

- Fylkesmannen skal behandle søknader om skiftefritak, jf. ekteskapsloven § 8.
- Fylkesmannen skal rettlede forstandere i registrerte trossamfunn og livssynssamfunn med vigselfrett.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.4

Søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd:

- Fylkesmannen skal behandle saker i første instans etter rettshjelpsloven med tilhørende forskrifter.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget til Statens sivilrettsforvaltning.
- Fylkesmannen skal etablere systemer og rutiner som sikrer tilstrekkelig kvalitet i saksbehandlingen.

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.5

Forliksråd:

- Fylkesmannen skal foreta oppnevninger av medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret og føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstolloven § 58, sammenholdt med domstolloven § 1.
- Fylkesmannen skal kontrollere om valget av forliksrådsmedlemmene er lovlig og utferdige oppnevningen av de som er valgt, jf. domstolloven § 58.
- Fylkesmannen skal påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes til fylkesmannen, jf. domstolloven § 60. Forsikringene oppbevares av fylkesmannen.
- Fylkesmannen skal følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag.
- Fylkesmannen skal følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen og eventuelt videreformidle henvendelser til Justis- og beredskapsdepartementet.

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.6

Tomtefeste:

- Fylkesmannen skal avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreisning for fristoversittelse, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker.

<ul style="list-style-type: none">• Fylkesmannen skal forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning.
Alle embetene JD Folk og samfunn
5.3.1.7 Navneloven: <ul style="list-style-type: none">• Fylkesmannen skal behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til navneloven.• Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres fremfor navneendringer for voksne.
Alle embetene KUD Folk og samfunn
5.3.1.8 Tros- og livssynsamfunn Behandle saker etter lov om trdomssamfunn og ymist anna med forskrifter og lov om tilskott til livssynssamfunn med forskrifter. Utbetale statstilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.
Alle embetene KUD Folk og samfunn
5.3.1.9 Gravferdsloven Behandle søknader om privat gravplass for nedsetting av askeurne, behandle søknader om tillatelse til å spre aske for vinden, behandle klager over enkeltvedtak som er truffet av kommunen i medhold av gravferdsloven.
Alle embetene KUD Folk og samfunn
5.3.1.10 Lov om helligdager og helligdagsfred Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra påbud om at utsalgssteder skal holde stengt mens helligdagsfreden varer. Behandle søknader om å få fastsatt forskrift om at et område skal regnes som typisk turiststed.
Alle embetene KMD Folk og samfunn
5.3.1.11 Fylkesmannen kan fatte vedtak om fullføring av oppmålingsforretning som kommunen ikke har fullført innen oppgitt frist jf. matrikkellova § 35 tredje ledd. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KMD Folk og samfunn
5.3.1.12 Fylkesmannen kan pålegge kommunen å tildele vegadresser når det anses nødvendig, jf. matrikkelforskriften § 55. Bakgrunnsinformasjon

5.3.2 Barnehage og opplæring

Oppgaver
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.3.2.1 Informere og veilede om barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter. Bakgrunnsinformasjon
FMTF KD Barnehage og opplæring Tilsyn Klagesaksbehandling
5.3.2.2 Gjennomføre tilsyn og klagesaksbehandling, og informere og veilede om regelverket innenfor barnehagen og grunnopplæringen til Longyearbyen lokalstyre. Ved gjennomføring av tilsyn skal Fylkesmannen involvere Sysselemdannen for å ta hånd om de særskilte utfordringene for Svalbard. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.3.2.3 Ivareta rollen som håndhevingsmyndighet og behandle meldte saker om elevenes psykososiale skolemiljø etter opplæringslovens § 9 A-6 og friskoleloven § 2-4. Bakgrunnsinformasjon
FMOV KD Barnehage og opplæring
5.3.2.4 Embetet har følgende oppgaver overfor norske friskoler i utlandet: <ul style="list-style-type: none">• Behandle klagesaker.• Informere og veilede om regelverket.• Pedagogisk-psykologisk tjeneste.• Gjøre vedtak om spesialundervisning.• Utbetale tilskudd til spesialundervisning. Bakgrunnsinformasjon
FMVL KD Barnehage og opplæring Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.3.2.5 Gjennomføre faglige og administrative oppgaver knyttet til opplæring i kriminalomsorgen. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.3.2.6 Bidra til at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD Barnehage og opplæring

5.3.2.7

Bidra til at barn i barnehagen og elever, lærlinger og voksne i grunnopplæringen, som har rettigheter som en nasjonal minoritet, får oppfylt disse rettighetene i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.8

Bidra til at opplæring i finsk som andrespråk for elever som har rettigheter til dette skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.9

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barnehage og skole.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.3 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.1

Veiledning og informasjon innen familierettens område

Fylkesmannen skal veilede og rettleder kommuner og publikum om lover på familierettens område, herunder om mekling.

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.2

Informasjon om biologisk opphav

Fylkesmannen skal gi ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling, jf. forskrift 22. juni 2018 nr. 960 punkt punkt IV.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.3

Saksbehandling etter barneloven

Fylkesmannen skal behandle saker etter barneloven med tilhørende rundskriv:

- Stadfeste avtaler om foreldreansvar, hvor barnet skal bo fast og samvær slik at de får tvangskraft, når begge foreldrene ber om det, jf. barneloven § 55 første ledd.
- Behandle saker om reisekostnader ved samvær, jf. barneloven § 44 andre ledd.
- Behandle klager over avslag på opplysninger om barnet, samt krav om tap av opplysningsretten, jf. barneloven § 47 andre og tredje ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.4

Implementering av Barnekonvensjonen

Fylkesmannen skal bistå kommunene med å implementere Barnekonvensjonen i sitt arbeid på alle områdene til Fylkesmannen, jf. Sjumilssteget. Fylkesmannen skal både internt og eksternt arbeide for å sikre at Barnekonvensjonen legges til grunn for den samordnede innsatsen og for å sikre gode helhetsløsninger for barn og unge.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.5

Fylkesmannen skal bidra til å gjøre fritidserklæringen kjent i kommunene.

Fritidserklæringen har en intensjon om at alle barn og unge skal ha en mulighet til å delta jevnlig i minst en fritidsaktivitet, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, jf. FNs barnekonvensjon, artikkel 31 Lek og fritid.

Gjennom sin kunnskap om barn og unges levekår i kommunene skal Fylkesmannen bidra til at kommunene legger forholdene til rette for et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Dette er et viktig virkemiddel for sosial inkludering og deltakelse for barn og unge i lokalsamfunnet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)**5.3.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester****Oppgaver**

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.1

Veilede og gi opplæring til kommuner og helseforetak i anvendelse av lover på folkehelseområdet og på helse- og omsorgstjenesteområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.2

Oppfølging av personer mellom 18 og 49 år med langtidsopphold i institusjon.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMRO | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.3

Samarbeide med Helsedirektoratet om fortolkning, forvaltning og regelverksutvikling av lover og forskrifter knyttet til helse på petroleumfeltet, og behandle søknader om godkjenning av petroleumleger og dykkerleger. Fylkesmannen i Rogaland er også sekretariat for Klagenemnda.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.4

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet og skal behandle saker i første instans etter vergemålsloven med tilhørende forskrifter, samt utlendingsloven kapittel 11 A med tilhørende forskrifter.

Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.5

Fylkesmannen skal rekruttere verger og representanter i sitt område, og gi nødvendig opplæring, veiledning og bistand, både løpende og ved oppnevning. Fylkesmannen skal ha kompetanse på sosial kontroll, tvangsekteskap og æresrelatert vold, og formidle dette videre i forbindelse med opplæringen av verger og representanter. Fylkesmannen skal sikre tilstrekkelig tilgang på verger og representanter som kan tiltre på svært kort varsel.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med vergene og representantene i sitt område. Tilsyn skal innbefatte både økonomiske disposisjoner og utførelse av oppdraget for øvrig.

Gjennomførte tilsyn skal dokumenteres.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.6

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ansvar for å bistå øvrige fylkesmannsembeter med opplæring av representanter for enslige mindreårige asylsøkere og gi veiledning om representantordningen.

Informasjon i sammenheng med representantordningen Fylkesmannen vurderer som nyttig for de øvrige fylkesmannsembetene, skal formidles videre så snart som mulig.

Fylkesmannen i Oslo og Viken skal i forbindelse med oppdraget ha kompetanse på menneskehandel og bidra til at denne kompetansen spres til øvrige embeter og til representantene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.7

Fylkesmannen skal sikre at lovpålagte oppgaver blir gjennomført innen rimelig tid, ha kontroll på restansesituasjonen og sikre god tilgjengelighet i førstelinjen.

I akutte tilfeller i forbindelse med avhør av barn og særlig sårbare fornærmede og vitner i straffesaker, skal fylkesmannen ha oppnevnt verger så snart som mulig.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.8

Fylkesmannen skal følge opp at alle verger med regnskapsplikt leverer komplett vergeregnskap.

Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering kontrollere vergeregnskap utover sentralt uttrekk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.9

Fylkesmannen skal følge opp at vergehaveres midler er tatt til forvaltning dersom de overstiger beløpsgrensen fastsatt i vergemålsforskriften, samt at midler under denne grensen som fylkesmannen forvalter, blir frigitt der det ikke er truffet vedtak om annet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.10

Fylkesmannen skal arbeide kontinuerlig med å oppdatere data og forbedre datakvaliteten i saksbehandlingssystemet VERA.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.11

Fylkesmannen skal gjennomgå løpende vergemål med hensyn til individtilpasning og mandatforming når dette anses som nødvendig og hensiktsmessig

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.12

Før opprettelse av vergemål skal fylkesmannen gjennomføre samtale med personen det er begjært vergemål for. Formålet er blant annet å kartlegge om vedkommende ønsker vergemål, og hva vedkommende ønsker hjelp til. Unntak kan gjøres når samtale vurderes som umulig eller formålsløst.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.13

Det skal fremgå av vedtak om opprettelse av vergemål hvilken vurdering som er gjort av vergehavers samtykkekompetanse, hvorvidt samtale med vergehaver er gjennomført og at omfanget av vergemålet er vurdert.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.14

Fylkesmannen skal bruke tilgjengelige digitale løsninger for en mest mulig effektiv vergemålsforvaltning. Fylkesmannen skal oppfordre til, og gi verger veiledning i, bruk av digitale løsninger.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.15

Fylkesmannen skal gjennomføre årlige brukerundersøkelser blant vergene i sitt område. Statens sivilrettsforvaltning har ansvaret for å utforme undersøkelsene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.16

Fylkesmannen skal ha et forsvarlig og helhetlig system for internkontroll på vergemålsområdet som er tilpasset risiko og vesentlighet.

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.17

Sosialtjenesteloven

Fylkesmannen skal holde opplæring i loven og forskrifter for ansatte i NAV-kontoret, og eventuelt andre ansatte i kommunen. Opplæringen skal koordineres med NAV region.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.18

Sosialtjenesteloven

Fylkesmannen skal gi NAV-kontorene tilbud om faglig veiledning og spre erfaringer og resultater fra tilsyn til NAV-kontor og kommunene i fylket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.19

Behandle søknad om fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt etter tvisteloven § 22-3 og straffeprosessloven § 118.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.20

Motta pasientjournaler etter opphør av virksomhet mv og oppbevare dem dersom vilkårene i forskrift om pasientjournal er oppfylt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.21

Fylkesmannen skal forvalte myndighet i henhold til vedtak 4. juni 2018 nr. 810 om delegering av myndighet fra Arbeids- og sosialdepartementet til Fylkesmannen, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.22

Oppnevne medlem til abortnemndene og dekke medlemmets utgifter knyttet til nemndsarbeid. Fylkesmannen har også oppgaver knyttet til oppnevning, drift og administrasjon av de fylkesvise steriliseringsnemndene, samt godkjenning av private

sykehus mv. som utfører sterilisering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.23

Behandle søknader om dispensasjoner fra forskrift om tillatelse til å utføre kosmetisk kirurgiske inngrep.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.24

Godkjenne inngrep i forbindelse med donasjon av organer eller uttak av fornybart vev fra personer under 18 år, fra personer som mangler samtykkekompetanse og personer som er uten rettslig handleevne.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.25

Fylkesmannen har oppgaver knyttet til hjemsendelse av utenlandske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i Norge og hjemhenting av norske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i utlandet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.3.4.26

Fylkesmannen har enkelte oppgaver knyttet til oppnevning og drift av kontrollkomisjonene i det psykiske helsevernet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.27

Fritak for taushetsplikt

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barneverntjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.3.5.1

Innenfor motorferdsel utføre lovlighetskontroll av kommunens vedtak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.6 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embedene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.1

Kommunalrett:

- Sørge for god og oppdatert kompetanse i kommunalrett.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter kommuneloven, og tolke kommuneloven i aktuelle saker. Fylkesmannen skal vise varsomhet og ikke tilrå konkrete løsninger i enkeltsaker, men heller peke på hvilke muligheter som ligger innenfor lovens rammer, siden kommunene har selvstendig ansvar for sin lovanvendelse.
- Behandle lovlighetsklager fra medlemmer av kommunestyret og eventuelt foreta lovlighetskontroll av eget tiltak jf. gjeldende kommunelov § 59 og ny kommunelov § 27-1 når denne trer ikraft.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse knyttet til regelverket om modeller for interkommunalt samarbeid. Fylkesmannen skal veilede om muligheter og begrensninger reglene for interkommunalt samarbeid i kommuneloven og IKS-loven gir.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embedene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.2

Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren:

- Veilede kommuner og private om forvaltningsrettslige spørsmål og spørsmål knyttet til offentleglova.
- Behandle klager etter offentleglova og forvaltningsloven, dvs. klager på enkeltvedtak truffet av kommunestyret, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd og offentleglova § 32.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.7 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling**Oppgaver**

Alle embedene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.1

Fylkesmannen skal etter behov vurdere den juridiske holdbarheten av kommuneplaner og reguleringsplaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embedene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.2

Fylkesmannen skal behandle krav om sakskostnader etter forvaltningsloven i plan- og byggesaker, jf. forvaltningsloven § 36.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.3

Fylkesmannen skal bistå Regjeringsadvokaten i rettssaker der Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet er saksøkt. Fylkesmannen skal utarbeide utkast til tilsvar og møte som partsrepresentant i slike saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.4

Ekspropriasjon på plan- og bygningsrettens område

Fylkesmannen skal:

- avgjøre ekspropriasjonssøknader som førsteinstans etter oreigningsloven § 2 nr.12 og 31.
- vurdere å gi samtykke til ekspropriasjon der dette kreves etter plan- og bygningsloven kap. 16.
- behandle klagesaker der kommunen har ekspropriasjonshjemmel etter plan- og bygningsloven kap. 16.
- avgjøre søknader om forhåndstiltredelse etter oreigningsloven § 25 på bygningsrettens område.

[Bakgrunnsinformasjon](#)**5.3.8 Tilsyn****Oppgaver**

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.1

Tilsyn med krisesentertilbudet

Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene pålagt etter §§ 2, 3, 4 og 8 i lov om kommunale krisesentertilbud, jf. loven § 9. Fylkesmannen skal gjøre Bufdirs veileder med faglige anbefalinger om kvalitet og innhold i krisesentertilbudet kjent i kommunene, i samarbeid med RVTS. Veilederen ble lansert i 2018. Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.2

Tilsyn med familievernkontor:

- Fylkesmannen skal kontrollere om virksomheten er i tråd med lover og forskrifter gjennom tilsyn.
- Risikovurderinger av hele familievernkontorets virksomhet skal ligge til grunn for valg av tema for tilsynet. Tilsynet skal rettes mot sentrale og prioriterte områder med høy

risiko for mangler.

- Det anbefales at fylkesmannens tilsyn gjennomføres som systemrettet tilsyn. I dette ligger anbefaling om at familievernkontorets arbeid med internkontroll gjennomgås.
- Tilsyn skal gjennomføres minimum hvert tredje år eller oftere dersom det vurderes som nødvendig, jf. gjeldende retningslinjer.

Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.3

Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Fylkesmannen skal også vurdere om helsepersonell har brutt plikter i helselovgivningen. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 6 måneder eller mindre. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.4

Fylkesmannens skal i sin dialog med helseforetakene og ved tilsynsvirksomhet ha oppmerksomhet på etterlevelse av plikten til å varsle om alvorlige hendelser etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Fylkesmannen skal på forespørsel delta ved vurderinger av varsel som sendes Statens helsetilsyn, og kan delta på stedlig tilsyn der dette anses nødvendig. Det er vedtatt at varslingsplikten skal utvides til å gjelde alle virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester, jf. endret spesialisthelsetjenestelov § 3-3 a, ny kommunelov § 12-3 og i ny tilsynslov § 6. Utvidelsen forventes å tre i kraft fra andre halvdel av 2019. Fylkesmannen påregnes å ha oppmerksomhet på alle sider ved varselordningen, og skal bidra til implementeringen av ordningen. Helsetilsynet vil komme tilbake til nærmere beskrivelse av oppgaven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.5

I saker der Helsetilsynet ikke gjennomfører stedlig tilsyn etter et varsel og saken oversendes fylkesmannen til vurdering, skal fylkesmannen vurdere om det skal startes tilsynssak som skal behandles i tråd med veileder og de frister som der er satt. Fylkesmannen skal alltid involvere og vurdere samtale med pårørende i tilsynssaker som er åpnet på grunnlag av varsel i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Kopi av avsluttende brev i tilsynssakene oversendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.6

Fylkesmannen skal bistå politi- og påtalemyndighet i vurdering av alvorlige hendelser, og mulige overtredelser etter helsepersonelloven og eventuelle brudd på alternativ behandlingsloven. Fylkesmannen skal vurdere om etterforskning bør settes i gang. Saker

som er ferdig etterforsket skal fylkesmannen sende til Statens helsetilsyn for vurdering av om det skal begjæres påtale etter helsepersonelloven § 67 eller alternativ behandlingsloven § 9 femte ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embedene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.7

Fylkesmannen skal følge opp varsler fra helseinstitusjon om innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10, om tilbakeholdelse av rusmiddelavhengige, herunder gravide.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embedene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.8

Planlegging av tilsyn skal bygge på en risikovurdering med utgangspunkt i kunnskap fra tilsyn, klagebehandling og kartlegginger.

Fylkesmannen skal sende forslag til tema for landsomfattende tilsyn når Statens helsetilsyn inviterer til det.

Alle embedene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.9

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen etter egen risikovurdering føre tilsyn med kommunal barneverntjeneste og Bufetat, og avgjør selv form og omfang på tilsynet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embedene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.10

Tilsyn med barnevernet

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven, jf. barnevernloven §§ 2-3 fjerde ledd og 2-3 b.
- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med barneverninstitusjoner og sentre for foreldre og barn, og med omsorgssentre for mindreårige, jf. barnevernloven § 2-3 b, tredje ledd. Tilsynsbesøk skal skje når det kan forventes at barn er til stede. De som gjennomfører tilsynet skal ta kontakt med det enkelte barn og spørre om barnets syn på oppholdet. Det forventes av fylkesmennene har systematisk oversikt over risiko og sårbarhet ved institusjonene i sitt fylke, og tar utgangspunkt i dette ved gjennomføring av tilsyn.
- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med lovligheten av andre statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven, jf. barnevernloven § 2-3 b, fjerde ledd.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang i barneverninstitusjoner og ved omsorgssentre for mindreårige, og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.11

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen føre tilsyn med sosialtjenesten basert på egne risikovurderinger. Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.12

Fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenester basert på egne risikovurderinger, og avgjør selv form og omfang på dette tilsynet. I tillegg skal fylkesmannen gjennomføre landsomfattende tilsyn med tema bestemt av Statens helsetilsyn. Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet. Gjennomføring av tilsyn med spesialisthelsetjenesten skal skje koordinert i helseregionen og de landsomfattende tilsynene skal gjennomføres med regionale tilsynslag, jf. oppgave 5.2.8.4. Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter og personell hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang innen helse- og omsorgssektoren og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.13

Fylkesmannen skal gjennomføre stedlig tilsyn der fylkesmannen har godkjent gjeldende vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning, og hvor det ikke tidligere har vært gjennomført stedlig tilsyn. Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering gjennomføre andre stedlige tilsyn der det utføres eller er stor sannsynlighet for at det utføres tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning.

Fylkesmannen skal prioritere stedlig tilsyn der det foreligger vedtak om inngripende tvangstiltak.

Fylkesmennene skal sende kopi av rapporter etter stedlige tilsyn til Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.14

Som hovedregel skal fylkesmannen innhente og bruke erfaring fra barn og voksne som brukere, pasienter og pårørende i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.15

Fylkesmannen skal kontrollere barneverntjenestenes fristskjema og følge opp med relevante tilsynsaktiviteter. Ved vedvarende fristoversittelser skal fylkesmannen vurdere å ilegge mulkt. Kopi av vedtak om ileggelse av mulkt skal sendes til Statens helsetilsyn til

orientering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.16

Fylkesmannen skal vurdere om kopi av vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn. Fylkesmannen skal på eget initiativ gjennomgå og overprøve vedtak som har vart mer enn 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.17

Fylkesmannen skal overprøve vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven om planlagte skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov for personer med utviklingshemming, og behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav. Overprøving av vedtak og behandling av søknader om dispensasjon skal skje fortløpende og minst 90 prosent skal være behandlet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.18

Fylkesmannen skal gjennomgå meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.19

Gjennomføre tilsyn med barnehageloven og opplæringsloven med tilhørende forskrifter og etter gjeldende Metodehåndbok, retningslinjer og omfangskrav.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.20

Føre tilsyn med barnehager i særlige tilfeller, jf. barnehageloven § 9 andre ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.21

Varsle Udir om risiko ved friskoler etter gjeldende retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Tilsyn

5.3.8.22

Fylkesmannen skal:

- Bruke Forurensning aktivt i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.
- Gjennomføre et risikobasert tilsyn av delegert industri samt følge gjeldende tilsynsplan for Miljødirektoratet og fylkesmannen.

<ul style="list-style-type: none"> • Veilede kommuner, bransjer og virksomheter i forurensningsregelverket. • Stille krav ved akutt forurensning dersom myndighet blir delegert fylkesmannen i enkeltsaker. <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMRO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.3.8.23</p> <p>Fylkesmannen i Rogaland skal i samarbeid med Petroleumstilsynet føre tilsyn med helsetjenesten på innretninger i norsk olje- og gassindustri med hjemmel i petroleumsloven.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene ASD BLD Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.3.8.24</p> <p>Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 5 måneder eller mindre for saker på ASDs område. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>

5.3.9 Klagesaksbehandling

<p>Oppgaver</p>
<p>Alle embetene KD Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.3.9.1</p> <p>Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)</p> <p>Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene KD Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.3.9.2</p> <p>Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven)</p> <p>Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter og organisere etterutdanning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk og samfunnskunnskap.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene BLD Klagesaksbehandling Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.3.9.3</p> <p>Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter barnevernloven (med forskrifter). Minst 90</p>

prosent av klager på bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre skal behandles innen 1 måned.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.4

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven, tannhelsetjenesteloven, folkehelselovens kapittel 3 (miljørettet helsevern) og sosialtjenesteloven i henhold til veiledere for saksbehandling fra Statens helsetilsyn. Minst 90 prosent av klagesakene skal være avsluttet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.5

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet | Helsedirektoratet

5.3.9.6

Fylkesmannen skal behandle klager på meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesmannen skal forberede eventuelle klagesaker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **NFD** | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.7

Behandle klager på enkeltvedtak etter alkohollovens § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7

Alle embetene | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.8

Behandle klager knyttet til barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter, jf. forvaltningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | SD | Klagesaksbehandling

5.3.9.9

Fylkesmannen er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger, jf. vegloven § 11. Fylkesmannen vil dermed være klageinstans for vedtak som regionvegkontoret fatter i henhold til vegloven §§ 40, 41, 42 og 43 for riksveger.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Klagesaksbehandling

5.3.9.10

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter relevante miljølover med tilhørende forskrifter hvor fylkesmannen er tillagt myndighet som klageinstans.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

5.3.9.11

Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak etter matrikkellova jf. matrikkellova § 46. Tvist om gjennomføring av oppmålingsarbeid avgjøres av fylkesmannen, jf. matrikkellova § 47.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

5.3.9.12

Fylkesmannen skal behandle klager over kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, herunder begjæringer om utsatt iverksettelse av vedtak etter forvaltningsloven § 42. Klager over kommunens vedtak i byggesaker skal avgjøres av fylkesmannen innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften. Fylkesmannen skal prioritere saker der en klage er gitt utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42. For disse sakene gjelder en tidsfrist for behandlingen på 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.13

Behandle klager på vedtak om tvungen legeundersøkelse og vedtak om behandling uten eget samtykke etter psykisk helsevernloven. Fylkesmannen skal avgjøre om de formelle og materielle vilkårene er tilstede og fatte vedtak om opphør eller stadfestelse av vedtakene eller oppheve vedtakene og sende tilbake til institusjonen for ny behandling. Helsedirektoratet utarbeider maler for fylkesmannens klagevedtak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.14

Behandle klager på kommunale enkeltvedtak etter tobakksskadeloven §§ 8 og 9.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.15

Fylkesmannen skal behandle klager over kommunens vedtak i seksjoneringsaker, jf. eierseksjonsloven § 16. Kompetansen til å behandle klager er delegert til fylkesmennene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.16

Fylkesmannen skal behandle klager på kommunestyrets vedtak om å benytte seg av forkjøpsrett etter lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4 Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

5.4.1 Barnehage og opplæring

Oppgaver
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.4.1.1 Formidle informasjon til sentrale myndigheter om virkningen av statlig politikk innenfor barnehage- og grunnopplæringsområdet.
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.4.1.2 Formidle funn fra gjennomførte tilsyn til barnehagemyndigheter, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, berørte elever og foreldre, andre relevante målgrupper og befolkningen for øvrig. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.4.1.3 Bidra til god bruk og kvalitet i statistikk- og kvalitetsvurderingssystemene på barnehage- og grunnopplæringsområdet. Bakgrunnsinformasjon
FMOV KD Barnehage og opplæring
5.4.1.4 Følge opp norske friskoler i utlandet i GSI. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD KMD Barnehage og opplæring
5.4.1.5 Bidra til et mest mulig korrekt grunnlag for trekk i rammene til kommunene ved å sørge for at friskoler (grunnskoler) leverer individdata til korreksjonsordningen innen gitt frist, og at kommunene har godkjent individdataene innen sin frist. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene KD Barnehage og opplæring
5.4.1.6 Bistå Utdanningsdirektoratet i forbindelse med blant annet nominasjoner, regionale konferanser og høringskonferanser. Bakgrunnsinformasjon

5.4.2 Helse-, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver
Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.1

Fylkesmannens opplæringstiltak skal omhandle sosialtjenestelovens formål og de fem obligatoriske sosiale tjenestene som ligger i NAV-kontoret. Fylkesmannen skal utarbeide felles kompetanseplan om de sosiale tjenestene sammen med NAV region. Fylkesmannen skal delta aktivt i utformingen og gjennomføringen av kompetanse- og utviklingsløp i arbeids- og velferdsforvaltningen der sosiale tjenester bør inngå, slik at NAV-kontoret opplever opplæringen som helhetlig og tilpasset veiledernes arbeidssituasjon.

Fylkesmannen skal samarbeide med NAV region og andre relevante aktører for å bidra til at barn som vokser opp i familier som er i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon og ungdom som mottar ettervernstiltak fra barnevernet får nødvendige hjelp og tjenester fra NAV-kontoret.

Fylkesmannen skal videreutvikle og drifte faglige nettverk for kompetanse- og erfaringsutveksling i arbeidet med henholdsvis kvalifiseringsprogrammet og økonomisk rådgivning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.2

Fylkesmannen skal følge med på levekårsutviklingen i fylket og i kommunene, identifisere utfordringer og adressere disse i dialog med kommuner og NAV region.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.3

Fylkesmannen skal samarbeide med NAV region om å etablere og følge opp samarbeidsavtaler med universitetene og høyskolene når det gjelder innhold i studietilbud og eventuelle lokale forsøks- og utviklingstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

5.4.2.4

Fylkesmannen skal basert på tilsynserfaringer gi innspill til årlig melding til Stortinget om kvalitet og pasientsikkerhet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.4.2.5

Fylkesmannen skal bidra til at personell i pleie- og omsorgstjenesten får opplæring om tann- og munnstell av den offentlige tannhelsetjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.6

Gjennom dialog skal fylkesmannen bidra til å sikre forankring av Kvalifiseringsprogrammet hos politisk og administrativ ledelse i kommunene. I dialogen med kommunene skal det være oppmerksomhet på at brukerne som fyller vilkårene for deltagelse i

<p>kvalifiseringsprogram får tilbud om dette. Kvalifiseringsprogrammet skal inngå i dialogen mellom NAV region og Fylkesmannen. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMOV FMVL FMTL ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.7 Fylkesmannsembetene i Oslo og Viken, Vestland og Trøndelag har et særskilt ansvar for å bistå øvrige embeter med kompetansehevende tiltak innenfor økonomisk rådgivning. Nevnte embeter skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet med å videreutvikle kurs i økonomisk rådgivning. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.4.2.8 Fylkesmannen skal bistå Statens helsetilsyn ved overvåking av streik som kan medføre fare for liv og helse, og skal innhente informasjon og vurdere konsekvensen ved streik i henhold til de frister som Statens helsetilsyn til enhver tid setter.</p>
<p>Alle embetene HOD ASD BLD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.4.2.9 Fylkesmannen skal registrere planlagte tilsyn i NESTOR og ajourføre tilsynsaktivitetene fortløpende. Fylkesmannen skal fortløpende registrere klage- og tilsynssaker og lovregulert kontroll ved bruk av tvang i NESTOR. Registreringen skal være ajour senest 5 virkedager etter utløpet av hvert tertial (31/12, 30/4 og 31/8), slik at fylkesmennene og Statens helsetilsyn kan ta ut nasjonale statistikker for å vurdere saksbehandlingstid og omfang av tilsyn, herunder tilsyn der feil ikke er rettet. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.4.2.10 Kopi av all korrespondanse som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet eller til virksomheter som håndterer humane celler og vev, for eksempel hornhinner, stamceller og celler til bruk i assistert befruktning, skal oversendes Statens helsetilsyn. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.4.2.11 Fylkesmannen har oppgaver som er av stor betydning for gjennomføring av psykisk helsevern, herunder oppgaver knyttet til godkjenninger av institusjoner for bruk av tvang og dispensasjoner for faglig ansvarlig. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene BLD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.12 Fylkesmannen skal bidra til at alle kommuner har en forsvarlig organisering av akuttberedskapen i kommunene.</p>

5.4.3 Miljø og klima

Oppgaver
Alle embetene HOD JD KLD KMD LMD Miljø og klima Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
5.4.3.1 Klima:
<ul style="list-style-type: none">• Gi råd, veilede og følge opp kommunene i klima- og miljø saker, herunder bidra til å spre informasjon om klimatiltak og klimatilpasning i kommunene, veiledningsmateriale og klimagasstatistikk for kommuner.• Bidra til at klima- og miljøhensyn og klima- og miljødata blir formidlet, forankret og integrert i alle sektorer.• Informere kommunene om støtteordningen Klimasats, og bidra til å spre erfaringer fra gjennomførte Klimasats-prosjekter.• Bistå Miljødirektoratet i å vurdere Klimasats-søknader om klimavennlig areal- og transportplanlegging. Fylkesmannen kan bistå i vurdering av søknader på andre tema etter eget ønske.• Informere kommunene om tilskuddsordningen til klimatilpasning, og bidra til vurdering av aktuelle søknader.
Bakgrunnsinformasjon

5.4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
5.4.4.1 Holde sentrale myndigheter og regionale aktører orientert om status for samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket, og ta opp spørsmål som har betydning utover fylkesgrensen. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene FD ASD BLD HOD JD KMD UD Annet tema
5.4.4.2 Fylkesmannen skal på egnet måte ha anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner som tema i møter med kommunene. Dette kan for eksempel være gjennom kommunale planer for anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner, den nasjonale frigjørings- og veterandagen 8. mai og nasjonal veterankonferanse (jf. brev fra Forsvarsdepartementet 12.06.18) Mer informasjon om arbeidet med på veteranområdet finnes her: https://forsvaret.no/tjeneste/veteraner

5.5 Andre faste oppgaver

5.5.1 Oppgaver for Kongehuset

Oppgaver
Alle embetene Kongehuset Annet tema
5.5.1.1 Forberede, gjennomføre og evaluere kongelige besøk i fylket i samråd med Det kongelige hoff.
Alle embetene Kongehuset Annet tema
5.5.1.2 Forestå utdeling av Kongens fortjenestemedalje. Gi informasjon om ordner og medaljer som utdeles av H.M.Kongen. Dele ut ordner etter anmodning fra Ordenskanselliet. Formidle lokal presseomtale, leserinnlegg av interesse for Det kongelig hoff.

5.5.2 Drift av embetenes kartdatabase og GIS programvare via FRI for samtlige fylkesmannsembeter

Oppgaver
FMOV FMIN KMD Annet tema
5.5.2.1 Sørge for størst mulig tilgjengelighet til tjenestene overfor brukerne og formidle nødvendig kartgrunnlag og data til embetene, samt være avtaleforvalter for programvareavtalen med Geodata på vegne av embetene
FMOV FMIN KMD Annet tema
5.5.2.2 Utrede tekniske og programmessige spørsmål fra brukere og utviklere, og etablere driftsfunksjon ift FRI og faggrupper for de ulike tjenester som kartbasen skal inneholde.
FMOV FMIN KMD Annet tema
5.5.2.3 Tilrettelegge for videre utvikling av felles karttjenester for embetene.

Tildelingsbrev

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) gir gjennom tildelingsbrevet styringssignaler og tildeler midler til fylkesmannen i 2019, jf. Prop. 1 S (2018–2019) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innst. 16 S (2018-2019) vedtatt 14.12.2018.

Virksomhets- og økonomiinstruksen gjeldende fra 01.01.2019, inneholder oversikt over faste og lovpålagte oppgaver, og legger sammen med tildelingsbrevet rammene for fylkesmannens virksomhet i 2019.

Vi ber fylkesmannen ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2 Overordnede prioriteringer

2.1 Tverrsektorielle prioriteringer

God måloppnåelse på flere av områdene i fylkesmannsembetenes portefølje er avhengig av samordning og samarbeid mellom flere sektorer. Det gjelder blant annet for området arealforvaltning og by- og samfunnsutvikling. Samfunnsutviklingen og arealbruken må bli mer bærekraftig, samtidig som verdiskapingen skal øke. Det er en utfordring å oppnå en balansert utvikling med attraktive og velfungerende byer og distrikter. Det er viktig å ivareta helhet og effektivitet i samfunnsplanleggingen gjennom å se flere sektorer i sammenheng. Fylkesmannen sin samordningsrolle er sentral. Fylkesmannen skal i 2019 fortsatt bidra til å identifisere tiltak for mer effektive planprosesser og bedre plankvalitet.

Klimaendringene truer vårt eksistensgrunnlag, og er en av de største utfordringene vi står overfor i vår tid. Arbeidet for å bidra til reduserte klimagassutslipp i fylket, skal prioriteres. Arealplanlegging er et av de viktigste virkemidlene for å redusere klimagassutslipp fra transportsektoren, og det er viktig at embetene i så stor grad som mulig utnytter dette virkemiddelet. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på, og tilpasses, et klima i endring.

God måloppnåelse på flere av områdene i fylkesmannsembetenes portefølje er avhengig av kommuner med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Mange av dagens kommuner har små organisasjoner og store utfordringer med å ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å dekke opp alle fagområder. Større kommuner og en mer ensartet og framtidsrettet kommunestruktur er en forutsetning for sterke velferdskommuner som kan gi gode og likeverdige tjenester og drive aktiv og helhetlig samfunnsutvikling nå og i fremtiden. Stortinget har slått fast at det fortsatt er behov for endringer i kommunestrukturen. Alle sammenslåinger i perioden 2017-2021 skal være basert på lokale vedtak.

Fylkesmannen har, på bakgrunn av embetets brede kontaktflate mot kommunene og gode kjennskap til de ulike kommunenes styrker og svakheter, en viktig rolle med å utfordre kommunene om behovet for strukturendringer og stimulere til diskusjoner om kommunesammenslåing, der det lokalt ligger til rette for dette. Høsten 2019 er det kommune- og fylkestingsvalg. Etter valget er det særlig viktig at fylkesmannen har god dialog med de nye kommunestyrene om fylkesmannens forhold til kommunene, samhandlingen mellom kommunene og fylkesmannen, og utfordringsbildet for den enkelte kommune. Dette vil kunne legge til rette for gjensidig forståelse for hverandres arbeid, og god kontakt og oppfølging gjennom valgperioden.

Fylkesmannen skal samordne og legge til rette for gode arenaer for samarbeid om samfunnssikkerhet i fylket. Dette gjøres gjennom informasjonsutveksling, felles plan- og kunnskapsgrunnlag om risiko og sårbarhetsutfordringer i fylket, og samarbeid om tiltak for å forebygge, styrke beredskap og krisehåndteringsevnen. I dette ligger også en videreutvikling av totalforsvaret, herunder det sivil-militære samarbeidet regionalt.

Fylkesmannen skal være pådriver for tverretattlig og tverrfaglig samarbeid for utsatte barn og unge og deres familier. Fylkesmannen samordningsrolle er sentral i dette arbeidet. Fylkesmannen skal aktivt bidra til bedre regional samordning og samarbeid om innsatser og tiltak som retter seg mot denne målgruppen, for å understøtte kommunenes arbeid. Gjennom støtte og veiledning til kommunene, skal fylkesmannen bidra til et samordnet tjenestetilbud innen fagområdene barnehage, grunnopplæring, barnevern, helse, sosiale tjenester og arbeidsliv i kommunene.

2.2 Arbeids- og sosialdepartementet

Fylkesmannen skal bidra til å øke kvaliteten på de sosiale tjenestene i kommunene gjennom tiltak som styrker kompetansen og regelverksetterlevelsen.

Landsomfattende tilsyn har de senere årene avdekket svikt knyttet til blant annet tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene og at søknader ikke alltid blir individuelt vurdert. Fylkesmannen skal også i 2019 medvirke til god kunnskap om sosialtjenesteloven for at kommunen skal kunne gi forsvarlige sosiale tjenester for alle brukere. Dette innebærer blant annet at kommunene ivaretar tilgjengelighet til tjenestene, gjør individuelle vurderinger i den enkelte saken i tråd med lovens formål og systematisk sørger for at barneperspektivet ivaretas i NAV-kontoret. Fylkesmannen skal samarbeide med NAV region og andre relevante aktører for å bidra til at barn som vokser opp i familier som er i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon og ungdom som mottar ettervernstiltak fra barnevernet får nødvendige hjelp og tjenester fra NAV-kontoret.

Fylkesmannen skal spesielt rette sine opplærings- og veiledningstilbud mot kommuner der tilsyn, klagesaksbehandling eller annen erfaring vitner om utfordringer. Opplæringstilbudet skal utformes slik at det i omfang, form og innhold møter opplæringsbehovene Fylkesmannen har identifisert. Også veiledningstilbudet skal tilpasses NAV-kontorenes behov.

Arbeids- og velferdsdirektoratet utvikler digitale verktøy for oppfølging av de som mottar statlige ytelser og de som mottar økonomisk stønad og andre tjenester etter sosialtjenesteloven. Alle systemleverandører utvikler ny funksjonalitet i de kommunale fagsystemene. Fylkesmannen og NAV region skal jobbe sammen for å medvirke til at digitalisering i NAV kan gi mer effektiv saksbehandling og bedre oppfølging av brukere.

Fylkesmannen skal i 2019 fortsatt rette spesiell oppmerksomhet, bl.a. i sin tilsynsaktivitet, mot aktivitet for mottakere av økonomisk sosialhjelp gjennom aktivitetsplikt for personer under 30 år og kvalifiseringsprogrammet. Fylkesmannen skal i opplæringen om kvalifiseringsprogrammet vektlegge at programmet er en rettighet og at hensikten med programmet er overgang til arbeid. Fylkesmannen skal sette i verk kompetansehevede tiltak og legge til rette for erfaringsutveksling om oppfølging av utsatt ungdom i NAV-kontorene, i samarbeid med NAV region.

2.3 Barne- og likestillingsdepartementet

Fylkesmannen er en viktig støttespiller for kommunene i kompetanse- og kvalitetsutviklingen i kommunale tjenester for barn og unge. Fylkesmannen skal bistå og samarbeide med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om tiltakene i kompetansestrategien for et bedre barnevern.

Fylkesmannen skal sørge for at barnets perspektiv ivaretas ved tilsyn på barnevernområdet, og at barna blir involvert i tilsyn på en aktiv måte.

Fylkesmannen skal gjennomføre tilsyn med virksomheten ved familievernkontor og med kommunenes ansvar for krisesentertilbudet, herunder tilbudet til barn og menn og spesielt sårbare personer med alvorlige rusproblem, psykiske lidelser og funksjonsnedsettelse. Tilsynet med kommunenes oppfølging av voldsutsatte i reetableringsfasen skal prioriteres i 2019.

Fylkesmannen skal bidra til at kommunene styrker innsatsen mot vold og overgrep mot barn, jf. Prop. 12 s (2016-2017) Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021).

Fylkesmannen skal i sin tilsynsaktivitet, bidra til samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern om barn som på samme tid har behov for tjenester fra begge.

Det forventes at fylkesmennene har systematisk oversikt over risiko og sårbarhet ved barnevernsinstitusjonene i sitt fylke, og tar utgangspunkt i dette ved gjennomføring av tilsyn.

2.4 Helse- og omsorgsdepartementet

Fylkesmannens virkemidler og tiltak skal samlet sett være med på å bedre folkehelsen og øke kvaliteten, innovasjonsevnen og regelverksetterlevelsen i helse- og omsorgstjenestene.

Regjeringen har lagt fram Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre. Målet er å bidra til at eldre får mulighet til å mestre egen hverdag og får god hjelp når de trenger det. Fylkesmannen vil ha en sentral rolle i å gjennomføre reformen og koordinere det regionale støtteapparatet for reformperioden. Støtteapparatet skal veilede og bistå kommunene med å planlegge, utforme og gjennomføre reformen lokalt.

Fylkesmannen skal bistå kommunene i deres etterlevelse av krav om systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasient – og brukersikkerhet. Fylkesmannen skal arbeide for at regjeringens mål om å inkludere psykisk helse som en likeverdig del av folkehelsearbeidet blir realisert. Regjeringen legger i 2019 fram en ny stortingsmelding om folkehelsepolitikken som del av det systematiske folkehelsearbeidet. Mål og strategier i ny handlingsplan for fysisk aktivitet inngår som del av meldingen. Regjeringen legger også i 2018 frem en ny opptappingsplan for barn og unges psykiske helse. Planen vil inneholde både folkehelse- og tjenesteperspektivet. Fylkesmannen har en viktig veileder og pådriverrolle overfor kommunene i dette arbeidet i tråd med folkehelseloven.

Andre områder som vil kreve fylkesmannen bidrag de kommende årene er blant annet videre oppfølging av Omsorg 2020, Kompetanseløft 2020, Fremtidens primærhelsetjeneste, jf. Meld. St. 26 (2014-2015), Opptappingsplanen for rusfeltet (2016-2020), Opptappingsplan mot vold og overgrep, Opptappingsplan habilitering og rehabilitering og spesialistutdanningens tredje del.

Fylkesmannen har et helhetlig ansvar for oppgaveporteføljen embetene har på Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområder. Fylkesmannen skal gjøre en skjønnsmessig og risikobasert vurdering og prioritering, og bruke ressursene best mulig ut fra disse

prioriteringene med sikte på endring og forbedring i tjenestene. Lovpålagte oppgaver skal prioriteres, og da særlig saker som omhandler enkeltpersoners rettigheter og saker der konsekvensene av svikt er alvorlige. Svikt og svik i oppfølging av volds- og overgrepssatte førte til lovendringer fra 2018, hvor helse- og omsorgstjenestens ansvar nå er tydeliggjort. Det vises også til det omtale under kapittel 2.3 om samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern.

Brukerinvolvering er fortsatt et satsingsområde. Brukerne av tjenestene skal oppleve at tilsynsmyndigheten blir mer tilgjengelig og åpen, og kunnskap og erfaringer fra brukerne skal bidra til å styrke faktagrunnlaget i tilsynet.

Fylkesmannen skal tilstrebe en lik fordeling av ressurser mellom Helsedirektoratet og Statens helsetilsyn.

Forklaring på resultatmål fra Helse- og omsorgsdepartementet:

Styringsparameter og resultatmål retter seg enten mot fylkesmannen, eller mot kommunene via fylkesmannen. Der oppdraget retter seg mot fylkesmannen direkte, vil embetet bli vurdert på resultatmål.

Når oppdraget skal formidles av fylkesmannen, men gjennomføres i kommunene, er ikke fylkesmannen ansvarlig for selve resultatmålet (/resultatoppnåelsen). Fylkesmannens rolle er da å følge med på at kommunene gjennomfører oppdraget og når resultatmålet. I Fylkesmannens rapportering er det da viktig at embetet gjør rede for hvordan man har arbeidet for at kommunene skal nå mål, og eventuelt hvorfor kommunene ikke når resultatmål.

2.5 Justis- og beredskapsdepartementet

Fylkesmannen skal bidra i arbeidet med å fremme samfunnssikkerhet i kommunene, vurdere mulige fremtidige konsekvenser av ekstremvær og klimaendringer i samfunnsplanleggingen, styrke beredskapen og krisehåndteringsevnen. Målet er å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn. Embetene skal fortsatt ha oppmerksomhet på forebygging og systematikk i arbeidet. Dette innebærer også å tilrettelegge for kommunenes oppfølging av egenberedskap i befolkningen.

Fylkesmannen skal ha oversikt over risiko og sårbarhet for å sikre et oppdatert plan- og kunnskapsgrunnlag. Dette gir grunnlag for å styrke samfunnssikkerheten i fylket de neste årene, gjennom forebygging, beredskap og krisehåndteringsevne. I dette arbeidet skal fylkesmannen samarbeide med andre samfunnssikkerhetsaktører.

Totalforsvarsprogrammet videreføres frem til 2020. Fylkesmannen bidrar i evalueringen av øvelsen Trident Juncture 2018, og lærings-punkter etter øvelsen skal implementeres.

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet og er førstelinjetjeneste på vergemålsområdet. Medbestemmelse for vergehavere og individtilpasning av det enkelte vergemål vil bli særlig vektlagt i 2019.

Bevilgningen til vergemålsordningen ble styrket med 43 mill. kroner i 2018 for å sette fylkesmennene bedre i stand til å nå målene med vergemålsreformen. Fylkesmannen skal gjennom sin rolle som førstelinje på vergemålsområdet bidra til å nå målet om en effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet. Fylkesmannen skal særlig fokusere på å heve kvaliteten på vergemålsfeltet i de kommende årene. Omfang

av vergemålene skal tilpasses den enkelte vergehavers vilje og hjelpebehov og dette skal følges opp av vergene. Dette krever at fylkesmennene sørger for rekruttering av tilstrekkelig antall verger og representanter, og sørger for god oppfølging av disse gjennom opplæring og utbetaling av godtgjøring.

Av hensyn til vergehavere skal det føres tilsyn med vergene. Fylkesmannen skal i 2019 fortsette å digitalisere vergemålsforvaltningen og skal oppfordre til, og gi verger veiledning i, bruk av digitale løsninger.

2.6 Klima- og miljødepartementet

Fylkesmannens innsats på klima- og miljøområdet er viktig for å iverksette nasjonal miljøpolitikk og utvikle fylket i en klima- og miljøvennlig retning.

Arbeidet med klimatilpasning og klimagassreduksjon er prioritert i 2019. Fylkesmannen skal fortsette å veilede og informere kommunene. Embetene skal videreutvikle sin rolle som pådriver for gjennomføring av nasjonal klimapolitikk og bruke sitt handlingsrom ved blant annet å utfordre kommunene til å gjennomføre tiltak som reduserer klimagassutslipp.

Arbeidet med å redusere marin forsøpling skal prioriteres høyt i 2019. Fylkesmannen har ansvar for å koordinere det regionale samarbeidet, og sørge for at avfallsplaner i fylkets havner er godkjente. Opprydding i forurenset sjøbunn på prioriterte skipsverft, i tiltaksplaner og på steder med forurenset grunn, fortsetter i henhold til nasjonal handlingsplan for opprydding i forurenset sjøbunn og fremdriftsplan for opprydding av forurenset sjøbunn ved prioriterte skipsverft.

Fylkesmannen skal følge opp industrien slik at virksomhetene opplever lik behandling uansett hvor i landet de er etablert. Tilsynsaktiviteten skal økes, og i enda større grad baseres på risiko. Det forventes også at utslippskonsesjonene er oppdatert og har høy kvalitet.

I 2019 skal fylkesmannen fortsette arbeidet med frivillig vern av skog, jf. Stortingets mål om å verne 10 pst. av norsk skog. I tillegg skal marint vern, tilrettelegging for supplerende vern i andre naturtyper og arbeidet med forvaltningsplaner for verneområdene prioriteres.

Arbeidet med vannforvaltning videreføres i 2019. Fylkesmannen har en rekke oppgaver knyttet til overvåkning, tiltak og kvalitetssikring.

2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

En rekke fylkesmannsembeter fusjonerer fra 1.1.2019. Det er viktig at fylkesmannen bruker 2019 på å utvikle nye organisasjoner og konsolidere sin drift. Fra 1.1.2019 etableres Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA), og virksomheten får delegert ansvar for drift og utvikling av det administrative området. Departementet ber om at fylkesmannsembetene støtter opp om FMFAs arbeid ved oppstart. FMFA og embetene skal innen 01.07.2019 inngå avtaler for arealene som FMFA skal benytte. Det skal vurderes i hver avtale hvilke andre fellesavtaler som skal inngå.

Fylkesmannen gjør hvert år et viktig arbeid med å veilede og formidle kunnskap om lover og forskrifter på kommunalrettens område. Ny kommunelov ble vedtatt i Stortinget i juni 2018 (lov 22.06.15 nr. 83), jf. Innst. 369 L (2017–2018) og Prop. 46 L (2017-2018). Fylkesmannen vil ha en sentral rolle i å veilede kommuner, folkevalgte og private i ny kommunelov og tilhørende forskrifter når disse trer i kraft. Det er derfor viktig at

fylkesmannsembetene sørger for god og oppdatert kompetanse i ny kommunelov med tilhørende forskrifter.

Det har vært en relativt sterk inntektsvekst i kommunene de siste årene, og antall kommuner i ROBEK har blitt betydelig redusert. Vi kan ikke regne med like gode økonomiske resultater i årene framover. Det er derfor viktig at fylkesmannsembetene jobber aktivt med kommuneøkonomi, slik at antall kommuner i ROBEK forblir på et lavt nivå.

Meld. St. 18 (2016-2017) *Berekraftige byar og sterke distrikt*, peker på hvordan plan- og bygningsloven er en av nøklene til bærekraftig utvikling i hele landet. Utfordringer knyttet til verdiskapning, urbanisering, klimaendringer, miljø og boligforsyning, stiller krav til fylkesmannens samordningsrolle. I 2019 skal fylkesmannen bidra til en bærekraftig, trygg og fremtidsrettet areal- og samfunnsutvikling gjennom tiltak for mer effektive plan- og byggesaksprosesser og bedre plankvalitet. Viktige tiltak er samordning av nasjonale og viktige regionale interesser, samordning av statlige innsigelser, oppfølging av samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og byvekstavtaler, formidling og tidlig dialog, herunder oppfølging av veiledning om planlegging i sjøområder, fjellområder, fareområder og LNFR-områder.

2.8 Kunnskapsdepartementet

2019 er et omstillingsår for mange av embetene. Fylkesmannen må derfor ha særskilt oppmerksomhet på å sikre tilstrekkelig kapasitet og riktig kompetanse for å sikre god oppgaveløsning.

Fylkesmannens virkemidler og tiltak skal samlet sett bidra til å øke kvaliteten, kompetansen og regelverksetterlevelsen i barnehagene og grunnopplæringen. Myndighetsoppgavene klagesaksbehandling, tilsyn og veiledning i regelverket er embetenes primæroppgaver og skal prioriteres. I tillegg skal oppgaver knyttet til regional kompetanseutvikling på barnehage- og opplæringsområdet vektlegges i det kommende året.

Fylkesmannens gjennomslagskraft overfor kommunene er avhengig av at riktig virkemiddel blir benyttet til rett tid og med riktig omfang. Kunnskap om og analyse av tilstanden i sektor skal ligge til grunn for hvilket virkemiddel som tas i bruk. Tilsynsaktiviteten skal opprettholdes på samme nivå som tidligere år. Tilsyn skal gjennomføres dersom risikoen tilsier det.

Arbeidet for et trygt og godt skolemiljø skal prioriteres. Fylkesmannen skal fortsatt behandle enkeltsaker og implementere veilederen for 9A-saker i sin saksbehandling. Fylkesmannen skal bidra til elever og foreldre får regelmessig og oppdatert informasjon om håndhevingsordningen og meldeordningen, men i tillegg skal fylkesmannen benytte sine ulike informasjonskanaler for å informere om dette direkte. Det er viktig at fylkesmannen benytter sin kunnskap og erfaring fra håndhevingsordningen til å jobbe forebyggende og systematisk for at alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø.

I desentralisert ordning for kompetanseutvikling har fylkesmannen en sentral rolle som tilrettelegger for at samarbeidsforum er etablert og har utarbeidet langsiktige utviklingsplaner basert på det lokale kunnskapsbehovet. Dersom skoleeierne benytter andre statlige ordninger for kvalitetsutvikling, er det viktig at de ses i sammenheng med den desentraliserte ordningen. I løpet av 2019 skal alle skoleeiere som er omfattet av oppfølgingsordningen ha satt i gang kvalitetsforbedrende tiltak.

Fylkesmannen har en viktig rolle som tilrettelegger i regional ordning for kompetanseutvikling på barnehageområdet. I løpet av 2019 skal samarbeidsforumet ha iverksatt en kompetanseutviklingsplan som dekker kompetansebehovet i barnehagene i fylket.

2.9 Landbruks- og matdepartementet

Fylkesmannen er statlig sektormyndighet på landbruks- og matområdet regionalt, og et viktig kompetansesenter og bindeledd mellom kommunene og staten i gjennomføring av den nasjonale landbrukspolitikken. Med ny fylkesmannsstruktur må embetene i 2019 videreutvikle veiledning, dialog og oppfølging av kommunene ut fra at behov og utfordringer er ulike.

Fylkesmannen vil i 2019 ha en viktig rolle i å følge opp regjeringens reviderte jordvernstrategi, jf. vedlegg 1 i Prop. 1 S (2018-2019) for Landbruks- og matdepartementet. Målet er at den årlige omdisponeringen av dyrka jord skal være under 4000 dekar innen 2020. Som et viktig ledd i oppfølgingen av strategien, har Landbruks- og matministeren i brev av 1. oktober 2018 klargjort jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging.

Nytt regionalt bygdeutviklingsprogram med tilhørende tre underprogram trer i kraft fra 1.1.2019. Departementet vil i 2019 komme tilbake til behovet for å tydeliggjøre rolle og ansvarsdelingen mellom fylkesmannen og fylkeskommunene i lys av at fylkeskommunene får et utvidet ansvar på landbruksområdet. Fylkesmannen må i 2019 videreutvikle samarbeid og dialog med fylkeskommunene med bakgrunn i oppgaveoverføringene som skjer fra 1.1.2020.

Økologisk bærekraftig drift og økt produksjon danner grunnlaget for de unike mulighetene i reindriften. Fylkesmannen skal bl.a. bidra til mobilisering gjennom veiledning og rådgivning for økt produksjon og verdiskaping i reindriftsnæringen. I den sammenheng er det viktig at fylkesmannen gjennom sitt arbeid legger til rette for en bærekraftig reindrift gjennom en tilpasset bruk av naturressursene.

Det blir jobbet med utvikling av kunnskapsgrunnlaget, om jordbrukets samlede utslipp og bidrag til utslippsreduksjoner, herunder kunnskap om endringer som skjer på foretaksnivå. Utviklingen hvor ny forskning, teknologi og kunnskap tas i bruk, er blant de viktigste tiltakene for å redusere klimabelastningen. Fylkesmannen har en viktig rolle når det gjelder å følge med på denne kunnskapsutviklingen og bidra til at denne når ut til forvaltning og næring.

Fylkesmannens innsats innen tilskuddsforvaltning og kontroll må videreføres i 2019. Tilskuddsforvaltning og kontroll innen skogbruk og reindrift skal integreres i arbeidet.

Det er fortsatt behov for ombygging og nybygging av skogsveier for effektiv tømmertransport og som bidrag til økt verdiskaping i skog- og trenæringen. Fylkesmannen må i 2019 arbeide for å videreutvikle skogsveinettet, og bør videre bidra til effektive transportårer fra skog til marked. Kommunene får overført oppgaver med forvaltning av tilskudd til skogsveier og drift fra 2020 og Fylkesmannen må følge opp dette på egnet måte. Foryngelse etter hogst skal prioriteres i 2019.

Fylkesmennene må bidra til å styrke beredskapen for å gjøre landbruket bedre rustet til å håndtere klimarelaterte hendelser som tørke, skogbrann, storm og ulike skadegjørerere.

3 Mål for 2019

3.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

3.1.1 Tverrsektorielle delmål

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.1.1.1 Andel kommuner fylkesmannen har hatt dialog med om nasjonale og viktige regionale hensyn	Alle embetene KMD BLD JD KLD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap 3.1.1.1.1.1 100%
3.1.1.1.2 Aktiv deltagelse i samlinger i regionalt planforum	Alle embetene KMD BLD JD KLD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap 3.1.1.1.2.1 100%
3.1.1.1.3 Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning	Alle embetene KMD BLD HOD KLD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn 3.1.1.1.3.1 100%
3.1.1.1.4 Mekling i planer med uløste innsigelser	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.1.1.1.4.1 100%
3.1.1.1.5 Vurdering av hensyn til samfunnssikkerhet, herunder klimaendringer og sikkerhet rundt storulykkevirksomheter.	Alle embetene JD KLD Miljø og klima Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap 3.1.1.1.5.1 Kommuner med storulykkevirksomheter bør ved rullering av kommuneplaner etablere hensynssoner med tilhørende bestemmelser rundt storulykkevirksomheter. For eksplosivsanlegg underlagt storulykkeforskriften bør dette ivaretas for sikkerhetsrapportpliktige virksomheter (§ 9-virksomheter).
3.1.1.1.6 Andel kommuner som ivaretar boligsosiale hensyn i planer.	Alle embetene KMD HOD Folk og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Kommunal styring Areal, by og samfunn Helsedirektoratet 3.1.1.1.6.1 100 %

Oppdrag
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.1.1.1.7 Fylkesmannen skal formidle kunnskap til kommunene om endring i sjekklisten for ROS i arealplanlegging.
FMOV FMVT FMAG FMRO FMVL FMTL FMTF KMD Areal, by og samfunn
3.1.1.1.8 I 2019 skal fylkesmannen i de ni største byområdene delta i forberedende arbeid og/eller aktivt i forhandlinger og reforhandlinger av byvekstavtaler, og følge opp byvekst- og byutviklingsavtalene for å sikre ivaretagelse av arealdimensjonen i avtalene. Det vises til eget brev med KMD ref. 15/4537-53 Fylkesmannens rolle og oppgaver når det gjelder arbeidet med byvekstavtaler for de ni største byområdene, for en nærmere beskrivelse av oppdraget.
Alle embetene LMD KMD Landbruk og mat Areal, by og samfunn
3.1.1.1.9 Fylkesmannen skal i løpet av 2019 i dialog med kommunene bidra til å øke kunnskapen om plan- og bygningslovens verktøy for å redusere nedbygging av dyrka jord i tråd med regjeringens jordvernstrategi. Fylkesmannen skal informere kommunene om reviderte veiledere om jordvern som er tilgjengelig digitalt på jordvernsiden .
Alle embetene KMD JD KLD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap
3.1.1.1.10 Fylkesmannen skal i 2019 legge til rette for at nyvalgte kommunestyre gis opplæring i kommunalt planarbeid innenfor sektorene fylkesmannen er ansvarlig for.
Alle embetene JD KLD KMD Miljø og klima Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap
3.1.1.1.11 Fylkesmannen skal være pådriver og veilede kommunene i hvordan de skal følge opp statlig planretningslinje (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning for det som gjelder klimatilpasning, i arealplanlegging på samfunnssikkerhetsområdet.

3.1.1.2 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.1.2.1 Tilsyn med kommunenes etterlevelse av krav til samfunnssikkerhet og beredskap i	Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
	3.1.1.2.1.1 Fylkesmannen skal gjennomføre tilsyn med kommunal

<p>helseberedskapsloven og sivilbeskyttelsesloven med forskrifter.</p>	<p>beredskapsplikt i ¼ av kommunene. Kommuner for tilsyn velges ut på bakgrunn av en vurdering av risiko og vesentlighet.</p>
	<p>Alle embetene HOD JD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsetilsynet</p>
	<p>3.1.1.2.1.2 Fylkesmannen avgjør om det skal gjennomføres tilsyn med helsemessig beredskap i kommunene basert på kunnskap om risiko og sårbarhet. Tilsyn med helsemessig beredskap i kommunene skal gjennomføres som felles tilsyn med fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt etter sivilbeskyttelsesloven, jf. veileder for felles beredskapstilsyn i kommunene fra DSB og Helsetilsynet.</p>
<p>3.1.1.2.2 Fylkesmannen skal veilede kommunen i arbeidet med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap.</p>	<p>Alle embetene JD HOD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet</p>
	<p>3.1.1.2.2.1 Fylkesmannen skal styrke veiledningen i kommunene i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder helseberedskap.</p>
	<p>Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p>
	<p>3.1.1.2.2.2 Fylkesmannen skal i 2019 bidra til at kommunene arbeider for styrket egenberedskap hos innbyggerne gjennom å implementere egenberedskapskampanjen fra DSB.</p>
<p>3.1.1.2.3 Fylkesmannen skal bidra til at kommunen har kompetanse i krisehåndtering.</p>	<p>Alle embetene JD HOD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet</p>
	<p>3.1.1.2.3.1 Fylkesmannen skal i løpet av 2019- 2022 gjennomføre øvelse for alle kommuners kriseorganisasjon.</p>

Oppdrag

FMNO | FMTF | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.1.1.2.4

Når fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunene etter kommunal beredskapsplikt, ref.3.1.1.3.1.1, skal fylkesmannens tilsyn omfatte kommuner der det finnes næringsdrivende som er pålagt oppgaver etter næringsberedskapsloven, ref. NFDs brev 18.01.2018. Tilsynet skal vurdere hvordan kommunens bistandsplikt til næringslivet (§ 12 i næringsberedskapsloven), er ivaretatt.

FMNO | FMTF | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

<p>3.1.1.2.5</p> <p>Fylkesmannen i Troms og Finnmark må i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og andre relevante aktører, slutføre arbeidet med egen forsyningsplan for matvarer i fylket i løpet av 2019. Fylkesmannen i Nordland må være forberedt på å involveres i arbeidet.</p>
<p>Alle embetene HOD JD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet</p>
<p>3.1.1.2.6</p> <p>Læringspunkter etter Helse Nord's evalueringsrapport etter helsesektorenes feltøvelser i forbindelse med <i>Trident Juncture 2018</i> skal drøftes med kommunene.</p>
<p>FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Samfunnssikkerhet og beredskap</p>
<p>3.1.1.2.7</p> <p>Fylkesmannen skal implementere kriseberedskap knyttet til reindrift i fylkesmannens beredskapsplan, frist 31.12.</p>

3.1.2 Arbeids- og sosialdepartementet

3.1.2.1 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.2.1.1</p> <p>Opplæringstiltak.</p>	<p>Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.1.1</p> <p>Alle NAV-kontor i fylket har fått tilbud om opplæring i sosialtjenesteloven og forskrifter med særlig vekt på aktivitetsplikt for personer under 30 år og kvalifiseringsprogram</p> <hr/> <p>Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.1.2</p> <p>NAV-kontor som vurderes å ha lav kunnskap om sosialtjenesteloven og hvordan den skal praktiseres, eller forvaltningsloven og saksbehandlingsreglene i sosialtjenesteloven, tilbys opplæring.</p>
<p>3.1.2.1.2</p> <p>Gjennomførte tiltak for å prioritere oppfølging av kommuner der det gjennom tilsyn, klagesaksbehandling og annen veiledning er avdekket særlige utfordringer.</p>	<p>Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.2.1</p> <p>Fylkesmannen har systematisk fulgt opp kommuner der det gjennom tilsyn, klagesaksbehandling og veiledning er avdekket særlige utfordringer ved praktisering av</p>

socialtjenesteloven.

3.1.3 Helse- og omsorgsdepartementet

3.1.3.1 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i helse- og omsorgssektoren i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.3.1.1 Andel kommuner med vedtatte planer som omfatter kompetanseheving, rekruttering og innføring av velferdsteknologi for å møte fremtidens utfordringer på helse- og omsorgsfeltet.	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet <hr/> 3.1.3.1.1.1 100%
3.1.3.1.2 Antall kommuner med dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet <hr/> 3.1.3.1.2.1 100% ved utgangen av 2019
3.1.3.1.3 Andel ansatte i helse- og omsorgstjenesten med formell grunn- og videreutdanning.	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet <hr/> 3.1.3.1.3.1 Andelen har økt siden 2018.

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.4

Fylkesmannen skal gi råd og veiledning slik at kommunene planlegger og gjennomfører kompetansehevende tiltak for å øke formalkompetansen blant ansatte i helse- og omsorgstjenesten.

Fylkesmannen skal gjennomgå rapporteringsdata fra kommunenes bruk av kompetanse- og innovasjonstilskuddet, og rapporterer videre om kommunenes kompetanse- og personellsituasjon innen 1. mai.

Fylkesmannen skal ved forvaltningen av kompetanse- og innovasjons tilskuddet til kommunene i 2019 ha særlig oppmerksomhet på tiltak knyttet til legemiddelhåndtering og legemiddelgjennomgang i sykehjem.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.5

Fylkesmannen skal stimulere til at velferdsteknologi blir en integrert del av de kommunale helse- og omsorgstjenestene innen 2020.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.6

Fylkesmannen skal følge med på at kommunene planlegger opplæring for alle leger i vakt som skal ha grunnkompetanse etter §7 første ledd i akuttmedisinforskriften.

Overgangsordningene er forlenget. Kompetansekravene for leger i vakt skal være oppfylt fra 1.1.2020. Kravene for kurs i akuttmedisin og volds- og overgrepshåndtering gjennomføres fra 1.5.2021. Fylkesmannen bes følge utviklingen i kommunene.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.7

Fylkesmannen skal følge med på fastlegedekningen i kommunene og tilby veiledning til kommuner med underdekning av fastleger. Ved behov bør Fylkesmannen organisere nettverkssamlinger for deling av erfaring mellom kommunene.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.8

Fylkesmannen skal ha ansvar for spredning og implementering av Meld. St 15 (2017-2018), Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre i sin region, og koordinere det regionale støtteapparatet for reformperioden.

Det regionale støtteapparatet skal gi informasjon, råd og veiledning og bistå kommunesektoren i å sette Leve livet på dagsorden i lokalt planarbeid, blant annet gjennom kommunebesøk, faglig veiledning og nettverkssamarbeid.

Reformen berører mange av de saksfelt fylkesmannen har ansvaret for. Reformen må forankres i embetsledelsen slik at oppgaven ses på tvers av avdelingsstrukturen i embedet og mellom Helsedirektoratet og embedene.

Fylkesmannen skal innen utgangen av 1. mai 2019 utarbeide en plan for gjennomføringen av "Leve hele livet" i sin region i samarbeid med det regionale støtteapparatet.

Fylkesmannen skal innen utgangen av 1. kvartal 2019 etablere et formalisert samarbeid mellom Fylkesmannen, KS og utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester om oppfølgingen av reformen.

Fylkesmannen skal koordinere det regionale støtteapparatet for reformperioden.

Det regionale støtteapparatet skal gjennomføre dialogmøter med alle kommunene i sin region i 2019.

Fylkesmannen skal rapportere årlig status for reformen i kommunene til Helsedirektoratet gjennom noen overordnede indikatorer. Eget oppdragsbrev vil bli sendt om dette.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.9

Fylkesmannen skal bistå Ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og øvrige relevante kompetansetilbud, i deres arbeid med å legge til rette for regionale samlinger for kommunene der forebygging av selvmord og oppfølging av etterlatte er tema. Formidling av veiledende materiell for kommunene om forebygging av selvskading og selvmord, og veileder for oppfølging av etterlatte etter selvmord, vil være en sentral del av innholdet på samlingene. Bruker, pårørende og etterlatte bør involveres i dette samarbeidet.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.10

Fylkesmennene har oppdrag med å følge opp spesialistutdanningen av allmennleger.

Spesialistutdanningens tredje del i ny utdanning starter 1.3.2019. Det er viktig at fylkesmennene bidrar med god informasjon til kommunene om ordningen og følger opp med koordinering, veiledning og støtte i implementeringen. Spesielt viktig blir det å forberede de individuelle veilederne på nye oppgaver i del 3.

Fylkesmannens ansvar for læringsaktiviteter (kurs, gruppeveiledning, veilederopplæring) i kommunedelen av spesialistutdanningens første del videreføres. Det er laget maler for form og innhold i disse læringsaktivitetene. Det presiseres at kurset i akuttmedisin må følge malen fra Helsedirektoratet, eller benytte godkjent tilbyder av akuttmedisinkurs for leger ved legevakt.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.11

Kommunene har gjort seg kjent med det veiledende materialet for kommunene om forebygging av selvskading og selvmordsforsøk i kommunen, og har en plan for hvordan de skal gjøre dette kjent for relevant helsepersonell. Fylkesmannen informerer om veiledende materiale. Dette rapporteres i IS-24/8

3.1.3.2 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på psykisk helse, rus- og voldsfeltet

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.3.2.1 Antall personer med psykisk helse- og/eller rusmiddelproblemer med egnet botilbud.	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet 3.1.3.2.1.1 Ingen personer med psykiske helse- og/eller rusmiddelproblemer står uten egnet botilbud.
3.1.3.2.2 Andel kommuner som har fått informasjon om opptrappingsplanen mot vold og overgrep, og nye lovbestemmelser i helselovgivningen som berører arbeidet.	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet 3.1.3.2.2.1 100 %
3.1.3.2.3 Antall kommuner med kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet 3.1.3.2.3.1 Alle kommuner har utarbeidet kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner enn i 2018.

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.4

Fylkesmannen skal bidra til at kommunene utvikler sitt rusarbeid i tråd med Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020) og bidra til at kommunene integrerer rusfeltet i sitt ordinære planverk. Arbeidet sees i sammenheng med fylkesmannens innsats på psykisk helsefeltet og andre tilstøtende områder. Fylkesmennene skal initiere samarbeidet med kompetansesentrene om opptrappingsplanen. Fylkesmannen skal oversende sin virksomhetsplan med angivelse av tidspunkt for aktivitet og milepælsplan for arbeidet med Opptrappingsplanen for rusfeltet. Planen oversendes Helsedirektoratet innen 1. mars 2019.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.5

Alle kommuner bør ha etablert et system på tvers av tjenestene for identifisering av personer med behov for tidlig intervensjonstiltak ved rusrelatert problematikk.

Fylkesmannen bes følge opp kommuner som ikke har dette.

Tall hentes fra IS 24/8 for 2018.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.6

Alle kommuner skal ha ansatt psykolog fra 2020. Fylkesmannen bes følge opp de som har vansker med å rekruttere psykolog.

Tall hentes fra rapportering på tilskuddsordning «Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene» sett i sammenheng med IS 24/8.

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.7

Fylkesmannen skal bidra til økt tilgjengelighet og bedre kvalitet i tilbudet til personer med psykisk helse- og/eller rusmiddelproblemer ved å understøtte kommunene i å ta i bruk kunnskapsbaserte metoder, slik som aktivt oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam-ACT/FACT-team, Individuell jobbstøtte/ Jobbmestrende oppfølging og Rask psykisk helsehjelp.

Alle kommuner bør delta i nettverk for oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam. Der dette ikke er etablert ber vi fylkesmannen ta initiativ til et samarbeid med Kompetansesenter rus, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging og helseforetak om etablering av regionale nettverk.

Rapportering skjer gjennom IS 24/8 og BrukerPlan-rapporten

Alle embedene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.8

Fylkesmannen skal bidra til å gjøre pakkeforløp for psykisk helse og rus kjent i kommunene og understøtte deres arbeid med implementeringen. Fylkesmannen bes om å gå i dialog og samarbeide med kompetansesentrene om ansvars- og oppgavefordeling i arbeidet.

3.1.3.3 Styrket folkehelsearbeid

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.3.3.1 Andel kommuner som har etablert	Alle embedene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet

et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid, hvor psykisk helse er inkludert.	3.1.3.3.1.1 100 %
3.1.3.3.2 Andel kommuner som har vektlagt utjevning av sosiale helseforskjeller i planer etter plan- og bygningsloven.	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet <hr/> 3.1.3.3.2.1 100 %

Oppdrag

Alle embetene | **HOD** | KD | Barnehage og opplæring | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.3.3

Fylkesmannen skal i 2019 bidra til implementering av Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen (utgis desember 2018) til kommunene i kraft av at de er lokal barnehagemyndighet. Frist 31.12.2019. Samordnes med utdanningsavdelingen hos fylkesmannen.

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.3.4

Fylkesmannen skal bidra til at erfaringer, metoder og arbeidsformer utviklet gjennom i Nærmiljøprosjektet formidles til kommunene.

3.1.4 Klima- og miljødepartementet

3.1.4.1 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.1.1 Igangsatte restaureringstiltak i myr og annen våtmark.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.1.1 Alle restaureringstiltak som har fått tildelt midler i 2019, skal være igangsatt i løpet av året.
3.1.4.1.2 Revisjon av regionale vannovervåkingsprogram	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.2.1 Alle overvåkingsprogram skal være revidert i løpet av året.
3.1.4.1.3 Bruk av sektormyndigheten hjemlet i vassdragsreguleringskonsesjoner	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.3.1 Bruk av sektormyndigheten hjemlet i vassdragsreguleringskonsesjoner har økt sammenliknet

med 2018.

Oppdrag

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.4

Fylkesmannen skal foreslå arealer for naturtypekartlegging, med vektlegging av områder med stor aktivitet og stort utbyggingspress der man kan forvente å finne naturtyper som er truede, viktige for mange arter, dekker sentrale økosystemfunksjoner eller er spesielt dårlig kartlagt. Frist: 15.11.2019.
--

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.5

Fylkesmannen skal varsle grunneierne om det endelige utvalget av arealer for naturtypekartlegging i 2019 når Miljødirektoratet har dette klart, samt følge opp grunneierne ved behov.

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.6

Kvalitetssikre det kunnskapsfaglige bidraget i dokumentene "Hovedutfordringer i vannregionen" innen høringsstart 1. april, og delta i prosessen med og høringen av "Planprogram for regional vannforvaltningsplan." som skal høres 1. april.
--

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.7

Nye overvåkingsdata skal være registrert i Vannmiljø. Frist 31.12.2019
--

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.8

Følge opp aktuelle vannforvaltningstiltak i vedtatte regionale tiltaksplaner fra 2016 innenfor eget myndighetsområde. Frist: 31.12.2019

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.9

Gjennomføre myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften: Oppdatere innhold av den pålagte overvåkingen i Excel-ark på Sharepoint-området til Miljødirektoratet . Frist: 01.04.2019

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.1.10

Bistå Miljødirektoratet ved søknadsbehandling av Vannmiljøtiltak (kap. 1420 post 70.3) Frist 01.02.2019

FMOV FMRO KLD Miljø og klima

3.1.4.1.11

Delta i direktoratsgruppen for vannforskriften og vanndirektivet.

Alle embetene KLD Miljø og klima
3.1.4.1.12 Revidere/oppdatere tiltak på eget myndighetsområde i Vann-nett som innspill til neste plan/tiltaksprogram som skal vedtas i 2021. Frist: 31.12.2019.
Alle embetene KLD Miljø og klima
3.1.4.1.13 Markere villaksåret 2019 (International Year of the Salmon). Frist: 31.12.2019.
FMTF KLD Miljø og klima
3.1.4.1.14 Bistå Miljødirektoratet med å arrangere NASCO-møte og internasjonalt symposium i Tromsø
FMOV FMVT FMAG FMRO FMVL FMMR FMTL FMNO FMTF KLD Miljø og klima
3.1.4.1.15 Om nødvendig, gjennomføre fangstregistrering og organisering av utfiskingstiltak knyttet til pukcellaks. Frist: 31.12.2019.
FMOV KLD Miljø og klima
3.1.4.1.16 Sørge for at regional koordineringsgruppe for bekjempelse av G. salaris i Drammensregionen er operativ og for at nødvendig kartleggingsarbeid er igangsatt. Frist: 31.12.2019.
Alle embetene KLD Miljø og klima
3.1.4.1.17 Ivareta fiskeforvaltningshensyn i arbeidet med gjennomføring av vedtatte vannforvaltningsplaner. Frist: 31.12.2019.
FMOV FMVT FMAG FMRO FMVL FMMR KLD Miljø og klima
3.1.4.1.18 Bistå Miljødirektoratet i opplæring og oppgaveoverføring av fylkesmannens oppgaver knyttet til Skjærgårdstjenesten og statlig sikrede friluftsområder til fylkeskommunene.

3.1.4.2 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.2.1 Skogareal tilrådd for vern	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.2.1.1 Fylkesmennene skal tilrå vern av skog i et omfang som

bidrar til at skogvernbudsjettet for 2019 utnyttes fullt ut

Oppdrag

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.2.2

Oversende forslag til områder som skal vurderes for videre prosess gjennom fylkesvise supplerende verneplaner innen 1. februar 2019, og eventuelt starte verneplanprosesser etter nærmere avtale med Miljødirektoratet.

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.2.3

Levere framdriftsplan for arbeidet med forvaltningsplaner for verneområdene som har behov for det. Frist 1. mai 2019.

FMVL FMTL KLD Miljø og klima

3.1.4.2.4

Oversende tilråding om vern av marine områder. Frist 31. desember 2019.

FMMR FMNO FMTF KLD Miljø og klima

3.1.4.2.5

Gjennomføre høring av verneforslag for marine områder. Frist 31. desember 2019.

FMTF KLD Miljø og klima

3.1.4.2.6

Oversende tilråding om endret verneforskrift for Hornøya og Reinøya naturreservat. Frist 1. mai 2019.

FMAG KLD Miljø og klima

3.1.4.2.7

Damfrosk skal settes ut i Arendal kommune og samarbeidsprosjektet følges opp. Frist 31.12.2019.

Alle embetene KLD Miljø og klima

3.1.4.2.8

Bistå Miljødirektoratet ved kvalitetssikring av indikatoren for større sammenhengende naturområder. Frist: 31. mars 2019.

FMOV KLD Miljø og klima

3.1.4.2.9

Utrede betydningen av forskjellen mellom krav om saksbehandling av byggetiltak etter markaloven og etter plan- og bygningsloven. Herunder redegjøre for hvordan markalovens og plan- og bygningslovens regler om søknad og tillatelse til byggetiltak praktiseres i Oslomarka, hvilke positive og negative virkninger forskjellen mellom regelverkene har, og gi en anbefaling om

fremtidig regulering av byggetiltak i Oslomarka.
Departementet vil ta kontakt med fylkesmannsembetet om dette.

3.1.4.3 Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.3.1 Varsel om reviderte tillatelser med å oppfylle rensekrav for avløpsanlegg	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.3.1.1 Alle avløpsanlegg etter kapittel 14 i forurensningsforskriften som har tillatelser som er gitt før 1.1.2007, skal ha fått varsel i løpet av 2019 om revidering

Oppdrag
FMAG KLD Miljø og klima 3.1.4.3.2 Gjennomføre minst ett tilsyn pr tiltaksområde i henhold til tillatelser og pålegg gjennomført i Listerfjordene i løpet av 2019. (Flekkefjord/Fedafjorden).Tilsynsrapporter sendes fortløpende i kopi til Miljødirektoratet.
FMVL KLD Miljø og klima 3.1.4.3.3 Føre tilsyn med aktuelle virksomheter/eiendommer som er lokalisert i nedslagsfeltet til Store Lungegårdsvann i forbindelse med kildesøkprosjektet for dette fjordområdet. Frist: 31.12.2019.
FMOV FMVT FMAG FMRO FMVL FMMR FMTL FMNO FMTF KLD Miljø og klima 3.1.4.3.4 Alle prioriterte skipsverftslokaliteter som har behov for opprydding i forurenset sediment, skal ha fått pålegg om utarbeidelse av tiltaksplan for opprydding innen 31.12.2019.
FMOV FMVT FMAG FMRO FMVL FMMR FMTL FMNO FMTF KLD Miljø og klima 3.1.4.3.5 All informasjon om prioriterte skipsverftslokaliteter i databasen Grunnforurensning skal være kvalitetssikret og oppdatert i henhold til veiledning . Frist 31.8.2019.
Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.3.6 Planer for oppfølging av avløpsanlegg som ikke oppfyller rensekrav gitt i avløpsdirektivet/forurensningsforskriften, er levert Miljødirektoratet 31.8.2019
FMAG FMRO FMNO KLD Miljø og klima

<p>3.1.4.3.7 Kvalitetssikre lokaliteter og sikre at kjent forurensning er registrert i databasen Grunnforurensning for egne og andre fylker i henhold til avtale med Miljødirektoratet. Frist 31.12.2019.</p>
<p>FMVT KLD Miljø og klima</p>
<p>3.1.4.3.8 Videreføre og konkludere kildeporingsundersøkelser av miljøgifter som tilføres Skien/Porsgrunnselva (langs strekningen Skien – Porsgrunn). Frist: 31.12.2019.</p>

3.1.4.4 Marin forsøpling er redusert

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.4.4.1 Antall havner som har fått godkjent avfallsplan i 2019</p>	<p>FMMR KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.4.1.1 200 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>
	<p>FMTL KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.4.1.2 100 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>
	<p>FMOV KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.4.1.3 100 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>
	<p>FMNO KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.4.1.4 150 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>
	<p>FMTF KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.4.1.5 200 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>
<p>FMVL KLD Miljø og klima</p>	
<p>3.1.4.4.1.6 350 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan</p>	
<p>FMRO KLD Miljø og klima</p>	

	3.1.4.4.1.7 100 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan
	FMAG KLD Miljø og klima
	3.1.4.4.1.8 50 havner uten tidligere avfallsplan har fått godkjent avfallsplan

Oppdrag
FMVL FMTF KLD Miljø og klima
3.1.4.4.2 Delta og komme med innspill i statlig samarbeidsforum for opprydding av marin forsøpling
Alle embetene KLD Miljø og klima
3.1.4.4.3 Gi innspill til områder som bør prioriteres for opprydding av marin forsøpling. Dette skal brukes som grunnlag for prioritering av tilskuddsmidler. Frist: 31. august 2019.

3.1.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

3.1.5.1 God økonomiforvaltning i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.5.1.1 Antall kommuner i ROBEK.	Alle embetene KMD Kommunal styring 3.1.5.1.1.1 Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2019 skal ikke overstige antallet ved utgangen av 2018.
3.1.5.1.2 Kvalitet i KOSTRA-data.	Alle embetene KMD Kommunal styring 3.1.5.1.2.1 Antall feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2018.

3.1.6 Landbruks- og matdepartementet

3.1.6.1 Økt verdiskaping i landbruket

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.6.1.1 Ta i bruk nytt regionalt	Alle embetene LMD Landbruk og mat

næringsprogram (RNP) fra 2019	3.1.6.1.1.1 Innholdet i nytt RNP er presentert for landbrukets organisasjoner, kommuner og øvrige samarbeidsparter. Tilhørende virkemidler er innrettet slik at målene i RNP nås.
3.1.6.1.2 Verdiskaping i skogbruket.	Alle embetene LMD Landbruk og mat <hr/> 3.1.6.1.2.1 Kommunenes arbeid med tilfredsstillende foryngelse innen tre år etter hogst er fulgt opp. <hr/> Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler <hr/> 3.1.6.1.2.2 Kommunene er fulgt opp med henblikk på effektiv bruk av tilskuddsordningene i skogbruket. 100%.
3.1.6.1.3 Verdiskaping i reindriften	FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat <hr/> 3.1.6.1.3.1 Gjennomført rådgiving og veiledning overfor distriktsstyrene og siidaandelsledere for å sikre økt produksjon og verdiskaping i reindriften.

3.1.6.2 Bærekraftig landbruk

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.6.2.1 Klimadelen i nytt regionalt skog- og klimaprogram er tatt i bruk.	Alle embetene LMD Landbruk og mat <hr/> 3.1.6.2.1.1 Klimadelen i regionalt- skog- og klimaprogram er kjent og fulgt opp av kommunene.
3.1.6.2.2 Nytt regionalt miljøprogram (RMP) fra 2019 er fastsatt, og forskrift om regionale miljøtilskudd er fastsatt i tråd med den nasjonale instruksen.	Alle embetene LMD Landbruk og mat <hr/> 3.1.6.2.2.1 Innholdet i RMP er kjent for landbrukets organisasjoner, kommuner og aktuelle søkere.
3.1.6.2.3 Bidra til opprettholdelse av kulturlandskap og redusert miljøbelastning fra jordbruksdrift.	Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler <hr/> 3.1.6.2.3.1 Tiltak i RMP er innrettet mot de regionale miljøutfordringene.
3.1.6.2.4 Reindriften arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser	FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Areal, by og samfunn

	3.1.6.2.4.1 I 100% av alle planprosesser
3.1.6.2.5 Landbrukets arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser	Alle embetene LMD Landbruk og mat 3.1.6.2.5.1 Gradvis reduksjon i omdisponeringen av dyrka jord, jf. nasjonalt jordvernmål.

Oppdrag	
Alle embetene LMD KLD Landbruk og mat	
3.1.6.2.6 Fylkesmannen skal også i 2019 bistå Mattilsynet og Miljødirektoratet i bekjempelsen av dyresykdommen skrantesjuka (CWD). Fylkesmannen vil ha ansvar for ulike oppgaver som informasjonsarbeid, forvaltning av tilskudd til beitelag og vedlikeholde sperregjerder (gjelder Fylkesmannen i Trøndelag). Det er også viktig med oppfølging av kommunenes arbeid i saken, herunder at viltforvaltningen prøvetar risikodyr.	
Alle embetene LMD Landbruk og mat	
3.1.6.2.7 Fylkesmannen skal i løpet av 2019 bidra til å øke kunnskapen om drivepliktsbestemmelsen i jordloven i kommunene for å ivareta de landbrukspolitiske målene.	

3.1.7 Andre oppdrag

Oppdrag	
Alle embetene KMD BLD HOD JD KLD KD LMD Miljø og klima Kommunal styring Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap	
3.1.7.1 Fylkesmannen skal stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene og om muligheter som kan ligge i strukturendringer, samt bidra til kommunesammenslåing der det lokalt ligger til rette for det. En forutsetning for gode dialoger om strukturutfordringer og -muligheter er at arbeidet er forankret i embetsledelsen, og at fagavdelingene bidrar i arbeidet.	
FMOV FMIN FMVT FMAG FMVL FMTL FMTF KD Barnehage og opplæring	
3.1.7.2 På barnehage- og grunnsopplæringsområdet skal Fylkesmannen fra januar 2019 starte arbeidet med å gjennomføre tiltak for økt standardisering av klagesaksbehandling, økt profesjonalisering av tilsyn og mer effektiv informasjonsformidling og veiledning. I tillegg skal embetet starte arbeidet med å gjennomføre tiltak for et sterkt og robust fagmiljø. Frist 31.12.19.	
FMAG FMTL KMD Annet tema	

3.1.7.3

Fylkesmannen skal i 2019 gi status opp mot målsettingen med sammenslåingen, herunder kgl. res. og egendefinerte målbilder. Embetet bes også konkretisere fremtidige tiltak som planlegges etablert og som bidrar til måloppnåelse.

3.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.2.1 Tverrsektorielle delmål

3.2.1.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.1.1 Fylkesmannens bidrag til samarbeid mellom regionale aktører om de to tiltakene i strategien Bolig for velferd.	Alle embetene KMD ASD BLD HOD JD KD Folk og samfunn Familier, barn og unge Areal, by og samfunn <hr/> 3.2.1.1.1.1 Helhetlig samarbeid mellom stat og kommune om de to tiltakene i Bolig for velferd.

3.2.1.2 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Oppdrag
FMMR KMD Tilsyn <hr/> 3.2.1.2.1 Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal utvikle en tilsynskalender i henhold til prosjektplan av 30. august 2018 som kan brukes av alle embeter og andre statlige tilsynsmyndigheter. Målet er at tilsynskalenderen skal gi både kommunene og statlige tilsynsmyndigheter oversikt over planlagte og gjennomførte tilsyn. Utviklingsarbeidet bør også legge til rette for at tilsynskalenderen kan gi oversikt over forvaltningsrevisjoner i kommunene. Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal samarbeide med FMFA og andre aktører som beskrevet i prosjektplanen av 30. august 2018. Tilsynskalenderen skal være ferdigstilt innen 31. desember 2019.

3.2.1.3 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.3.1 Andel kommuner som tilfredsstillende statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.2.1.3.1.1 Minimum 50 % av kommunene har ambisiøse mål for

klimatilpasning.	reduksjon av klimagassutslipp i sin klima- og energiplanlegging (temaplan eller integrert i andre planer)
	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.2.1.3.1.2 Minimum 50 % av kommunene har gjennomført tiltak for reduksjon av klimagassutslipp
3.2.1.3.2 Andel kommuner som har mottatt bistand til klima- og energiplanlegging og statlige forventninger til klima- og energiplanleggingen	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.2.1.3.2.1 Alle kommuner har mottatt bistand

Oppdrag

Alle embetene | **KLD** | HOD | JD | KMD | Miljø og klima | Landbruk og mat | Kommunal styring | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

3.2.1.3.3

Informere kommunene om:

- 1) Det kommende forbudet mot å fyre med mineralolje til oppvarming av bygninger, som trer i kraft 1.1.2020, og kommunenes plikt til å følge opp forbudet.
- 2) Den nye varslingstjenesten for lokal luftkvalitet, som lanseres i 2019.
- 3) Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene. Frist for å informere: 31.12.2019.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.4

Bistå Miljødirektoratet i å arrangere regionale Klimasats-samlinger, dersom det blir aktuelt.

FMVL | FMTL | FMTF | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.5

Ferdigstille veiledning, oppsummere og formidle erfaringer og kunnskap knyttet til pilotprosjekt for klimatilpasning innenfor natur- og miljøsektoren. FMTF har prosjektledelsen. Frist: 31.12.2019

FMTL | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.6

Følge opp pilotprosjektet "Nettverk klimatilpasning Trøndelag" i tråd med prosjektplan, og bidra til å formidle erfaringer og kunnskap knyttet til dette. Frist: 31.12.2019.

FMVT | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.7

Følge opp pilotprosjektet "Kjørbekk - Fra deponi til landskap" i tråd med prosjektplan og bidra til å formidle erfaringer og kunnskap knyttet til dette. Frist: 31.12.2019.

FMOV | FMTF | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

3.2.1.3.8

Følge opp pilotprosjektet " Klimatilpasning i landbruket" i tråd med prosjektplan og bidra til å formidle erfaringer og kunnskap knyttet til dette. Frist: 31.12.2019.

FMOV | FMVL | FMTF | **KLD** | HOD | JD | KMD | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat | Kommunal styring | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

3.2.1.3.9

Sammen med Miljødirektoratet utarbeide veiledning til klimatilpasningsdelen av Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging om klimatilpasning i kommunene. Frist: 31.12.2019.

3.2.1.4 Andre oppdrag

Oppdrag

Alle embetene | **BLD** | KD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.2.1.4.1

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets har utviklet kurspakken «Se meg – digitale kurs i barnevernet». Fylkesmannen skal informere og motivere kommuner og fylkeskommuner til å ta i bruk delkurs 1, «Samarbeid mellom skole og barnevern», som retter seg mot ansatte i skole- og barnevernsektoren. Fylkesmannen skal i tillegg fortsette arbeidet med å gjøre «Veileder for samarbeid mellom skole og barnevern» kjent i kommuner og fylkeskommuner. Revidert versjon av veilederen lanseres i 2019.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.2.1.4.2

Fylkesmannen skal bistå og samarbeide med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om tiltakene i kompetansestrategien for det kommunale barnevernet:

- Tjenestestøtteprogrammet
- Veiledningsteamet
- Dialogmøter
- Læringsnettverk og lokale utviklingsprosjekter

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.2.1.4.3

Fylkesmannen skal benytte en systematisk modell for vurdering av risikobildet i kommunal barneverntjeneste.

FMOV | FMIN | FMVT | FMVL | FMTL | FMTF | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.4.4

Fylkesmannen skal i 2019 igangsette arbeidet med fylkesROS for det nye embetet, med en

tilhørende oppfølgingsplan.
FMOV FMIN FMTL FMNO FMTF JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.5 Fylkesmannen skal bistå med forberedelser og innføring av nødkommunikasjon mellom norske, svenske og finske beredskapsaktører.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.6 Fylkesmannen skal ved behov bistå DSB med å innhente fullmakter fra kommunene, for å kunne fremforhandle felles rammeavtaler til kjøp av nødnettutstyr. Kommunene kan gjøre avrop på rammeavtalen når de må reanskaffe nytt utstyr til brann- og redningsvesen og 110-sentraler. Frist: 31.12.2019
FMRO FMNO FMTF JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.7 Fylkesmannen skal videreføre, avslutte og evaluerer pilotprosjektet knyttet til bruk av Felles ressursregister/ Barents Watch.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.8 Evalueringer etter hendelser og øvelser skal rapporteres til DSB på samordningskanal i CIM. Ny mal for rapportering er laget i CIM.
FMOV FMIN FMRO FMTL JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.9 Fylkesmannen skal bistå Sivilforsvaret i pilotprosjekt for videreutvikling av sivile beskyttelsestiltak.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.4.10 Fylkesmannen skal støtte Sivilforsvaret i arbeidet med en utredning av sonekonsept for sivilbeskyttelse.
Alle embetene BLD Familier, barn og unge
3.2.1.4.11 Fylkesmannen skal bidra til å gjøre Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017- 2021) kjent i kommunene, jf. FN's barnekonvensjon, Artikkel 19 Beskyttelse mot misbruk. Fylkesmannen skal i 2019 særlig bidra til at kommunene tar i bruk de voldsforebyggende verktøyene "Jeg vet" og "SNAKKE". Lenker: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-12-s-20162017/id2517407/ http://www.jegvet.no/ https://snakkemedbarn.no/
Alle embetene BLD Familier, barn og unge
3.2.1.4.12

Andelen barn som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt øker. Fylkesmannen spiller en viktig rolle i å tilrettelegge for kunnskapsformidling, og skal bidra til at god praksis og relevante verktøy og tiltak gjøres kjent for kommunene. Dette gjelder for eksempel Bufdirs veileder for tverrsektorielt arbeid mot fattigdom i barnefamilier og indikatorene på kommunenivå om barnefattigdom som Bufdir har utarbeidet.

Lenke: www.barnefattigdom.no.

Alle embedtene | ASD | Annet tema

3.2.1.4.13

Prosjektet «Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier»

Fylkesmannsembeter som har kontorer i sammenligningsgruppen i prosjektet Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier skal fortsatt innlemme kontorene i prosjektoppfølgning i 2019, tilsvarende det som gis øvrige prosjekter som mottar tilskudd til sosiale tjenester.

Alle embedtene | ASD | Annet tema

3.2.1.4.14

NAV-veileder i videregående skole

Fylkesmannen skal også i 2019 bidra i det tverretatlige samarbeidsprosjektet Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler gjennom å understøtte pilotene i de fylkene som fortsatt har forsøk, og bidra til spredning av erfaringer fra arbeidet som er gjort i fylket.

FMOV | FMVL | FMTL | FMTF | ASD | Annet tema

3.2.1.4.15

Økt kompetanse i NAV

Fylkesmannsembetene i Oslo og Viken, Vestland, Trøndelag og Troms og Finnmark skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet i prosjektet «Økt kompetanse i NAV» og samarbeide med NAV region om utvikling og eventuell iverksetting av tiltak i regi av prosjektet.

FMTL | ASD | Annet tema

3.2.1.4.16

Fylkesmannsembetet i Trøndelag skal videreutvikle Tjenestebarmeter for sosiale tjenester i kommunene. Målet med arbeidet er å utvikle et støtteverktøy for å kunne gjøre treffsikre analyser av kommunenes risiko og sårbarhetsfaktorer slik at Fylkesmannens opplærings og veiledningsinnsats kan målrettes mot identifisert risiko. Fylkesmannsembetet i Trøndelag skal ta initiativ til samarbeid med 2 eller flere andre embeter om utprøving av verktøyet i NAV kontor med ulike kjennetegn med tanke på størrelse, utfordringsbilde ol.

Alle embedtene | **KD** | ASD | BLD | HOD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.2.1.4.17

Fylkesmannen skal etablere og lederforankre en overordnet og langsiktig plan for arbeidet med utsatte barn og unge og deres familier (0-24 samarbeidet). Embetets egne ambisjoner, mål og tiltak for arbeidet skal framgå av planen. Fylkesmannen skal iverksette relevante tiltak, både for å samordne regionale innsatser og for å styrke samarbeidet mellom sektorer og tjenester i kommunen.

3.2.1.5 Tilrettelegge for et godt sivil-militært arbeid

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.5.1 Fylkesmannen skal legge til rette for et styrket sivilt-militært samarbeid.	Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
	3.2.1.5.1.1 Utarbeide et felles plangrunnlag for å styrke det sivilt-militære samarbeidet.
	Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
	3.2.1.5.1.2 I tråd med sentrale føringer videreutvikle totalforsvaret og robustheten i kritiske samfunnsfunksjoner nasjonalt, regionalt og lokalt.

Oppdrag
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.5.2 Fylkesmannen skal i 2019 ha et oppdatert underliggende planverk knyttet til Sivilt beredskapssystem (SBS)
FMMR FMTL JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.5.3 Fylkesmannen skal i 2019 i samarbeid med Forsvaret og andre regionale aktører ferdigstille regionalt vertslandsstøtteprosjekt.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.5.4 Fylkesmannen skal bidra i evaluering og oppfølging etter øvelsen <i>Trident Juncture 2018</i> .
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap Helsedirektoratet
3.2.1.5.5 Læringspunkter fra evalueringsrapporten etter Nasjonal helseøvelse 2018 skal drøftes med fylkesberedskapsrådet.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
3.2.1.5.6 Fylkesmannen skal bidra i planleggingen av øvelse IKT-2020.

3.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

3.3.1 Tverrsektorielle delmål

3.3.1.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og saksbehandling

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.1.1 Gjennomførte tilsyn med ordningene i introduksjonsloven.	Alle embetene JD Tilsyn 3.3.1.1.1.1 Minimum 2 tilsyn per år.
3.3.1.1.2 Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.2.1 Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.2.2 Alle klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, er behandlet innen 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften
3.3.1.1.3 Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i klager over reguleringsplan.	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.3.1 Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker
3.3.1.1.4 Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område (også der oreigningsloven er hjemmelsgrunnlag).	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.4.1 Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker Alle embetene KMD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.4.2 Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

Oppdrag

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.5

Fylkesmannen skal etablere databehandleravtale med Miljødirektoratet, ref. personopplysningsloven, for alle tjenester/systemer hvor Fylkesmannen er behandlingsansvarlig og Miljødirektoratet er databehandler.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.6

Delta i IED-fellesprosjekt for avfallsbransjen. I 2019 skal fylkesmannen: 1) Finne de aktuelle virksomhetene; 2) gi oppdrag til virksomhetene om å vurdere sin egen virksomhet opp mot de beste teknikker slik de er beskrevet i BREF-dokumentene; og 3) gjennomføre statusrapportering og forberedelse til videre arbeid. Frist: 31.12.2019.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.7

Delta i kommunetilsynsaksjonen for 2019, og gjennomføre antall tilsyn som er forventet i aksjonsperioden. Frist: Utgangen av aksjonsperioden.

3.3.1.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.2.1 Etablerte systemer for kontroll og oppfølging på landbruksområdet på regionalt og kommunalt nivå etterleves.	Alle embetene LMD Landbruk og mat
	3.3.1.2.1.1 Gjennomført kontroller i henhold til kontrollplan
	Alle embetene LMD Landbruk og mat
	3.3.1.2.1.2 Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 % av kommunene.
	Alle embetene LMD Landbruk og mat
3.3.1.2.2 Fylkesmannen har fulgt opp reinbeitedistriktene i hht. reindriftsloven av 2007	3.3.1.2.1.3 Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %.
	Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
3.3.1.2.3 Kontroll innenfor reindrift	3.3.1.2.1.4 Gjennomført risikobasert kontroll av minst 5% av søknadene om tilskudd til veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk for hver søknadsomgang.
	FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
	3.3.1.2.2.1 FM skal påse at reinbeitedistriktene har utarbeidet bruksregler og distriktsplaner i hht. Reindriftsloven. 100%.
	FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
	3.3.1.2.3.1 Utarbeidet plan for og gjennomført telling av rein for reindriftsåret 2019/2020. Avvik mellom <i>Melding om reindrift</i> og resultatet av tellingen skal meldes til Landbruksdirektoratet 3 uker etter tellingen er avsluttet.

Oppdrag
FMTF LMD Landbruk og mat
3.3.1.2.4 Fylkesmannen skal kartlegge og dokumentere norsk/russisk grensegjerde, der gjerdet deles inn i parseller med tilstandsbeskrivelse og vedlikeholdsplan for de neste 5 år fremkommer. Frist 31.12.2019.
FMTL FMNO LMD Landbruk og mat
3.3.1.2.5 Fylkesmannen skal utarbeide en oversikt over ulovlig oppsatte gjerder og hytter i reindriftsnæringa. Frist 31.12.2020.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
3.3.1.2.6 Bistå i arbeidet med å utvikle nytt søknads- og saksbehandlingssystem for veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk. Åpne for månedlige søknadsomganger for å ivareta søkers likviditet og dermed sikre ordningens målsetting om utjevning. Frist 31.12.2019.

3.3.1.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.3.1 Stedlige tilsyn med tvangsbruk overfor personer med utviklingshemming.	FMOV FMIN FMRO FMTL HOD Tilsyn Helsetilsynet 3.3.1.3.1.1 Antallet stedlige tilsyn er økt sammenlignet med 2018.
3.3.1.3.2 Tilsynsmyndighetens kontakt med barn i barneverninstitusjoner og omsorgsentre.	Alle embetene BLD Tilsyn Helsetilsynet 3.3.1.3.2.1 Fylkesmannen skal ta kontakt med det enkelte barn med tilbud om tilsynssamtale. Barnet kan kontaktes i forkant eller under fylkesmannens tilsynsbesøk. Dersom barnet ikke var tilstede under tilsynsbesøket, skal fylkesmannen i etterkant kontakte barnet med tilbud om samtale. Alle embetene BLD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Tilsyn Helsetilsynet 3.3.1.3.2.2 Fylkesmannen skal gjennomføre samtale med alle barn som ønsker det.
3.3.1.3.3 Saksbehandlingstid.	Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet

	<p>3.3.1.3.3.1 Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 6 måneder eller mindre.</p> <p>Alle embetene ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.2 Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre</p> <p>Alle embetene ASD HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.3 Avslutning av klagesaker: Minst 90 prosent innen 3 måneder.</p> <p>Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.4 Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: Minst 90 %.</p> <p>Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.5 Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: Minst 90 %.</p> <p>FMOV FMIN FMVL FMMR FMTL FMNO BLD Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.6 Avslutning av klager på tvang i barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre: Minst 90 % innen 1 måned.</p>
3.3.1.3.4 Aktivitetsvolum av tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester	<p>FMOV HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 690 poeng</p> <p>FMVL HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 370 poeng</p> <p>FMVT HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.3 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 280 poeng</p> <p>FMAG HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.4 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 260 poeng</p> <p>FMTF HOD Tilsyn Helsetilsynet</p>

	<p>3.3.1.3.4.5 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 240 poeng</p> <p>FMIN FMTL HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.6 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 300 poeng</p> <p>FMMR FMNO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.7 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 170 poeng</p> <p>FMRO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.8 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 220 poeng</p>
<p>3.3.1.3.5 Aktivitetsvolum av tilsyn med spesialisthelsetjenesten</p>	<p>FMAG FMTL FMTF HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 70 poeng</p> <p>FMIN FMVT HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 60 poeng</p> <p>FMVL HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.3 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 90 poeng</p> <p>FMRO FMMR FMNO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.4 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 40 poeng</p> <p>FMOV HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.5 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 160 poeng</p>
<p>3.3.1.3.6 Aktivitetsvolum av tilsyn med sosiale tjenester</p>	<p>FMOV ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 240 poeng</p> <p>FMVT ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 90 poeng</p> <p>FMAG FMTF ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6.3</p>

	Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 80 poeng
	FMVL ASD Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.6.4 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 120 poeng
	FMRO ASD Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.6.5 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 70 poeng
	FMIN FMTL ASD Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.6.6 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 100 poeng
	FMMR FMNO ASD Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.6.7 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 60 poeng
3.3.1.3.7 Avslutning av tilsyn	Alle embetene HOD ASD BLD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.7.1 Alle tilsyn på Helsetilsynets områder hvor det er funnet brudd på lov- og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.
3.3.1.3.12	

Oppdrag

FMOV | FMVT | FMTF | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.1.3.8

Fylkesmannen skal følge opp kommuner i fylkene som er med i forsøk med endret oppgave- og ansvarsdeling mellom kommune og stat innen barnevernet gjennom:

- råd og veiledning samt tilsyn ved behov
- tertialvis rapportering til Bufdir
- å bidra i følgeevalueringen etter nærmere anvisninger.

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.9

Alle landets fylkesmenn skal føre tilsyn med somatiske spesialisthelsetjenester til pasienter som er plassert på en annen avdeling enn den som har spesifikk kompetanse og medisinsk ansvar (dvs. utlokaliserte pasienter). Tilsynet skal gjennomføres ved alle helseforetak i løpet av to år (2019 og 2020). Tilsynene utgjør en del av resultatmålet for planlagte tilsyn. Antallet som skal gjennomføres fremgår av veilederen for det landsomfattende tilsynet. Tilsynene skal utføres i tråd med veilederen.

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.10

Alle landets fylkesmenn skal i 2019 føre tilsyn med kommunens arbeid med tilsyn med miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Tilsynene skal utføres i tråd med utarbeidet veileder og utgjør en del av resultatmålet for planlagt tilsyn. Antallet tilsyn som skal gjennomføres fremgår av Helsetilsynets veileder for tilsynet. Alle tilsynene skal være gjennomført innen utgangen av 2019.

Alle embetene | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.11

Alle landets fylkesmenn skal i 2019 føre tilsyn med ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og sosialtjenesten i Nav, med vekt på brukermedvirkning. Det er utarbeidet en veileder og tilsynene skal utføres i tråd med denne. Tilsynene utgjør en del av resultatmålet for planlagte tilsyn. Antallet som skal gjennomføres fremgår av veilederne. Alle tilsynene skal være gjennomført innen utgangen av 2019.

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

3.3.1.3.13

Fylkesmennene skal sentralisere saksbehandlingen av søknader om separasjon og skilsmisse etter ekteskapsloven innenfor de nye sammenslåtte embetene. Arbeidet skal begynne i 2019 og gjennomføres gradvis fram mot 2022.

3.3.1.4 Andre oppdrag

Oppdrag

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

3.3.1.4.1

Fylkesmannen skal veilede kommuner, folkevalgte, og private i ny kommunelov og tilhørende forskrifter når disse trer i kraft, og må sørge for god og oppdatert kompetanse i ny kommunelov med tilhørende forskrifter.

FMNO | KMD | Kommunal styring

3.3.1.4.2

Fylkesmannen i Nordland har i oppdrag å koordinere oppfølgingsarbeidet for handlingsplanen Jasska - trygghet. Oppdraget varer til 31. desember 2019. Det vises til brev 16. juni 2017 fra KMD til Fylkesmannen.

3.3.2 Justis- og beredskapsdepartement

3.3.2.1 En effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet

Styringsparametere

Resultatmål

<p>3.3.2.1.1 Saksbehandlingstid (utvalgte sakstyper).</p>	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.1.1 <i>Opprett vergemål</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 70 dager.</p> <p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.1.2 <i>Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 20 dager.</p> <p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.1.3 <i>Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 45 dager.</p> <p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.1.4 <i>Klagesaksbehandling</i> – 80 % av klagen Fylkesmannen mottar på vergemålsområdet skal være behandlet innen 60 dager.</p>
<p>3.3.2.1.2 Tilsyn av verger</p>	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.2.1 Alle vergeregnskap i sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning skal være kontrollert innen fristen. I tillegg skal alle regnskap hvor fylkesmannen har pålagt utvidet regnskapsplikt, kontrolleres.</p>
<p>3.3.2.1.3 Digital innlevering av vergeregnskap</p>	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.3.1 Andelen vergeregnskap som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 65 %.</p>
<p>3.3.2.1.4 Digital innsending av søknader om godtgjøring og fylkesmannens samtykke</p>	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.4.1 Andelen søknader om godtgjøring og søknader om fylkesmannens samtykke (bruk av kapital, salg av eiendom etc.) som leveres digitalt via Altinn, skal</p>

være minst 40 %

Oppdrag

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.2.1.5

Fylkesmannen skal innen første tertial 2019 kontakte oppnevnte verger i de vergemål hvor det står midler i en og samme bank som overstiger innskuddsgarantien. Vergene skal påminnes om plikten de har (jf. vergemålsforskriftens § 25, andre ledd) til å velge plassering i flere banker når beløpet overstiger beløpsgrensen for innskuddsgarantien.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.2.1.6

Fylkesmannen skal i løpet av første tertial 2019 ha laget et system for planlagte og hendelsesbaserte tilsyn. Systemet skal dokumenteres.
Fylkesmannen skal i løpet av 2019 føre tilsyn med verger med mer enn 20 oppdrag for voksne.

FMOV | FMIN | FMVT | FMVL | FMTL | FMTF | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.2.1.7

Fylkesmannen skal i forbindelse med sammenslåing av embeter identifisere områder hvor det har vært ulike rutiner og ulik praksis, og etablere en felles tilnærming med sikte på økt rettslikhet og effektivitet.

3.3.2.2 Vergehaver skal ha høy grad av selvbestemmelse og vergemålene skal være individtilpassede

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.2.2.1 Individtilpasning av vergemål	Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester 3.3.2.2.1.1 Når et vergemål opprettes, skal det foretas nødvendige undersøkelser slik at mandatet individtilpasses og ikke er mer inngripende enn nødvendig

Oppdrag

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.2.2.2

Fylkesmennene skal i 2019 ta i bruk metoden for samtaler utarbeidet av Statens sivilrettsforvaltning i sin kontakt med vergehavere, og gi vergene opplæring i beslutningsstøtte.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.2.2.3

Fylkesmannen skal i 2019 gjennomgå saker hvor vergemål kan være opprettet mot den enkeltes vilje. Nærmere beskrivelse av oppdraget vil komme i et supplerende tildelingsbrev.

3.3.3 Kunnskapsdepartementet

3.3.3.1 Barnehagemyndigheter, barnehageeiere og skoleeiere forstår, formidler og etterlever regelverket

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.3.1.1 Riktig virkemiddel til riktig tid	Alle embetene KD Tilsyn Klagesaksbehandling 3.3.3.1.1.1 Kunnskap om tilstanden i sektor på rettsikkerhetsområdet skal ligge til grunn for alle vurderinger av oppfølging og valg av virkemiddel
3.3.3.1.2 Implementering og bruk av veilederen om saksbehandling i 9A-saker	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.2.1 Veilederen om saksbehandling i 9A-saker er implementert og tatt aktivt i bruk
3.3.3.1.3 Formidling om håndhevingsordningen	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.3.1 Elever og foreldre skal få regelmessig og oppdatert informasjon om håndhevingsordningen og meldeordningen
3.3.3.1.4 Rask behandling i saker etter § 9 A-6.	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.4.1 Fylkesmannen skal sørge for å komme raskt i gang med behandlingen av saker etter § 9 A-6.
3.3.3.1.5 Forebyggende og systematisk arbeid for et trygt og godt skolemiljø	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.5.1 Fylkesmannen skal jobbe forebyggende og systematisk slik at skoleeiere og skoleledere har kompetanse på hva som gir et trygt og godt skolemiljø.
3.3.3.1.6 Veiledende arbeid for å sikre	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling

profesjonell og respektfull kommunikasjon mellom skolen og elev/foreldre	3.3.3.1.6.1 Elever/foreldre som har erfart at de ikke har blitt ivaretatt av skolen på en god måte er redusert, som følge av at skolen har fått veiledning fra fylkesmannen
3.3.3.1.7 Interne kompetansetiltak for å sikre profesjonell og respektfull kommunikasjon mellom Fylkesmannen og elev/foreldre	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.7.1 Negative tilbakemeldinger fra elever/foreldre på Fylkesmannens ivaretagelse er redusert
3.3.3.1.8 Riktig rettsanvendelse og forståelse av saksbehandlingsreglene i vedtak	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.8.1 Vedtak fra skoleeier med rettsanvendelsesfeil og/eller saksbehandlingsfeil er redusert Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.8.2 Vedtak fra barnehagemyndigheten med rettsanvendelsesfeil og/eller saksbehandlingsfeil er redusert Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.8.3 Vedtak fra fylkesmannen med rettsanvendelsesfeil og/eller saksbehandlingsfeil er redusert
3.3.3.1.9 Klarspråk og brukerrettede vedtak	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling 3.3.3.1.9.1 Vedtak er skrevet med klart språk og tilpasset mottakeren.
3.3.3.1.10 Risikobasert tilsyn	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn 3.3.3.1.10.1 Omfang av tilsynsaktiviteten skal minimum være på samme nivå som kravet for 2018. Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn 3.3.3.1.10.2 80 prosent av foreløpige tilsynsrapporter skal gjelde FNT og nasjonal tilsynssatsning på barnehageområdet
3.3.3.1.11	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn

Treffsikkerhet i tilsyn	3.3.3.1.11.1 Tilsyn uten avdekkede brudd på regelverk skal reduseres sammenliknet med 2018
	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn
	3.3.3.1.11.2 Tilsyn som avdekker flere enn ett brudd på regelverket skal økes sammenliknet med 2018.
	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn
3.3.3.1.12 Målrettet og tilpasset regelverksveiledning	3.3.3.1.11.3 Embetene skal være samstemte i hvordan de gjør gode risikovurderinger
	Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn Klagesaksbehandling
	3.3.3.1.12.1 Økt bevissthet i valg av veiledningsform og innhold tilpasset kommunens behov

Oppdrag

FMIN | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

3.3.3.1.13

Fylkesmannen skal ha særskilt oppmerksomhet på forvaltningsrett og regelverksforståelsen av barnehage-, opplærings- og friskoleloven. Ledelsen skal sikre god oppgaveløsning og nødvendig kvalitetssikring.

FMVT | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

3.3.3.1.14

Fylkesmannen skal ha særskilt oppmerksomhet på forvaltningsrett og regelverksforståelsen av barnehage-, opplærings- og friskoleloven. Ledelsen skal sikre god oppgaveløsning og nødvendig kvalitetssikring.

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMVL | FMTL | FMTF | KD | Barnehage og opplæring | Klagesaksbehandling

3.3.3.1.15

Fylkesmannen skal implementere felles rutiner som sikrer lik forståelse og lik praksis i håndteringen av håndhevingsordningen.

3.3.3.2 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med bosetting og integrering

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.3.2.1	Alle embetene KD Annet tema

Kommunenes bosetting av flyktninger.	3.3.3.2.1.1 Andel flyktninger bosatt innen 6 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 90 % Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.
	Alle embetene KD Annet tema
	3.3.3.2.1.2 Andel enslige mindreårige bosatt innen tre måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting, eller innreisetillatelse er gitt: 50 %.

3.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

3.4.1 Kunnskapsdepartementet

3.4.1.1 Barnehageeiere og skoleeiere har ansatte med kompetanse som fremmer utvikling, læring og trivsel tilpasset barn og unges behov

Styringsparametere	Resultatmål
3.4.1.1.1 Samarbeidsforum med relevante aktører i desentralisert ordning for kompetanseutvikling	Alle embetene KD Barnehage og opplæring 3.4.1.1.1.1 Partene i samarbeidsforumet har god samhandling som fører fram til omforente, langsiktige og kunnskapsbaserte tiltak.
3.4.1.1.2 Bruk av desentralisert ordning og andre statlige ordninger for kompetanseutvikling	Alle embetene KD Barnehage og opplæring 3.4.1.1.2.1 Alle skoleeiere benytter desentralisert ordning for kompetanseutvikling i sammenheng med eventuelle andre statlige ordninger til kvalitetsutvikling av skolene.
3.4.1.1.3 Oppfølging av skoleeiere i oppfølgingsordningen	FMVT FMAG FMRO FMVL FMMR FMTL FMNO FMTF KD Barnehage og opplæring 3.4.1.1.3.1 Alle skoleeiere som er omfattet av oppfølgingsordningen har igangsatt tiltak med sikte på kvalitetsforbedring.

Oppdrag

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

3.4.1.1.4

Fylkesmannen skal bidra til at samarbeidsforumets kompetanseutviklingsplan for regional ordning er i tråd med kompetansebehovet i barnehagene i fylket. I tillegg skal planen ivareta sammenheng med andre nasjonale satsinger og kompetansetiltak, i tråd med strategien *Kompetanse for fremtidens barnehage 2018-2022*.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

3.4.1.1.5

Fylkesmannen skal gjennomføre aktiviteter som støtter skoleeierne i forberedelsesarbeidet til innføring av nytt læreplanverk fra 2020. Fylkesmannen skal, så langt det er relevant, koble aktivitetene til behovene som er definert lokalt gjennom desentralisert ordning for kompetanseutvikling.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

3.4.1.1.6

Fylkesmannen skal legge til rette for og gjennomføre aktiviteter som støtter skoleeiere i oppfølging av resultater de har fra brukerundersøkelser, prøver og eksamen. Fylkesmannen skal spesielt støtte skoleeierne med å:

- gjøre analyser av de lokale resultatene
- benytte resultatene og analysene til å gjøre endringer som fører til bedre kvalitet for elevene

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Føringer for 2019

4.1.1 Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden

Fylkesmannen skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

Fylkesmannen skal i årsrapporten redegjøre for hvordan embetets rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Har embetet hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en rapporteres i årsrapporten. Har embetet færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres.

I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden.", jf. Rundskriv H-3/18.

4.1.2 Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Fylkesmannen skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler.

Fylkesmannen skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet. jf. Rundskriv H-8/17.

4.1.3 Utvikling av klimavennlig virksomhet

Det er viktig at embetene gjennomfører klimatiltak i egen virksomhet. Alle embetene skal i løpet av 2019 gjøre tiltak for å sikre at egen virksomhet blir mer miljøvennlig, gjennom for eksempel miljøsertifisering og innføring av klimaledelse.

4.2 Vesentlige endringer i oppgaveporteføljen

4.2.1 Helse- og omsorgsdepartementet

Fylkesmannen er i Prop. 1 S (2018-2019) foreslått styrket med 10 mill. kroner til arbeidet med å gjennomføre Meld. St. 15 (2017 2018) Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre. Det vil bli ettersendt eget oppdragsbrev med belastningsfullmakt for bevilgningen.

4.2.2 Klima- og miljødepartementet

Flytting av arbeidsgiveransvar for nasjonalparkforvalter fra Fylkesmannen i Innlandet til Fylkesmannen i Vestland

Arbeidsgiveransvaret for en nasjonalparkforvalter for Jotunheimen flyttes fra Fylkesmannen i Oppland til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane fra 1. januar 2019. Som følge av endringen i arbeidsgiveransvar flyttes 1 million kroner fra Fylkesmannen i Innlandet til Fylkesmannen i Vestland fra 2019.

4.2.3 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Fylkesmannens fellesadministrasjon (FMFA) opprettes fra 1. januar 2019. FMFA skal levere gode administrative tjenester som understøtter fylkesmannsembetenes samfunnsoppdrag. FMFA vil i den sammenheng overta oppgaver som i dag utføres av fylkesmannsembetene og KMD. Dette gjelder oppgaver knyttet til IKT, informasjonssikkerhet, dokumentforvaltning, HR/personal-området og økonomi- og anskaffelsesområdet.

I 2019 skal FMFA også ha samordnings- og koordineringsansvaret overfor embetene for kart/GIS-området.

4.2.4 Kunnskapsdepartementet

I behandlingen av statsbudsjettet for 2019 er følgende endring vedtatt:

Kap. 225 post 68 – Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen

Fra 1.1.2019 er forvaltningen av tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen endret. Utdanningsdirektoratet vil foreta utregning og utbetaling av tilskudd, men Fylkesmannen i Vestland fortsatt skal ha koordinerende oppgaver knyttet til opplæringen.

5 Budsjetttildelinger 2019

I tråd med Stortingets vedtak tildeles fylkesmannen utgifter og inntekter i 2019 i samsvar med kapittel 5.1.1 og 5.1.2.

5.1 Budsjetttildelinger på kap. 525 og kap. 3525

5.1.1 Kap. 525 Fylkesmannsembetene (Utgifter)

I tråd med Stortingets vedtak tildeles fylkesmannen utgifter og inntekter i 2018 i samsvar med kapittel 5.1.1 og 5.1.2:

Post	Betegnelse	Tildeling 2019 <i>(I 1000 kroner)</i>
01	Driftsutgifter	1 888 042
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	167 804
	Sum kap. 525	2 055 846

Oversikt over de foreløpige tildelingene til det enkelte embete og til Fylkesmennenes Fellesadministrasjon (FMFA) følger som vedlegg 2.

Budsjetttildeling til embetene for 2019 er i stor grad videreført fra 2018 bortsett fra endringer som følger av overføring av oppgaver til FMFA. Tildelingene til de embetene som slås sammen, er slått sammen.

Forklaringer til beløpene framkommer på første side i vedlegget.

Det presiseres at det kan bli endringer i løpet av budsjettåret mellom tildelingene til FMFA og embetene.

Rammeendringer

Bevilgningen på posten foreslås økt med 7 mill. kroner til totalt 12 mill. kroner for å dekke engangskostnader knyttet til etablering av Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA). I tillegg foreslås bevilgningen økt med 1,1 mill. kroner som følge av overføring av oppgaver fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til FMFA.

Når embetet mottar midler til tidsavgrensede prosjekter eller oppgaver, skal midlene inntektsføres på kap. 3525, post 01, og når midlene brukes, skal de utgiftsføres på kap. 525, post 21 i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.2 c). I tabellen under framgår tildelingen til embetet.

Tildeling på kap. 525, post 01 for 2019			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embate
525.01	Driftsutgifter	346 484	FMOV
525.01	Driftsutgifter	185 639	FMIN
525.01	Driftsutgifter	139 980	FMVT
525.01	Driftsutgifter	134 946	FMAG
525.01	Driftsutgifter	111 796	FMRO
525.01	Driftsutgifter	195 500	FMVL
525.01	Driftsutgifter	89 785	FMMR
525.01	Driftsutgifter	186 676	FMTL
525.01	Driftsutgifter	111 248	FMNO
525.01	Driftsutgifter	160 504	FMTF

5.1.2 Kap. 3525 Fylkesmannsembetene (Inntekter)

I Prop. 1S (2018-2019) er følgende tildeling foreslått for 2019:

Post	Betegnelse	Tildeling 2019 (I 1000 kroner)
01	Inntekter ved oppdrag	167 804
	Sum kap. 3525	167 804

5.2 Tildelinger utenfor kapittel 525

5.2.1 Barne- og likestillingsdepartementet

Som følge av Stortingets budsjettvedtak tildeler Barne- og likestillingsdepartementet fylkesmannen følgende midler i 2019:

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 21 Spesielle driftsutgifter

Til sammen 9,5 mill. kroner tildeles til stillinger i embetene. Bufdir sender eget brev med fordeling av midlene.

I forbindelse med forsøket i Røyken, Nøtterøy og Alta kommune med økt kommunalt oppgave- og finansieringsansvar for barnevernet tildeles hver av fylkesmennene i Troms og Finnmark, Viken og Vestfold og Telemark inntil 333 330 kroner. Midlene skal benyttes til å føre tilsyn i henhold til Forskriftene om forsøk med økt kommunalt oppgave- og finansieringsansvar for barnevernet i den respektive kommune § 14. Fylkesmannen skal i tillegg legge til rette for samhandlingen mellom forsøkskommune og Bufetat i fylket.

Inntil 2 mill. kroner tilstilles Fylkesmannen i Troms og Finnmark for å utbetale statsrefusjon til Svalbard for barneverntiltak på fastlandet. Det vises til Virksomhets- og økonomiinstruks for fylkesmannen gjeldende fra 01.01.2019, hvor Fylkesmannen i Troms og Finnmarks oppgave knyttet til å utbetale statsrefusjon til Svalbard for barneverntiltak på fastlandet er beskrevet.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 60 Kommunalt barnevern

Barne- og likestillingsdepartementet tilstiller i kap. 5.2.2.1 midler til tilskudd til videreførte stillinger.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 61 Utvikling i kommunene

Til sammen 9,75 mill. kroner tilstilles embetene til tilskudd til videreføring av lokale utviklingsprosjekter i kommunale læringsnettverk. Bufdir sender eget brev med fordeling av ytterligere midler i en styrking av ordningen.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 60 Kommunalt barnevern			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
854.60	108,5 øremerkete kommunale stillinger i Akershus	82 029	FMOV
854.60	23, 8 øremerkete kommunale stillinger i Aust-Agder	17 993	FMAG
854.60	47,8 øremerkete kommunale stillinger i Buskerud	36 138	FMOV
854.60	23,1 øremerkete kommunale stillinger i Finnmark	17 464	FMTF
854.60	41,3 øremerkete kommunale stillinger i Hedmark	31 224	FMIN
854.60	88,9 øremerkete kommunale stillinger i Hordaland	67 211	FMVL
854.60	49,2 øremerkete kommunale stillinger i Møre og Romsdal	37 196	FMMR
854.60	52,9 øremerkete kommunale stillinger i Nordland	39 993	FMNO
854.60	35,3 øremerkete kommunale stillinger i Oppland	26 687	FMIN
854.60	161,5 øremerkete kommunale stillinger i Oslo	122 100	FMOV
854.60	81,4 øremerkete kommunale stillinger i Rogaland	61 540	FMRO
854.60	20,6 øremerkete kommunale stillinger i Sogn og Fjordane	15 574	FMVL
854.60	35,1 øremerkete kommunale stillinger i Telemark	26 536	FMVT
854.60	34,5 øremerkete kommunale stillinger i Troms	26 083	FMTF
854.60	86,7 øremerkete kommunale stillinger i Trøndelag	65 547	FMTL
854.60	34 øremerkete kommunale stillinger i Vest-Agder	25 705	FMAG

854.60	44,9 øremerkete kommunale stillinger i Vestfold	33 945	FMVT
854.60	56,7 øremerkete kommunale stillinger i Østfold	42 866	FMOV

5.2.2 Justis- og beredskapsdepartementet

Tildeling over kap. 469, post 01 Vergemålsordningen			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
469,01	Vergemålsordningen	17 517	FMIN
469,01	Vergemålsordningen	13 558	FMAG
469,01		11 773	FMMR
469,01	Vergemålsordningen	12 685	FMNO
469,01	Vergemålsordningen.	63 452	FMOV
469,01	Vergemålsordningen	15 531	FMRO
469,01	Vergemålsordningen	12 943	FMTF
469,01	Vergemålsordningen	20 541	FMTL
469,01	Vergemålsordningen	19 277	FMVT
469,01		25 398	FMVL

Nedenfor er tildeling til de ulike embetene over kap 469, post 01 Vergemålsordningen, for 2019. I tillegg gis en belastningsfullmakt på kap. 469 Vergemålsordningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 470 Fri rettshjelp, post 01 Driftsutgifter.

Bevilgningene på kap. 469, post 21 og kap. 470, post 01 disponeres i tråd med regelverket for de regelstyrte ordningene. Det er viktig at fylkesmannen er oppmerksom på hvilke type utgifter som kan belastes de regelstyrte postene, samt utviser en kritisk holdning til bruken av denne typen utgifter. Justis- og beredskapsdepartementet gjør oppmerksom det er flere virksomheter som belaster kap. 470, post 01.

5.2.3 Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet tildeler budsjettmidler til spesielle oppdrag og tidsavgrensede prosjekter til fylkesmannen over kapittel 1140 Høstbare viltressurser, 1400 Klima- og miljødepartementet, 1410 Miljøforskning og overvåking, 1420 Miljødirektoratet og 1425 Fisketiltak. Det vises til supplerende tildelinger for detaljerte budsjettildelinger på klima- og miljøområdet til hvert enkelt embete.

Det tilstrebes å tildele budsjettmidler på klima, naturmangfold og forurensningsområdet så tidlig som mulig på året, slik at fylkesmannen kan få til god planlegging. På noen områder som rovvilt og kalking av vassdrag, er det forskjeller i fylkesmannens behov for midler

mellom år, og behovene vanskelig kan forutses på begynnelsen av året. Disse budsjettmidlene tildeles gjennom året.

Retningslinjer

Miljødirektoratet viser til [retningslinjer fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet av 16.02.2010](#) (nå KMD) vedrørende administrativ kostnadsdekning. Dekning av embetets faktiske administrative tilleggskostnader avtales med oppdragsgiver, jf. retningslinjenes pkt. 2. De tildelte midlene er ikke overførbare til neste år og eventuelle overskridelser kan ikke påregnes dekket.

Klikk her for [rundskriv om tilskuddsordninger fra Klima og miljødepartementet, rundskriv T 1/17](#)

Tildeling for gebyrer fra tilsyn og konsesjonsbehandling				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1420.23	Tilsyn	14A18109	2 600	FMOV
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	3 001	FMOV
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 600	FMIN
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	459	FMIN
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 300	FMVT
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	2 591	FMVT
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 200	FMAG
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	1 289	FMAG
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 300	FMRO
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	2 493	FMRO
1420.23	Tilsyn	14A18109	2 600	FMVL
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	2 427	FMVL
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 400	FMMR
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	1 797	FMMR
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 500	FMTL
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	2 804	FMTL
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 400	FMNO
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	1 902	FMNO
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 700	FMTF
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A18109	1 425	FMTF

Referanse i VØI

VØI 5.1.5.47: Behandle søknader om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

VØI 5.3.8.21: Gjennomføre et risikobasert tilsyn av delegert industri samt følge opp gjeldende tilsynsplan for Miljødirektoratet og FM.

Bevilgning

Det følger av forurensningsforskriften § 39-3 at den ansvarlige for virksomheten skal betale gebyr til statskassen for forurensningsmyndighetens saksbehandling og kontrolltiltak. Beregningen av forventet gebyrinngang ovenfor skal sikre et tilstrekkelig tilsynsomfang ut fra sammensetning og omfanget av tilsynsobjekter i hvert embete. Fylkesmannen bruker [satsene i gebyrveilederen](#) for konsesjonsbehandling og tilsyn.

Miljødirektoratet viser for øvrig til at det i tilsynsplanen for 2019 også vil fremgå estimat over antall tilsyn for hvert embete.

I 2019 er bevilgningen på 16,6 millioner kroner i gebyrer fra tilsyn og 20,2 millioner kroner i gebyrer fra konsesjonsbehandling, total 36,8 millioner kroner. Det er ikke anledning til å bruke gebyrinntekten til annet enn å dekke faktiske utgifter tilknyttet tilsynsaktivitet og saksbehandling på forurensningsområdet.

Gebyrfinansierte utgifter belastes kap. 1420 post 23 og må ikke overskride innbetalte gebyr inneværende år. Tildelte midler vil justeres i henhold til oppdaterte inntektsprognoser på høsten.

For mer informasjon om planlegging/budsjettering, rapportering og bruk av tildelte midler, se [veiledning om budsjettering og oppfølging av gebyrer gebyrveileder](#).

Tildeling for kvalitetssikring av lokaliteter i Grunnforurensning				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1420.39	Kvalitetssikring Grunnforurensning	14A14202	1 000	FMAG
1420.39	Kvalitetssikring Grunnforurensning	14A14202	1 000	FMNO
1420.39	Kvalitetssikring Grunnforurensning	14A14202	1 000	FMRO

Referanse i tildelingsbrevet

3.1.4.3.7 Kvalitetssikre lokaliteter og sikre at kjent forurensning er registrert i databasen Grunnforurensning for egne og andre fylker i henhold til avtale med Miljødirektoratet. Frist 31.12.2019.

Bevilgning

Embetene tildeles midler for å ansette medarbeider på engasjement i 2019 for å gjennomføre kvalitetssikring av lokaliteter i databasen Grunnforurensning i henhold til avtale med Miljødirektoratet. Fylkesfordeling følger av skriv som går til de tre embetene som har fått oppdraget.

Forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder og ved prioriterte verft				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1420.39	Prosjektmedarbeider forurenset sjøbunn og skipsverft	14A14189	890	FMTF
1420.39	Prosjektmedarbeider forurenset sjøbunn og skipsverft	14A14190	826	FMMR
1420.39	Prosjektmedarbeider forurenset sjøbunn og skipsverft	14A14188	1 000	FMRO
1420.39	Prosjektmedarbeider forurenset sjøbunn og skipsverft	14A14195	1 000	FMVL

Referanse i VØI

5.1.5.45 Følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder og ved prioriterte verft. Dette inkluderer oppfølging av overvåking i etterkant av gjennomført tiltak.

Bevilgning

Embetene tildeles midler til prosjektmedarbeider som skal jobbe med å følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i tiltaksplanområde i fylket samt sørge for fremdrift i arbeidet ved prioriterte skipsverft. Mer informasjon fremkommer i eget skriv til embetene.

5.2.4 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Utvikling av tilsynskalender				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
Kapittel 571 post 21	Utvikling av tilsynskalender for fylkesmannsembetene og andre statlige tilsynsmyndigheter.	607092	300	FMMR

Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal utvikle en tilsynskalender i henhold til prosjektplan av 30. august 2018 som kan brukes av alle embeter og andre statlige tilsynsmyndigheter. Målet er at tilsynskalenderen skal gi både kommunene og statlige tilsynsmyndigheter oversikt over planlagte og gjennomførte tilsyn. Utviklingsarbeidet bør også legge til rette for at tilsynskalenderen kan gi oversikt over forvaltningsrevisjoner i kommunene. Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal samarbeide med FMFA og andre aktører som beskrevet i prosjektplanen av 30. august 2018. Tilsynskalenderen skal være ferdigstilt innen 31. desember 2019.

Referanse til TB: Oppdrag 3.2.1.2.2

Kommunestruktur				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMOV
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMIN
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMVT
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMAG
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMRO
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMVL
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMMR
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMTL
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMNO
571.21	Fylkesmannens arbeid med endringer i kommunestrukturen	607025	1 300	FMTF

Referanse til TB: 2.1 og 3.1.7.1

Partiloven			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
577.01	Driftsutgifter	0	FMVL
577.71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	33 761	FMVL
577.73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	73 771	FMVL
577.75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner	21 913	FMVL

Midlene skal gå til utbetaling av statlig partistøtte på regionalt og kommunalt nivå,

administrasjon av søknads- og støtteutbetalingen, kontorteknisk bistand til Partilovnemnda og arkivstøtte til nemnda og Partirevisjonsutvalget.

Referanse til VØI: 5.1.1.8

5.2.5 Landbruks- og matdepartementet

1. Belastningsfullmakt til fylkesmannen fra Landbruks- og matdepartementet

Landbruks- og matdepartementet viser til Prop. 1 S (2018-2019), og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 8 S (2018-2019). Departementet gir her fylkesmannen føringer for forvaltningen av midler over kapittel 1150 post 50 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. og kapittel 1151 post 51 Reindrifftsavtalen 2018/2019.

Miljødirektoratet vil tildele budsjettmidler til spesielle oppdrag og tidsavgrensede prosjekter til fylkesmannen over kapittel 1140 Høstbare viltressurser.

Departementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene er brukt i tråd med forutsetningene.

2. Tildeling av belastningsfullmakter innenfor Landbruksdirektoratets ansvarsområde

2.1. Rammer for fullmaktene

De økonomiske rammer og retningslinjer går frem av Prop. 1 S (2018-2019) Landbruks- og matdepartementet og Prop. 94 S (2017-2018) Jordbruksoppkjøret 2018 – Endringer i statsbudsjettet for 2018 m.m., og Stortingets behandling av disse, jf. Innst. 8 S (2018-2019) og Innst. 404 S (2017-2018). Landbruksdirektoratet tar forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i statsbudsjettet for 2019. En oversikt over tildelingene på Landbruksdirektoratets område finnes i et vedlegg til tildelingsbrevet.

2.2. Tildeling av belastningsfullmakter

Landbruksdirektoratet tildeler herved belastningsfullmakt til budsjett disponering for tilskuddsordninger innenfor Landbruk- og matdepartementets område.

I henhold til Reglement for økonomistyring i staten, skal Landbruksdirektoratet gi belastningsfullmakt til fylkesmannen for de tilskudds- og erstatningsordninger der fylkesmannen er vedtaksmyndighet. Videre skal fylkesmannen gi belastningsfullmakt til budsjett disponering til kommunene der kommunene er vedtaksmyndighet.

Produksjonstilskuddene, tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, regionalt miljøtilskudd tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag og tilskudd til siidaandeler og tamreinlag, er unntatt fra tildelingen fordi belastningsfullmakten utøves i Landbruksdirektoratet.

Det sendes egne belastningsfullmakter til fylkesmannen for tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

Fordelingen av rammer til fylkesmannen er gitt i henhold til nye fylkesmannsembeter. Ettersom fylkene ikke er etablert med ny nummerstruktur, må rammene i fagsystemet fordeles etter den gamle strukturen. Fylkesmannen kan omfordele rammene mellom fylkene i nytt

embete. Omfordeling av midler må gjøres av Landbruksdirektoratet. Dette gjelder alle tilskuddsordninger med unntak av regionalt miljøprogram, der fordelingen av midler er gitt i jordbruksavtalen, jf. Prop. 94 S (2017-2018).

2.3. Ordninger med fullmakt uten rammer

For noen av ordningen gis det en generell budsjettfullmakt til å belaste ordningen. Slik fullmakt gis til fylkesmannen for følgende ordninger:

Reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk// Tidligpensjon for jordbrukere// Erstatning for avlingssvikt// Erstatning for svikt i honningproduksjonen// Erstatning etter offentlige pålegg som følge av planteskadegjørere// Erstatning etter offentlige pålegg om nedslaktning av husdyr// Erstatning etter frivillig nedslaktning av sauebesetning pga. sykdommene mædi og skrapesyke// Erstatning for tap av tilskudd i en pålagt oppholdsperiode// Erstatning for nedføringskostnader som følge av radioaktivitet// Erstatning for flytterestriksjoner for bier// Kompensasjon forproduksjonstap ved MRSA// Kompensasjon ved restriksjoner i bruk av utmarksbeite grunna rovvilt.

2.4. Tildeling av budsjettfullmakter til kommunen.

Fylkesmannen fordeler midler til kommunen og gir budsjettfullmakter for ordningene omtalt nedenfor i kap 2. Rammene for det enkelte fylke følger av vedlegg 2.

For tilskudd til avløsning ved sykdom mv., skal fylkesmannen gi kommunene en generell budsjetttdisponeringsfullmakt.

Kopi av brev som sendes kommunene med belastningsfullmakt til budsjetttdisponering sendes Landbruksdirektoratet.

3. Tilskuddsordninger innen skogbruk og jordbruk- Landbruksdirektoratets ansvarsområde.

3.1 Skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

For 2019 er det tildelt 24,5 mill. kr til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer. Fylkesmannen tildeler midlene til prosjekt på grunnlag av hovedplaner og handlingsplaner. Det er derfor spesielt viktig at disse oppdateres fortløpende. Ved årets tildeling skal prosjekter som kommer til utbetaling i nær framtid, og som ennå ikke er fullfinansiert, prioriteres. Prosjekt som er under arbeid prioriteres ved neste års tildeling.

Landbruksdirektoratet vil underveis i året evaluere status på forbruk av årets midler til skogbruksplanlegging. Det kan bli aktuelt å trekke tilbake tilskuddsrammer som ikke er disponert til konkrete skogbruksplanprosjekt, og omfordele midler til andre fylker.

Fylkesmannen skal sørge for at det før prosjektene avsluttes oversendes kopi av alle innsamlede data til sentral base hos NIBIO. Sluttutbetaling av tilskudd til skogeier skal ikke skje før prosjektet er endelig avsluttet og alle data er levert.

3.2. Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Fylkesmannen skal følge opp at kommunene gjennomfører en risikobasert stedlig kontroll i henhold til *Veileder for risikobasert kontroll av tilskudd til skogkultur etter NMSK-*

forskriften og utbetalinger fra skogfond. Alle gjennomførte feltkontroller skal registreres i ØKS.

3.2.1. Vegbygging, drift med taubane, hest o.a

I 2019 er det over Landbrukets utviklingsfond bevilget 110 mill. kr til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. Den sterke satsingen på skogsveger og tømmerkaier videreføres i statsbudsjettet for 2019, med en bevilgning på om lag 22 mill. kr. Landbruksdirektoratet fordeler 122 mill. kr til fylkesmannen til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. Det holdes tilbake midler sentralt som deles ut til fylkene etter en behovsrapportering i juni.

Gjennom tilskuddsforvaltningen skal fylkesmannen følge opp at planlegging av vegprosjekter blir gjennomført, at prosjektene blir fulgt opp i anleggsperioden og at sluttkontroll blir gjennomført. Endringene i klima og bruk av tunge kjøretøy stiller høye krav til vegens utforming og bæreevne. Landbruksdirektoratet legger til grunn at byggeplaner som blir utarbeidet ved nybygging og ombygging (oppgradering) av skogsveger gjøres i henhold til regelverk og retningslinjer på søknadsskjema. Tilskuddsmidlene kan også brukes til punktutbedringer på skogsveger, men ikke til ordinært vedlikehold.

3.2.2 Skogkultur, miljøtiltak, andre tiltak

For 2019 er det bevilget 84 mill. kr til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak som forvaltes av kommunene. 76 mill. kr fordeles fylkesmannen som fordeler videre til kommunene til formål skogkultur og andre tiltak.

8 mill. kr er øremerket miljøtiltak. Midlene til miljøtiltak holdes igjen som en sentral ramme som belastes etter hvert som kommunene gjør tilskuddsvedtak. 6 mill. kr av bevilgningen til miljøtiltak forbeholdes skogeiere som tar vare på nøkkelbiotoper i større omfang enn det som forventes av næringa. I dette inngår også flerårige kontrakter om nøkkelbiotoper som utløper og som bør fornyes. De øvrige 2 mill. kr til miljøtiltak skal fordeles til formål som friluftslivstiltak, ivaretagelse og synliggjøring av kulturminner, ivaretagelse og skjøtselstiltak i nøkkelbiotoper og fjerning av frøformerte planter av utenlandske treslag utenfor produksjonsbestand.

3.2.3 Tettere planting og gjødsling som klimatiltak

For 2019 er det bevilget 24 mill. kr i tilskudd til tettere planting på eksisterende skogarealer, herunder suppleringsplanting, og til tilskudd for gjødsling av skog. Det er også overførbare midler på posten.

Midlene tildeles fra en felles sentral ramme i Landbruksdirektoratet. Kommunene er vedtaksmyndighet, som for ordinære skogkulturtiltak.

3.3. Tilskudd til utsiktsrydding i kulturlandskapet

For 2019 er det ikke bevilget nye tilskuddsmidler til utsiktsrydding i kulturlandskapet, men det er ubrukte midler på ordningen i de fylkene som omfattes av ordningen. Midlene overføres til 2019 og ordningen videreføres, i henhold til forskrift. Dette gjelder fylkene Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland. Omfordeling av midler mellom fylkene kan vurderes etter behov.

3.4. Spesielle miljøtiltak i jordbruket

For 2019 er det bevilget 115 mill. kr til tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL). Fylkesmannen skal sikre at forvaltningsloven og økonomireglementet følges, og at SMIL forvaltes i tråd med ordningens regelverk.

Fylkesmannen skal bidra til at kommunene prioriterer tiltak med god miljøeffekt. Fylkesmannen skal sørge for en aktivitetsfremmende forvaltning av midlene. Kommuner med god måloppnåelse, gjennomføringsevne og tiltaksstrategier der SMIL og RMP sees i sammenheng, skal prioriteres.

Erfaringer viser at det i noen vannområder er stort behov for utbedring av hydrotekniske anlegg i jordbruket. Det er viktig å ta tak i disse utfordringene av hensyn til avrenning, klimatilpasning, ressursbevaring, matproduksjon mm. Hydrotekniske tiltak skal prioriteres der behovene er store.

Tilskudd til tett dekke på eksisterende gjødsellager ble omtalt som et tiltaksberettiget tiltak i jordbruksoppgjøret 2018. Presiseringer om tilskudd til tett dekke på eksisterende gjødsellager, samt andre nye føringer og rutiner vil bli beskrevet i nytt rundskriv som ferdigstilles i 1. kvartal 2019.

I 2019 lanseres en ny søknads- og saksbehandlerløsning for SMIL i fagsystemet AGROS. Fylkesmannen skal veilede kommunene i regelverksspørsmål og i bruk av nytt søknads- og saksbehandlersystem. Fylkesmannen må sørge for at det utføres nødvendig kontroll med ordningen.

3.5. Klima- og miljøprogrammet

Det er avsatt 7 mill. kr til fylkesvise tiltak innenfor Klima og miljøprogrammet (KMP). Programmet omhandler de fire kategoriene klimatilpasning, klimagassutslipp/ karbonbinding, naturmangfold/kulturminner og forurensning. I henhold til Prop. 1 S (2018-2019) side 113, skal prosjekter som bidrar til å styrke kunnskapsgrunlaget knyttet til jordbrukets klimautfordringer og teknologisatsing i jordbruket, prioriteres. Innenfor de fylkesvise prosjektene bør styrking av en klimavennlig driftspraksis prioriteres i 2019. For øvrig kan fylkesmannen ut fra regionale og lokale behov velge tema eller prosjekttypen innenfor alle kategoriene. Prioriteringene skal gå fram av utlysningen.

Retningslinjer for KMP ligger på Landbruksdirektoratets nettsider. Fylkesmennene skal utarbeideretningslinjer for de fylkesvise midlene innenfor rammen av de sentrale retningslinjene.

3.6. Regionalt miljøprogram

Fylkesmannen skal ha rullert Regionale miljøprogram (RMP) og laget ny forskrift for regionale miljøtilskudd før vekstsesongen 2019. Fylkesmannen har ansvar for å informere og veilede kommuner og søkere om tilskuddene. Landbruksdirektoratet gir i rundskriv føringer for rutiner og forvaltning av de regionale miljøtilskuddene og for fagsystemet Estil. Fylkesmannen skal utarbeide saksbehandlingsrundskriv for de regionale miljøtilskuddene til kommunene, og sende kopi av dette til Landbruksdirektoratet.

Regional forskrift skal fastsettes i henhold til instruks for regionale miljøtilskudd og fastsettelsesbrev utsendt av Landbruksdirektoratet 23.11.2018. Landbruks- og matdepartementet har vedtatt en fornyet delegasjon med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23

om jord (jordlova) § 18 til fylkesmannen for å fastsette regionale forskrifter i FOR-2018-11-23-1751.

3.7. Tilskudd til drenering

For 2019 er det bevilget 58 mill. kr til tilskudd til drenering. I tillegg er det udisponerte midler fra tidligere år.

Økte satser i 2017 ga vesentlig større søknadspågang. Innmeldt behov for 2019 er derfor høyere enn beløpet som er avsatt. Det fordeles 75 mill. kr i fylkesvise rammer for 2019. Ved fordelingen er det tatt hensyn til ubrukte midler i hvert enkelt fylke. Fylkesmannen skal fordele midlene til kommunene. Korn-, potet- og grønnsaksarealer skal prioriteres ved fordeling av midlene. Fylkesmannen skal ved årets slutt inndra ubrukte midler og fordele nye kommunale rammer. Det er fortsatt udisponerte midler på ordningen. Ved behov for midler utover tildelt ramme i 2019, kan fylkesmannen som tidligere ta kontakt med Landbruksdirektoratet for ytterligere midler.

For å motivere til økt aktivitet har fylkesmannen en viktig rolle når det gjelder å formidle informasjon og veiledning om tilskuddet og effekten av drenering.

3.8. Tilskudd til tiltak i beiteområde

For 2019 er det bevilget 18 mill. kr til tilskudd til tiltak i beiteområde. Av dette er 3 mill. kr øremerket tiltak knyttet til kostnader for beitenæringen som følge av CWD. De øremerkede midlene forvaltes av Fylkesmannen i Oslo og Viken i samarbeid med Fylkesmannen i Vestland.

For øvrig er rammen økt med 5 mill. kr, fra 10 mill. kr til 15 mill. kr. for 2019. Økningen på 5 mill. kr skal prioriteres til investeringer knyttet til teknologi. Midler til teknologisatsing er ikke øremerket på rammene til fylkene. Det forventes imidlertid at fylkesmannen vektlegger investeringer i teknologi innenfor en helhetsvurdering av investeringsbehovene knyttet til tiltak i beiteområder.

Fylkesmannen kan, innenfor rammen av forskrift og rundskriv for ordningen, velge å prioritere bestemte typer tiltak eller prosjekter. Prioriteringer skal gå fram av utlysningen.

3.9. Tilskudd til landbruksvikarer

Det er fordelt tilskudd til 233 årsverk. I tråd med tilskuddsramme og sats per årsverk fastsatt i jordbruksavtalen. Ved fordelingen av tilskuddsmidler mellom avløserlagene i fylket, skal fylkesmannen ta utgangspunkt i behovet for landbruksvikar i lagenes dekningsområder. Nærmere retningslinjer fremkommer av rundskriv for ordningen. Fylkesmannen skal fatte vedtak om tildeling av tilskudd, sende tilskuddsbrev til avløserlagene, og anwise utbetalinger i AGROS i tråd med vedtakene.

3.10. Stimuleringstilskudd til kommunale veterinærtjenester

Landbruksdirektoratet vil komme tilbake til dette i forbindelse med første supplerende tildelingsbrev.

4. Kap. 1142 post 45 Større utstyrskjøp og post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark-

Landbruksdirektoratets ansvarsområde

På post 45 er det fordelt 1.520.000 kroner til fylkesmannen for kritisk vedlikehold av gjerder mot Russland, Finland og Sverige, kritisk vedlikehold av CWD-gjerdet i Mørkedalen og kritisk vedlikehold av sperregjerder i Rørosregionen.

På post 71 er det fordelt 2.390.000 kroner til fylkesmannen for reintellinger i Finnmark og Trøndelag.

Det er viktig at fylkesmannen tidlig planlegger og forbereder gjennomføring av prosjektene som det er tildelt midler til.

Områderettet innsats			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1150/50	Områderettet innsats- fjellandbruket	2 000	FMTL
1150/50	Områderettet innsats- arktisk landbruk	2 000	FMTF

Områderettet innsats - arktisk landbruk

Midlene til arktisk landbruk omfatter Nordland, Troms og Finnmark. Midlene til arktisk landbruk skal bygge videre på erfaringene fra satsingen på arktisk landbruk i perioden 2012-2014, der målet var å bidra til utvikling og økt utnyttning av arktisk kvalitet som konkurransefortrinn for landbruket i nordområdene. Fylkesmannen i Troms og Finnmark har et koordinerende ansvar for forvaltning av midlene opp mot øvrige fylkesmannsembeter, fylkeskommuner, næringsorganisasjoner og ev. andre aktører i de aktuelle områdene.

Områderettet innsats - fjellandbruket

Midlene omfatter fjellandbruket i Trøndelag, Innlandet, Vestfold og Telemark, samt Oslo og Viken. Midlene til fjellandbruket skal bygge videre på erfaringene med fjellandbrukssatsingen i perioden 2014-2016, der målet var å styrke grunnlaget for bærekraftig verdiskaping i fjellområdene innenfor tradisjonelt landbruk og bygdenæringer. Det ble i den sammenheng lagt vekt på å få fram konkrete resultater i form av økt verdiskaping og næringsaktivitet knyttet til fjellandbruket. Videre ble det forutsatt at satsingen skulle bidra til å identifisere fellestiltak, og iverksette prosesser som ga utvikling og økt utnyttning av landbruket og landbrukets ressurser i fjellområdene i de berørte fylkene. Som et ledd i dette inngikk også rekruttering til næringen som et sentralt element. Med utgangspunkt i disse rammene legges det til grunn at berørte fylkesmannsembeter, i samråd med faglagene, prioriterer midlene til tiltak innen noen områder som er felles for fjellandbrukskommunene. Fylkesmannen i Trøndelag har et koordinerende ansvar for forvaltning av midlene opp mot øvrige fylkesmannsembeter, fylkeskommuner, næringsorganisasjoner og ev. andre aktører i de aktuelle områdene.

Saksbehandling og utbetaling av midler

Felles for alle midlene gjelder at fylkesmannen må være særskilt oppmerksom på at alle tildelinger som omfattes av regelverket for offentlig støtte, skjer i tråd med dette.

Tilskudd gitt av fylkesmannen skal utbetales av Landbruksdirektoratet.

For arktisk landbruk skal det nyttes forskriftstype 650, hjemmelsnr.01. For fjellandbruket skal forskriftstype 660, hjemmelsnr. 01 nyttes.

Resultatrapportering

Det skal rapporteres på bruken av midlene i fylkesmannens årsrapport for 2019.

For den særskilte innsatsen knyttet til arktisk landbruk ber vi om at det klargjøres hvilke prioriteringer som er gjort ved bruken av midlene, med omtale av gjennomførte tiltak og resultater, herunder vurdering av hvordan bevilgningen har bidratt til utvikling og økt utnyttning av arktisk kvalitet som konkurransefortrinn for landbruket i nordområdene.

Konfliktforebyggende tiltak				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1150/50	Konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	Prosjekt 1	2 000	FMTL

Konfliktforebyggende tiltak			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1150/51	Konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	1 950	FMTL

Fylkesmannen i Trøndelag forvalter ordningen med tilskudd til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift i tråd med føringer gitt i brev fra departementet av 19.12.2013, og forskrift om tilskudd til konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrift og annen berørt part. Hovedmålet med de konfliktforebyggende tiltakene er å redusere konflikter mellom reindriften og annet landbruk. I tillegg omfatter ordningen konfliktforebyggende tiltak mellom by og rein.

Tilskuddsordningen er finansiert over Landbruks- og matdepartementet sitt budsjettkapittel 1150, post 50 og kapittel 1151 post 51 og reguleres av hhv. Jordbruksavtalen og Reindriftsavtalen. I 2019 er det avsatt 2 mill. kroner over kapittel 1150 post 50. og 1,95 mill. kroner til ordningen over kapittel 1151 post 51. Inntil 100 000 kroner kan belastes ordningen til administrasjons- og gjennomføringskostnader fordelt med 50 000 kroner fra LUF og 50 000 kroner fra RUF.

0,5 mill. kroner fra kapittel 1150 og 1 mill. kroner fra kapittel 1151 er øremerket prosjektet «Fremtidsrettet reindrift og jordbruk i områder med arealkonflikter i Hedmark og Trøndelag.» Prosjekteier for dette prosjektet er fylkesmannen i Hedmark. Bakgrunnen for prosjektet er utfordringer med høyt konfliktnivå mellom reindrifts- og jordbruksnæringene knyttet til arealbruk i overgangen mellom Innlandet og Trøndelag fylke. Konfliktnivået er høyest i områdene fra Os sentrum og Sør-Østover mot Tufsingdalen. Formålet med prosjektet er å finne en løsning og tiltak som kan være både konfliktdependende og tillitsbyggende mellom partene, og som det er gjensidig interesse av å opprettholde og videreføre også i et lenger

perspektiv. Prosjektet skal gi grunnlag for en bredere og mer systematisk oppfølging av arealkonflikten. Prosjektet skal etter planen avsluttes 31.12.2019.

Saksbehandling og utbetaling av midler

Felles for alle midlene gjelder at fylkesmannen må være særskilt oppmerksom på at alle tildelinger som omfattes av regelverket for offentlig støtte, skjer i tråd med dette.

Kap 1150 Post 50

Tilskudd gitt av fylkesmannen skal utbetales av Landbruksdirektoratet.

Kap 1150 Post 51

Landbruksdirektoratet avdeling Alta overfører sin del av tilskuddsmidlene fra RUF til LUF, slik at midlene under ordningen samlet sett ligger i LUF. Saturn skal brukes for utbetaling av midlene. Forskriftstype 640, hjemmelsnr. 01 skal nyttes.

Resultatrapportering

Det skal rapporteres på bruken av midlene i fylkesmannens årsrapport for 2019. Som bakgrunnsmateriale til reindriftsforhandlingene skal det rapporteres på bruken av de konfliktforebyggende midlene mellom jordbruk/reindrift innen 5. januar 2020. Rapporteringen skal omfatte vurdering av, samt foreløpige rapporter og regnskap for 2019. Rapportene skal gi en oversikt over hvilke type tiltak som har fått økonomisk støtte, samt hvor disse er lokalisert. Videre skal rapportene gi en oversikt over forventede utbetalinger første halvår 2020.

For prosjektet "Fremtidsrettet reindrift og jordbruk i områder med arealkonflikter i Hedmark og Trøndelag " ber vi om at det klargjøres hvilke prioriteringer som er gjort ved bruken av midlene. Gjennomførte tiltak og resultater skal omtales og det må gis en vurdering av hvordan bevilgningen har bidratt til å nå målet med prosjektet.

Utrednings- og tilretteleggingstiltak			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2019 (i 1000 kroner)	Embete
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	5 600	FMOV
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	7 320	FMIN
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	3 230	FMVT
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	2 880	FMAG
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	3 840	FMRO
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	6 740	FMVL
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	3 530	FMMR
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	7 510	FMTL
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	3 430	FMNO
1150/50	Utrednings- og tilretteleggingsmidler	3 920	FMTF

I 2019 er det avsatt 48 mill. kroner til utrednings- og tilretteleggingstiltak. Midlene skal bidra til å støtte opp om innledende faser og arbeid knyttet til landbruksbasert verdiskaping regionalt.

Fylkesvis fordeling i de sammenslåtte embetene:

Oslo og Viken: Østfold 1 820 000// Oslo og Akershus 1 620 000// Buskerud 2 160 000.

Innlandet: Hedmark 3 400 000// Oppland 3 920 000

Telemark og Vestfold: Vestfold 1 450 000// Telemark 1 780 000

Agder: Aust-Agder 1 330 000// Vest-Agder 1 550 000

Vestland: Hordaland 2 900 000// Sogn og Fjordane 3 840 000

Trøndelag: Sør-Trøndelag 3 340 000// Nord-Trøndelag 4 170 000

Troms og Finnmark: Troms 2 320 000// Finnmark 1 600 000

I 2019 er det avsatt 48 mill. kroner til utrednings- og tilretteleggingstiltak, jf. tabell. Midlene skal bidra til å støtte opp om innledende faser og arbeid knyttet til landbruksbasert verdiskaping regionalt.

Innenfor rammer fastsett i jordbruksoppgjør, statsbudsjettet og regionale bygdeutviklingsprogram kan midlene gis til tiltak som skal bidra til økt matproduksjon, utvikling og modernisering av det tradisjonelle landbruket, samt utvikling av andre landbruksbaserte næringer. Støtte til utvikling av økologisk landbruk kan inngå som en del av tilretteleggingstiltakene.

Midlene kan gis til organisasjoner, institusjoner, kommuner og ulike former for samarbeidsorgan, hovedsakelig innenfor landbruket, med sikte på å understøtte landbruket. Det kan gis tilskudd til utredning- og tilretteleggingstiltak med inntil 75 prosent av kostnadene, avgrenset oppover til 75 prosent av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket.

For en målrettet bruk av midlene ber vi om at fylkesmannen gjør gode avklaringer med Innovasjon Norge regionalt om roller og ansvarsdeling knyttet til den totale virkemiddelbruken.

Det legges til grunn at midlene blir kunngjort med nødvendige opplysninger om ordningen og at forvaltningen av midlene skjer med utgangspunkt i forvaltningsloven, økonomireglementet og ev. regelverket for offentlige anskaffelser. Det må komme klart fram i vedtakene hvilke standardvilkår som gjelder for å kunne ta imot støtte. Inntil 1 % av fylket sine utrednings- og tilretteleggingsmidler kan benyttes til dekning av administrative kostnader av prosjektrettet karakter. I tillegg til kvotene for 2019, kan fylkesmannen disponere ubrukte midler fra 2018 til samme formål i 2019.

Vi vil oppfordre alle embetene om å ta i bruk det elektroniske søknadsskjemaet som er utviklet for utrednings- og tilretteleggingsmidlene for en enklere og mer enhetlig forvaltning av tilskuddsmidlene.

Det skal sendes en egen rapport til direktoratet på bruken av de fylkesvise midlene til

utrednings- og tilretteleggingstiltak, med kopi til Innovasjon Norge innen 28.2.2020.

Vi om at det blir rapportert på følgende i rapporten;

- Vurdering av måloppnåelse knyttet til de overordnede føringene for midlene
- Vurdering av måloppnåelse knyttet til regionalt næringsprogram
- Samarbeid i regionalt partnerskap om virkemiddelbruken
- Resultat fra prosjekter/tiltak som er avsluttet i 2019.

I tillegg ber vi om en kvantitativ rapportering av virkemiddelbruken i 2019 når det gjelder forbruk, ubenyttede rammer ved årsskifte, antall tilsagn, og fordeling av tilsagn på områdene jordbruk, skogbruk, trebruk og bioenergi, økologisk jordbruk, andre landbruksbaserte næringer samt andre tiltak.

I fylkesmannen sin saksbehandling av utrednings- og tilretteleggingsmidlene skal saksbehandlersystemet utviklet for forvaltning av disse midlene, tilskuddstype 371, brukes.

6 Fullmakter

Departementet delegerer følgende budsjettmessige fullmakter til fylkesmannen for budsjettåret 2019. Fylkesmannen er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet viser til.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene fylkesmannen har fått delegert i brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 04.05.2015.

6.1 Merinntektsfullmakt

Fullmakten gjelder tilgang til å overskride kap. 525, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 01, jf. romertallsvedtak II i Prop. 1 S (2018-2019).

6.2 Fullmakt til nettobudsjettering

Fullmakten gjelder adgang til å nettoføre som utgiftsreduksjon på kap. 525, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der embetet samordner utgiftene, jf. Romertallsvedtak VII i Prop. 1 S (2018-2019).

6.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 525, post 01 på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets rundskriv R-110 av 13.01.2017 pkt. 2.2.

6.4 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3. Unntak fra denne fullmakten er inngåelse av ny husleieavtaler eller endringer av løpende husleieavtaler, som skal drøftes med departementet før oppstart og godkjennes av departementet. Ved inngåelse av nye husleiekontrakter skal embetene bruke Statsbygg som rådgiver.

7 Rapportering og resultatoppfølging

7.1 Rapportering gjennom året

7.1.1 Rapporteringskrav per 30.04

Rapporteringen skal sendes til oppdragsgiveren innen 15.5.2019.

7.1.1.1 Justis- og beredskapsdepartementet

7.1.1.1.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.1.1

Fylkesmannen skal sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden i embedet til KMD (se også VØI pkt. 4.4.6).

7.1.1.1.2 Vergemålsordningen

Rapportering sendes SRF innen 15.5 iht. mal som SRF distribuerer.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.1

Fylkesmannen skal gi en kort samlet vurdering av måloppnåelsen på vergemålsfeltet per 1. tertial og forventet måloppnåelse for 2019. Eventuelle avvik og manglende måloppnåelse skal vektlegges. Aktuelle tiltak skal kort beskrives.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.2

Fylkesmannen skal rapportere på ressursbruken på kap. 469, post 01 og post 21.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.3

Fylkesmannen skal kort rapportere på hvordan metoden for samtaler utarbeidet av Statens sivilrettsforvaltning har blitt tatt i bruk og hvilke erfaringer som er gjort så langt.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.4

Fylkesmannen skal kort redegjøre for systemet for tilsyn jf. oppdrag 3.3.2.1.6. i tildelingsbrevet. Embedet skal også kort redegjøre for tilsynsarbeidet så langt og planer for gjennomføring av tilsyn med vergene i sitt område resten av året.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.5

Fylkesmannen skal rapportere på gjennomføringen av oppdrag 3.3.2.1.5 i tildelingsbrevet om innskuddsgaranti.

7.1.1.1.3 Rettshjelp

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området. Fylkesmannen skal i tillegg rapportere på antall innkomne og behandlede saker, gjennomsnittlig saksbehandlingstid og antall restanser.

7.1.1.2 Landbruks- og matdepartementet

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

7.1.1.2.1

Plan for gjennomføring av tiltak for bruk av midler på kap. 1142 post 45 og 71 sendes Landbruksdirektoratet.

7.1.2 Rapporteringskrav per 31.08

Rapporteringen skal sendes til oppdragsgiver innen 15.9.2019.

7.1.2.1 Justis- og beredskapsdepartementet**7.1.2.1.1 Vergemålsordningen**

Rapportering sendes Statens sivilrettsforvaltning (SRF) innen 15.9 iht. mal som SRF distribuerer.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.1.1

Fylkesmannen skal gi en kort samlet vurdering av måloppnåelsen på vergemålsfeltet per 2. tertial og forventet måloppnåelse for 2019. Eventuelle avvik og manglende måloppnåelse skal vektlegges. Aktuelle tiltak skal kort beskrives.

Alle embetene JD Alle temaer
7.1.2.1.1.2 Fylkesmannen skal rapportere på ressursbruken på kap. 469, post 01 og post 21.
Alle embetene JD Alle temaer
7.1.2.1.1.3 Fylkesmannen skal rapportere på status i arbeidet med å kontrollere vergeregnskap i henhold til sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning.
Alle embetene JD Alle temaer
7.1.2.1.1.4 Fylkesmannen skal rapportere på resultatene av brukerundersøkelsen blant vergene i sitt område.
Alle embetene JD Alle temaer
7.1.2.1.1.5 Fylkesmannen skal gi en vurdering av andelen opprettede vergemål for voksne per 2. tertial hvor det er gjennomført samtale med vergehaver. Fylkesmannen skal også gi en kort beskrivelse av utviklingen av praksis på området i 2019.

7.1.2.1.2 Rettshjelp

Alle embetene JD Alle temaer
7.1.2.1.2.1 Fylkesmannen skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

7.1.2.2 Klima- og miljødepartementet

Alle embetene KLD Miljø og klima
7.1.2.2.1 Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet
Alle embetene KLD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Miljø og klima
7.1.2.2.2 Status på arbeidet med godkjenning og re-godkjenning av avfallsplaner i havner
Alle embetene KLD Miljø og klima
7.1.2.2.3

Status for arbeidet i forurenset sjøbunn i tiltaksplanområder der det er planlagt opprydning, eller opprydning pågår.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.4

Status på hvor mange og hvilke grunnforurensningssaker embetet har jobbet med i løpet av de siste 12 månedene.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.5

Status på antall verneområder hvor det arbeides med forvaltningsplaner i 2019, og forventet ferdigstilling.

FMAG | FMRO | FMNO | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.6

Status på arbeidet med å kvalitetssikre og oppdatere grunnforurensningslokaliteter i Grunnforurensning.

7.1.2.3 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Alle embetene | KMD | Annet tema

7.1.2.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på regnskapstall pr. 31.08 innen 15.09 på kap. 525/3525, og gi en prognose for forbruk for resten av året. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutinene for ressursrapportering. Vesentlige avvik i forhold til budsjettrammer og forutsetninger skal forklares.

I tillegg skal det rapporteres på forbruk pr. 31.08 innen 15.09, samt forbruk pr. 31.12 innen 15.01.20, for midler som er tildelt over kap. 500, post 21 (byvekstavtaler mv.).

Rapporteringen skal skje i Sharepoint.

7.1.2.4 Landbruks- og matdepartementet

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

7.1.2.4.1

Rapporter på forbruk, avvik i henhold til tildelte midler og planlagte tiltak, samt forventet forbruk ved årets slutt knyttet til belastningsfullmakt på kap. 1142 post 45 og 71. Bruk tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet

7.1.3 Rapporteringskrav med egne frister

7.1.3.1 Helse- og omsorgsdepartementet

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.1.3.1.1

Rapportere på økonomi- og tilskudd (inkl. belastningsfullmakten over kapittel 734 post 01 kontrollkommisjoner, driftsbudsjett) i egen tertialportal – tall per 30.04, 31.08 og 31.12.
Frist til Hdir 1. tertialrapport 15.05.
Frist til Hdir 2. tertialrapport 15.09.
Frist til Hdir 3. tertialrapport 15.01 (påfølgende år).

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.1.3.1.2

Rapportering på tilskuddsmidler mellom tiltak som inngår i kap 761, post 68 Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd pr 01.05. Herunder gi en kortfattet vurdering av kompetanse- og rekrutteringssituasjonen innen helse- og omsorgstjenestene i kommunene, herunder også helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

7.1.3.2 Kunnskapsdepartementet

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.1.3.2.1

Rapportere på økonomi og tilskudd i egen tertialportal – tall per 30.04, 31.08 og 31.12
Frist til Udir 1. tertialrapport 15.05.
Frist til Udir 2. tertialrapport 13.09.
Frist til Udir 3. tertialrapport 15.01 (påfølgende år).

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.1.3.2.2

Fylkesmannen skal rapportere om aktiviteter som støtter skoleeierne arbeid fram mot innføring av nytt læreplanverk fra 2020:

- Hvilke aktiviteter er gjennomført?
- Hvor mange skoleeiere har vært involvert?
- På hvilken måte er de gjennomførte aktivitetene sett i sammenheng med behovene som er definert i det lokale samarbeidsforumet for desentralisert ordning?

Frist: 15. september 2019

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

7.1.3.2.3

Fylkesmannen skal oversende den overordnede og langsiktige planen for embetets arbeid med utsatte barn og unge og deres familier. Planen skal sendes til postmottak@udir.no og merkes med sak 17/3253. Frist: 15. mai 2019.

7.1.3.3 Landbruks- og matdepartementet

Fylkesmannen forvalter ordninger over to næringsavtaler innenfor landbruks- og matområdet. Det er nødvendig med egne frister for enkelte rapporteringspunkter, knyttet til oppfølging og gjennomføring av årlige forhandlinger om avtalene.

FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
7.1.3.3.1 Gi innspill til Landbruksdirektoratet om budsjettbehov og tiltak for 2019 knyttet til kapittel 1142 post 45 Større utstyrskjøp og post 71 Omstillingstiltak i Finnmark innen 7.11. Bruk tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet.
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat
7.1.3.3.2 Referat fra beredskapsutvalgene for reindrift sendes Landbruksdirektoratet fortløpende.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
7.1.3.3.3 Rapportering for 2018 og budsjett for 2019 knyttet til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap sendes innen 15.1 til Landbruksdirektoratet.
Alle embetene LMD Landbruk og mat
7.1.3.3.4 Rapporter på saker fylkesmannen har behandlet i 2018 etter jordloven, konsesjonsloven og odelsloven i eget skjema som sendes Landbruksdirektoratet innen 1.3.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
7.1.3.3.5 Rapporter i henhold til tabell tilsendt fra Landbruksdirektoratet knyttet til tilskuddsordninger der fylkesmannen disponerer regional ramme, jf. tilskuddsordninger som fordeles i kap. 5.2 i tildelingsbrevet. Frist 20.11.
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
7.1.3.3.6 Rapporter på forbruk og avvik per 31.12 på kap. 1142 post 45 Større utstyrskjøp og post 71 omstillingstiltak i Finnmark. Frist for rapportering til Landbruksdirektoratet er 20.01.
FMTL FMNO FMTF LMD Landbruk og mat Areal, by og samfunn
7.1.3.3.7 Rapporter om oppdateringer og endringer i bruksregler og distriktsplaner etter mal fra Landbruksdirektoratet. Frist 01.11.2019.
Alle embetene LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler
7.1.3.3.8 Rapporter på totalt behov for stimuleringstilskudd til kommunale veterinærtjenester til

kommunene som fylkesmannen har prioritert for tildeling i 2019 og midler knyttet til belastningsfullmakt på kap. 1142 post 60. Sendes Landbruksdirektoratet innen 1.5.2019.

7.1.3.4 Klima- og miljødepartementet

Alle embetene | KLD | Alle temaer

7.1.3.4.1

Rapportering på tildelinger fra Miljødirektoratet på KLD sine kapitler 1400 og 1410.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.3.4.2

Skjærgårdstjenesten: Innen 1. mai 2019 rapportere hvordan tildelte midler på kapittel 1420.78 er fordelt mellom driftsenhetene. Kopier av driftsenhetenes regnskap for 2018 skal følge rapporten.

7.1.3.5 Justis- og beredskapsdepartementet

7.2 Årsrapport og årsregnskap

Fylkesmannsembetene skal oversende årsrapporten for 2018 til departementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 1. mars 2019. Årsrapporten skal inneholde rapportering på mål, styringsparametere og resultatmål omtalt i dette tildelingsbrevets pkt. 3 pkt. og andre rapporteringskrav som framgår av pkt. 7.3. Det er ikke rapportering på oppgavene i Virksomhets- og økonomiinstruksen. Dersom det er vesentlige avvik på oppgavene, skal det rapporteres i årsrapporten i kapittel 3.2.

Departementet vil understreke at det er fylkesmannen som står ansvarlig for at den avlagte årsrapporten er korrekt og komplett ved oversendelse til departementet. Departementet vil ikke godta at det gjøres korrigeringer i årsrapporten etter den er avlagt, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

7.3 Andre rapporteringskrav i årsrapporten

7.3.1 Arbeids- og sosialdepartementet

Alle embetene | ASD | Alle temaer

7.3.1.1

Det vises til styringsparameter 3.1.2.1.1. Fylkesmannen skal kort beskrive opplæringen som er gitt NAV-kontorene, og begrunne sitt valg av omfang, form og innhold i opplæringen opp mot utfordringsbildet i NAV-kontorenes praktisering av tjenestene.

Alle embetene | ASD | Alle temaer

7.3.1.2

Det vises til styringsparameter 3.1.2.1.2. Fylkesmannen skal redegjøre for forståelsen og praktiseringen av sosialtjenesteloven i kontorene i fylket/regionen.

Alle embedene | ASD | Alle temaer

7.3.1.3

Fylkesmannen skal beskrive:

- Situasjonen for kvalifiseringsprogrammet (KVP) i fylket
- Hvor god oversikt NAV- kontorene har over personer i målgruppen for KVP
- Om personer i målgruppen for KVP får tilbud om program
- Hva som kjennetegner NAV-kontor som jobber godt med KVP
- Om utfordringene med KVP har endret seg fra 2018
- Embedets arbeid med KVP i fylket

FMTL | ASD | Alle temaer

7.3.1.4

Det vises til oppdrag 3.2.1.7.9

Fylkesmannen i Trøndelag skal kort beskrive status i arbeidet med tjenestebarmeter.

Alle embedene | ASD | Alle temaer

7.3.1.5

Det vises til styringsparameter 3.1.2.1.2. Fylkesmannen skal redegjøre for sitt arbeid med å vurdere særlige utfordringer i kommunene, samt kort beskrive hvordan kommunene er fulgt opp.

Alle embedene | ASD | Alle temaer

7.3.1.6

Fylkesmannen skal beskrive kommunenes erfaring med aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år. Herunder om aktivitetsplikten bidrar til overgang til arbeid og utdanning.

7.3.2 Barne- og likestillingsdepartementet

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.1

Fylkesmannen skal rapportere på antall gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven, informasjonsarbeid overfor kommunene om faglig veileder for innhold og kvalitet i tilbudet, samt gi en kort vurdering av tilgjengelighet og kvalitet på tilbudet i fylket.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.2

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.3

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader, og fattede vedtak inndelt i innvilgelser, avslag og avvísninger knyttet til hver sakstype, etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigjingslova i årsrapporten.

Fylkesmannen skal rapportere på andelen separasjons- og skilsmisssøknader som er mottatt digitalt.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.4

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.5

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mekling. Dette kan for eksempel være hvilke typer saker som dominerer, utviklingstrekk og utfordringer. Det er også av interesse å få opplyst hvem som kontakter Fylkesmannen.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.6

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.7

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn med familievernkontorene.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.8

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.9

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.10

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid på området barnevern og skole, herunder Se meg – digitale kurs i barnevernet, delkurs 1 og Veileder for samarbeid mellom skole og barnevern.

Alle embedene | BLD | Alle temaer

7.3.2.11

Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn

med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for sentre for foreldre og barn §28. Statens helsetilsyn skal ha kopi av årsrapporten.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.12

Fylkesmannen skal rapportere halvårlig på status på barnevernstjenestens akuttberedskap i alle kommunene i fylket, herunder om alle har en forsvarlig akuttberedskap.

Fylkesmennene skal redegjøre for embetenes vurdering av kvalitet og risiko i barnevernet i fylket.

7.3.3 Helse- og omsorgsdepartementet

7.3.3.1 Rapportering på Leve hele livet

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsetninger i Leve hele livet.

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.1.1

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsetninger i Leve hele livet.

7.3.3.2 Rapportering på Omsorgsplan 2020, herunder Demensplan 2020

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.2.1

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i *Omsorgsplan 2020*, herunder *Demensplan 2020*.

7.3.3.3 Rapportering på Opptappingsplan for rusfeltet (Prop. 15 S (2015-2016))

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.3.1

Rapportere på resultatoppgåelse for tilskuddsordninger 765.60 og 765.62.

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.3.2

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale rusarbeidet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptappingsplanen.

I tillegg bes Fylkesmannen om samlet rapportering i årsrapporten på gjennomføring av tiltak i oversendt virksomhetsplan for arbeidet i 2018 med psykisk helse og rus, jamfør

Opptappingsplanen for rusfeltet.

7.3.3.4 Rapportering på Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017 – 2019

Alle embetene HOD Alle temaer

7.3.3.4.1

Rapportere på resultatoppgåelse for tilskuddsordningen til kommunene 0762.60.

Alle embetene HOD Alle temaer

7.3.3.4.2

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet innen habilitering og rehabilitering i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptappingsplanen.

7.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.3

Beskriv kort hva embetet gjør, i tillegg til plansamlinger, for å gjøre følgende kjent i kommunene:

• Ny sjekkliste som er utarbeidet til ROS-analyser • Fylkets klimaprofil blir brukt under kommunens planleggingsarbeid og i ROS-analyser.

Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.4

For hvilke storulykkevirksomheter er det etablert hensynssoner?

FMOV FMIN FMVT FMVL FMTF JD Samfunnssikkerhet og beredskap
--

7.3.4.5

Redegjør for status på fylkesROS og tilhørende oppfølgingsplan
--

Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.6

Hvilke tiltak vurderer embetet har vært viktigst for å ivareta fylkesmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap?

Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.7

Redegjør kort for status revisjon for underliggende planverk knyttet til SBS.

FMOV FMIN FMRO FMTL JD Samfunnssikkerhet og beredskap
7.3.4.8 Redegjør kort for status i arbeidet med å bistå Sivilforsvaret i pilotprosjekt for videreutvikling av sivile beskyttelsestiltak.
FMMR FMTL JD Samfunnssikkerhet og beredskap
7.3.4.9 Redegjør kort for status i arbeidet med ferdigstilling av regionalt vertslandsstøttekonsept.
Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap
7.3.4.10 Fylkesmannen skal redegjøre for status på gjennomførte øvelser med kriseorganisasjonen i kommunene.

7.3.4.1 Vergemålsordningen

Alle embetene JD Alle temaer
7.3.4.1.1 Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på totalt antall kontrollerte vergeregnskap i 2019. Det skal oppgis hvor mange av disse vergeregnskapene embetet har plukket ut og kontrollert basert på egne risikovurderinger. Fylkesmannen skal også rapportere på antall vergemål som har vært gjenstand for tilsyn i 2019 utover regnskapskontroll, både planlagte og hendelsesbaserte. Fylkesmannen skal i tillegg kort beskrive hva tilsynene har avdekket og hvordan avvik er fulgt opp. Dette skal inkludere rapportering av gjennomføring av oppdrag 3.3.2.1.6 i tildelingsbrevet.
FMOV JD Alle temaer
7.3.4.1.2 Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på gjennomføringen av den særskilte oppgaven på EMA-området, jf. punkt 5.3.4.6 i virksomhets- og økonomiinstruksen.
Alle embetene JD Alle temaer
7.3.4.1.3 Fylkesmannen skal gi en vurdering av andelen opprettede vergemål for voksne hvor det er gjennomført samtale med vergehaver gjennom 2019. Fylkesmannen skal kort rapportere på hvordan metoden for samtaler utarbeidet av Statens sivilrettsforvaltning har blitt tatt i bruk og hvilke erfaringer som er gjort gjennom året.
Alle embetene JD Alle temaer
7.3.4.1.4 Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på hvor mange verger som er fratatt sitt oppdrag i 2019 som en konsekvens av funn i regnskapskontrollen.

Fylkesmannen skal også rapportere på antall verger som har blitt fratatt vergeoppdrag i løpet av 2019 på bakgrunn av andre tilsyn og en kort redegjørelse om årsaker til fratakelsene.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.3.4.1.5

Fylkesmannen skal gi en kort, overordnet beskrivelse av hvordan embetet har arbeidet med å individtilpasse mandater, både ved opprettelse av nye vergemål og ved gjennomgang av løpende saker når dette har vært hensiktsmessig.

FMOV | FMIN | FMVT | FMVL | FMVF | JD | Alle temaer

7.3.4.1.6

Fylkesmannen skal kort redegjøre for gjennomføring av oppdrag 3.3.2.1.7. i tildelingsbrevet.

7.3.4.2 Rettshjelp

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.3.4.2.1

Fylkesmannen skal i årsrapportløsningen rapportere på antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader for perioden, fordelt på henholdsvis fritt rettsråd og fri sakførsel. Fylkesmannen skal også rapportere på gjennomsnittlig saksbehandlingstid og på antall restanser. Hva gjelder de innvilgede sakene, skal rapporteringen gi en oversikt over forekomsten av økonomisk dispensasjon, samt totale advokatutgifter og evt. andre utgifter som er innvilget i aktuelle periode, fordelt på saksområde. Av rapporteringen skal det videre fremgå hvorvidt det er gitt avslag som følge av økonomisk overskridelse eller av andre grunner i henhold til skjema over rettshjelpsstatistikk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk for året samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 for påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.3.4.2.2

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk på kap. 470, post 01 inneværende og påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes.

7.3.5 Klima- og miljødepartementet

Alle embedene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.1

Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet

Alle embedene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.2 Status på arbeidet med godkjenning og re-godkjenning av avfallsplaner i havner.
Alle embetene KLD Miljø og klima
7.3.5.3 Status på gjennomførte tiltak mot fremmede organismer.
Alle embetene KLD Alle temaer
7.3.5.4 Status på vannforvaltningstiltak i vedtatte regionale tiltaksprogrammer fra 2016 innenfor eget myndighetsområde, ved utdrag/utskrift fra Vann-Nett.
Alle embetene KLD Miljø og klima
7.3.5.5 Status på utvalgte naturtyper (UN): 1) Antall plansaker som berører UN-lokaliteter. 2) Antall plansaker hvor det er tatt hensyn til UN-lokaliteter.
Alle embetene KLD Miljø og klima
7.3.5.6 Status på sektormyndigheten hjemlet i vassdragsreguleringskonsesjoner: Det skal rapporteres på følgende: Antall nye pålegg som er gitt, antall løpende pålegg og antall frivillige avtaler med konsesjonær. Rapport om løpende pålegg skal deles i pålegg om fiskeutsetting og øvrige pålegg
FMAG FMRO FMNO KLD Miljø og klima
7.3.5.7 Status på arbeidet med å kvalitetssikre og oppdatere grunnforurensningslokaliteter i Grunnforurensning.

7.3.6 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

7.3.6.1 Tilsyn - samordning av statlig tilsyn med kommunene, tilrettelegging for læring og forbedring ved tilsyn, og tilsynsbelastning

Alle embetene KMD ASD BLD HOD JD KD Alle temaer
7.3.6.1.1 Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av embetets tiltak for samordning av statlig tilsyn etter kommuneloven, herunder tilsyn fra andre tilsynsetater enn Fylkesmannen selv. Fylkesmannen skal kort opplyse om hva som er gjort for å fremme og formidle læring hos kommunene i de tilsynene som er gjennomført. Fylkesmannen skal også gi en kort og overordnet vurdering av den samlede tilsynsbelastningen på kommunene i sitt fylke, både generelt og når det gjelder enkeltkommuner. Med tilsynsbelastning menes blant annet om tilsynet krever mye ressurser i kommunen og om tilsyn er samordnet i tid.

7.3.6.2 God økonomiforvaltning i kommunene

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Kommunal styring

7.3.6.2.1

Fylkesmannen skal rapportere på det generelle veiledningsarbeidet om kommuneøkonomi, herunder hvilke tiltak som er iverksatt for å rapportere inn korrekte KOSTRA-data til riktig tid og veiledning til kommunene om bruken av disse dataene til styring i kommunene.

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Kommunal styring

7.3.6.2.2

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEEK, herunder hvordan pedagogiske (veiledning), juridiske (lovlighetskontroll og lånegodkjenning) og økonomiske (skjønn) virkemidler er benyttet.

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.2.3

Omtale av prosess med kommunene i tildelingen av skjønnsmidler for 2020.

7.3.6.3 Modernisering i kommunene

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Kommunal styring

7.3.6.3.1

Spesifikk omtale av arbeid med innovasjons- og fornyingsprosjekter i kommunene. Kort om fordeling av skjønnsmidler til formålet, herunder rapportering i ISORD, og formidling av resultatene.

Omtale av virkninger og resultater av prosjektene. Noen få innovasjonsprosjekter kan trekkes spesielt fram.

7.3.6.4 Kommunalrett

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.4.1

Det skal gis rapportering i tabell som viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.

- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.4.2

Fylkesmennene skal gi en kortfattet omtale av hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om.

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.4.3

Fylkesmennene skal, på bakgrunn av egne erfaringer etter kontakt med kommunene, gi en kort omtale av omfanget av interkommunalt samarbeid i fylket, i hvilke former kommunene samarbeider, og hvilke tjenester det samarbeides om.

7.3.6.5 Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.5.1

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

7.3.6.6 Samordning av statlige innsigelser til kommunale planer

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Areal, by og samfunn

7.3.6.6.1

Det skal rapporteres på fylkesmannens arbeid med samordning av statlige innsigelser, herunder i hvilken grad innsigelser blir løst gjennom dialog. Rapporten skal omfatte informasjon om antall planer møtt med innsigelse fra statlige etater inklusiv fylkesmannen, antall planer møtt med innsigelse bare fra fylkesmannen og antall planer der innsigelser fra andre statsetater er avskåret.

7.3.6.7 Rapportering om byggesaker etter plan- og bygningsloven

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

7.3.6.7.1

Fra og med 01.01.2017 rapporterer alle embetene byggesaker i SYSAM- ny

rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede byggesaker.
- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå antall saker som ikke ble avgjort innen 12 uker. Det skal vises hvor lang gjennomsnittlig overskridelse var i disse sakene. Overskridelse skal føres i antall dager.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i saksbehandlingsforskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd, hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

7.3.6.8 Rapportering om plansaker etter plan- og bygningsloven

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.8.1

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere plansaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede klager på reguleringsplaner og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager. Det skal i tillegg fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.

7.3.6.9 Tiltak for å løse boligsosiale problemstillinger i kommunene

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.9.1

Beskriv innsatsen med de to tiltakene i tiltaksplanen for Bolig for velferd 2018-2020 gjennomført av regionale aktører under fylkesmannens ledelse.

7.3.6.10 Lærlinger

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.10.1

Fylkesmannen skal rapportere på antall lærlinger i 2019. Det skal også framgå innenfor hvilke fag.

7.3.6.11 Fellesføring 2019 - Regjeringens inkluderingsdugnad

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Alle temaer

7.3.6.11.1

Fylkesmannen skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

7.3.6.12 Kommunestruktur

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Kommunal styring

7.3.6.12.1

Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av embetets arbeid og prosesser for dialog med kommuner om utfordringer fremover og hvilke muligheter som kan ligge i strukturendringer, ref. oppdrag 3.1.7.1.

7.3.6.13 Fellesføring arbeidslivskriminalitet

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Annet tema

7.3.6.13.1

Fylkesmannen skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetenes anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet, jf. rundskriv H-8/17.

7.3.7 Kulturdepartementet

7.3.7.1 Tros- og livssynssamfunn

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.1.1

Oversikt over:

- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

7.3.7.2 Gravferdsloven

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.2.1

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

7.3.7.3 Lov om helligdager og helligdagsfred

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.3.1

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

7.3.8 Kunnskapsdepartementet

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

7.3.8.1

Fylkesmannen skal redegjøre for hvilke vurderinger som ligger til grunn for valg av virkemiddel og oppfølgingsmåte av risikoutsatte kommuner på rettsikkerhetsområdet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Klagesaksbehandling

7.3.8.2

Fylkesmannen skal rapportere om antall meldte skolemiljø saker til embetene som håndhevingsmyndighet, resultat av behandlingen og saksbehandlingstid.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn

7.3.8.3

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven, jf. VØI pkt. 5.3.2. Fylkesmannen skal redegjøre for valg av tilsynsobjekt, omfang og innretning på tilsyn. I denne sammenheng må dere redegjøre for hvordan ulike kilder er brukt i vurderingen av tilsyn som virkemiddel. Dere skal vise hvilke vurderinger som har vært avgjørende for valg av tilsynsystema, tilsynsobjekt og innretningen på tilsynet. Dere skal synliggjøre hvordan risikoen for regelverksbrudd er redusert ved bruk av tilsyn som virkemiddel.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Klagesaksbehandling

7.3.8.4

Fylkesmannen skal rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen på barnehage- og opplæringsområdet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

7.3.8.5

Fylkesmannen skal redegjøre for egen kompetanse på regelverksområdet og tiltak som er iverksatt for å sikre god kvalitet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.3.8.6

Fylkesmannen skal redegjøre for roller og samhandling i partnerskapet for desentralisert ordning for kompetanseutvikling, og for hvilke prioriteringer som er gjort for bruk av kompetanseutviklingsmidlene, som det er enighet om i samarbeidsforumet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.3.8.7

Fylkesmannen skal redegjøre for hvordan etter- og videreutdanning (for eksempel lærerspesialister og veiledning av nyutdannete) blir benyttet i sammenheng med andre tiltak for kvalitetsutvikling.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.3.8.8

Fylkesmannen skal redegjøre for kompetansebehov i barnehagene i fylket og hvilke prioriteringer som er gjort i samarbeidsforumets kompetanseutviklingsplan. Videre skal det redegjøres kort for hvordan ordningen ses i sammenheng med andre nasjonale satsinger og kompetansetiltak.

Fylkesmannen skal også rapportere i tabell på deltakelse i kompetansetiltak i regional ordning for barnehage.

FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMMR | FMTL | FMNO | FMTF | KD | Barnehage og opplæring

7.3.8.9

Fylkesmannen skal redegjøre for behovsanalysen som ligger til grunn for planlagte og igangsatte tiltak i kommuner som deltar i Oppfølgingsordningen.

Alle embetene | KD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.3.8.10

Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av hvordan embetene forvalter tilskuddsordningene i henhold til retningslinjene og gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal redegjøre for eventuelle avvik i utføringen av forvaltningen og gi en omtale av iverksatte tiltak.

FMIN | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

7.3.8.11

Fylkesmannen skal gjøre en egenvurdering av intern kompetanse på forvaltningsrett og regelverksforståelsen av barnehage-, opplærings- og friskoleloven. Egenvurderingen skal inneholde identifiserte kompetansebehov og hvilke tiltak som er satt i gang for å imøtekomme dette behovet. Fylkesmannen skal redegjøre for hvordan ledelsen gjør nødvendig kvalitets sikring av oppgaveløsningen og generell god kvalitet i saksbehandlingen på regelverksområdet.

FMVT | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

7.3.8.12

Fylkesmannen skal gjøre en egenvurdering av intern kompetanse på forvaltningsrett og regelverksforståelsen av barnehage-, opplærings- og friskoleloven. Egenvurderingen skal inneholde identifiserte kompetansebehov og hvilke tiltak som er satt i gang for å imøtekomme dette behovet. Fylkesmannen skal redegjøre for hvordan ledelsen

gjør nødvendig kvalitetssikring av oppgaveløsningen og generell god kvalitet i saksbehandlingen på regelverksområdet.

7.3.8.13 Integreringsarbeid

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.13.1

I forbindelse med introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) skal fylkesmannen rapportere på antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.13.2

På området opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven) skal Fylkesmannen oppgi antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.13.3

Fylkesmannen skal gjennomføre statsborgerseremonier for alle nye statsborgere i fylket som har fylt 12 år, samt medvirke til at andelen av nye statsborgere som deltar på seremoniene øker.

Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på antall statsborgerseremonier som er avholdt, totalt antall utsendte invitasjoner til nye norske statsborgere og totalt antall nye statsborgere som har deltatt i statsborgerseremoniene i fylket.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.13.4

Fylkesmannen skal også rapportere på antall deltakere i opplæring norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (også personer som ikke er omfattet av introduksjonsloven). I tillegg skal fylkesmannen rapportere på antall årsverk i kommunene som gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. introduksjonsloven.

7.3.9 Landbruks- og matdepartementet

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.1

- Antall årsverk i landbruksavdelingen per 31.12.2018, antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2018, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.

- Antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindriftsforvaltning

- Ressurser benyttet til kontrollarbeid

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.2

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart (AR5) skal det rapporteres i henhold til tabell:

- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5.
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart AR5.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.3

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

7.3.9.4

Gi en kort analyse/vurdering av kommunenes arbeid med avkorting ved feilopplysninger

7.3.10 Tverrsektoriell rapportering

7.3.10.1 Tverrsektorielt samarbeid for utsatte barn og unge

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

7.3.10.1.1

Fylkesmannen skal redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført i arbeidet for utsatte barn og unge, både for å samordne regionale innsatser og for å styrke samarbeidet mellom sektorer og tjenester i kommunen. Fylkesmannen skal også gi en vurdering av arbeidet: hva lykkes godt og hva er mer utfordrende.

7.3.10.2 ASD, KD

Alle embetene | **ASD** | KD | Alle temaer

7.3.10.2.1

Fylkesmannen skal gi en redegjørelse for arbeidet og erfaringene embetet har gjort seg i det tverretatlige samarbeidsprosjektet «Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler». Herunder bes det om en redegjørelse av konkrete tiltak i embetet og planer embetet har for det videre arbeid i fylket.

7.3.10.3 LMD og KLD

Alle embetene | **LMD** | KLD | Miljø og klima | Landbruk og mat

7.3.10.3.1

Rapporter på status i forvaltningen av det todelte målet for rovviltpolitikken

7.3.10.4 ASD og BLD

Statens helsetilsyn vil i løpet av 2019 innhente tilsynssaker og klagesaker innen barnevern og sosiale tjenester, og rapporter fra tilsyn med barneverninstitusjoner. Vi kommer tilbake til omfang i egne brev til embetene.

8 Budsjettmessige forutsetninger

KMD understreker at embetet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2019 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2.

Fylkesmannen kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i pkt. 6 i dette brevet.

Fylkesmannen har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at fylkesmannen rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, pkt. 4, hvor det framgår at "Det enkelte fagdepartement disponerer sin andel av ressurser på kap. 525 dersom omprioriteringer ikke er gjort av regjeringen". Dette innebærer at ressursmessige utfordringer innen et departements fagområder om nødvendig, må løses gjennom omprioriteringer innen dette departementets oppgaveportefølje.

Vedlegg

- [Vedlegg 1 - Styringskalender FM 2019.pdf](#)
- [Vedlegg 2 - Fordeling kap 525. 01 embeter og FMFA.pdf](#)
- [Vedlegg 3 - Regionale rammer for tilskuddsmidler LMD.pdf](#)